

SNS REAAL

Persbericht

TUSSENTIJD'S FINANCIEEL VERSLAG

Utrecht, 25 augustus 2011

SNS REAAL rapporteert nettowinst over het eerste halfjaar 2011 van € 44 miljoen

Hoofdpunten eerste halfjaar 2011

NETTOWINST KERNACTIVITEITEN € 162 MILJOEN

- Hogere nettowinst SNS Bank van € 121 miljoen, geholpen door hogere rentemarge
- Nettowinst REAAL daalt naar € 56 miljoen, door volatiliteit in de waarde van rentederivaten: sterke stijging onderliggende winst tot € 105 miljoen
- Nettowinst Zwitserleven stijgt naar € 19 miljoen: vrijwel stabiele onderliggende winst
- Op koers met kostenreductie- en integratieprogramma's; 75% van beoogde kostenreductie van € 200 miljoen op jaarbasis gerealiseerd

AFNEMEND NETTOVERLIES PROPERTY FINANCE € 118 MILJOEN

- Sterke daling in bijzondere waardeverminderingen (–41%)
- Totale kredietlimieten gedaald met € 0,8 miljard tot € 6,0 miljard (–12%), vergeleken met ultimo 2010
- Internationale kredietlimieten gedaald met € 0,6 miljard tot € 2,5 miljard (–20%)
- Verdere substantiële afname van kredietlimieten verwacht voor tweede halfjaar van 2011

VOORUITGANG IN PROGRAMMA KAPITAALVRIJVAL

- Core Tier 1 ratio bij bankactiviteiten stijgt tot 8,4% (ultimo 2010: 8,1%)
- DNB-solvabiliteit bij verzekeringsactiviteiten stijgt tot 226% (ultimo 2010: 195%)
- Kredietlimieten van SNS Zakelijk gedaald met € 1,0 miljard (–13%) tot € 6,4 miljard ten opzichte van ultimo 2010
- Vanaf november 2010 € 445 miljoen kapitaal vrijgemaakt van de doelstelling van € 700 miljoen

'We behaalden een bevredigend resultaat over de eerste helft van 2011 in buitengewoon volatiele financiële markten die in toenemende mate werden gedomineerd door de staatsschuldencrisis in Zuid-Europa. We boekten een nettowinst van € 44 miljoen, inclusief een bijzondere waardevermindering op Griekse staatsobligaties met een impact van € 6 miljoen. Onze kernactiviteiten toonden zich veerkrachtig met een nettowinst van € 162 miljoen en het verlies bij Property Finance nam substantieel af. We boekten goede voortgang met de uitvoering van onze strategische prioriteiten. We breidden onze klantbasis uit en verbeterden de klanttevredenheid. De solvabiliteitsratio's bij onze bank- en verzekeringsactiviteiten verbeterden. Ondanks de verslechtering van financiële markten sinds juni 2011, bleef de solvabiliteit van de verzekeringsactiviteiten per eind juli boven de 200%, terwijl de core Tier 1 ratio van de bankactiviteiten verbeterde tot 8,5%. We blijven streven naar het waar mogelijk versterken van onze solvabiliteit en de uitvoering van onze plannen om kapitaal vrij te maken', aldus Ronald Latenstein, voorzitter van de Raad van Bestuur.

Inhoudsopgave

1	KERNCIJFERS	3
2	STRATEGISCHE UPDATE	4
	Afbouw vastgoedfinancieringsactiviteiten	4
	Sterk kapitaalbeheer	5
	Winnen, helpen en behouden van klanten	5
	Verlaging van de kostenbasis	5
	Vooruitzichten	6
3	FINANCIËLE ANALYSE SNS REAAL	7
	Netto resultaat	7
	Kapitaalbeheer	13
	Financieringsactiviteiten	15
	Balans- en risicobeheer	16
4	SNS BANK	19
5	SNS RETAIL BANK	20
	Resultaat	21
	Kredietrisico	22
6	SNS ZAKELIJK	23
	Resultaat	24
	Kredietrisico	25
7	PROPERTY FINANCE	26
	Resultaat	27
	Ontwikkeling portefeuille	27
	Kredietrisico	29
8	REAAL	31
9	REAAL LEVEN	32
	Resultaat	33
10	REAAL SCHADE	37
	Resultaat	38
11	REAAL OVERIG	40
12	ZWITSERLEVEN	41
	Resultaat	42
13	TUSSENTIJDSE FINANCIËLE OVERZICHTEN	45
	Verklaring van de Raad van Bestuur	45
	Algemene informatie	45
	Gehanteerde grondslagen	46
14	PROFIEL	48
15	DISCLAIMER	48

Kerncijfers

TABEL 1: KERNCIJFERS

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010	2 ^e halfjaar 2010
Resultaat			
SNS Bank ¹	121	109	103
REAAL ²	56	136	70
Zwitserleven ²	19	12	24
Groepsactiviteiten	-34	-23	-48
SNS REAAL Kernactiviteiten	162	234	149
Property Finance ¹	-118	-219	-424
SNS REAAL	44	15	-275
Totaal baten	2.978	3.662	3.408
Totaal lasten	2.923	3.626	3.760
Resultaat voor belastingen	55	36	-352
Belastingen	10	21	-79
Netto resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten en belang van derden	1	—	2
Netto resultaat over de periode	44	15	-275
Nettowinst per gewoon aandeel (WPA) (€)	0,14	0,05	-0,87
Verwaterde nettowinst per aandeel (€)	0,10	0,04	-0,87
Nettowinst per B aandeel (€)	—	—	—
Verwaterde nettowinst per B aandeel (€)	—	—	—
Balans			
Balanstotaal	130.603	131.704	127.713
Beleggingen	30.707	31.017	31.001
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	12.534	13.093	12.637
Vorderingen op klanten	68.366	71.855	69.117
Groepsvermogen	4.475	5.465	4.719
Spaargelden	30.425	26.557	27.397
Verzekeringscontracten	38.964	38.943	38.814
Ratio's			
Rendement eigen vermogen (REV)	1,9%	0,6%	-10,8%
Double leverage	114,7%	112,1%	115,0%
Ultimostand aantal interne werknemers (FTE)	7.012	7.369	7.113
Bankactiviteiten			
Efficiëncy ratio SNS Bank	55,0%	58,0%	57,6%
Efficiëncy ratio Property Finance	152,2%	42,6%	100,0%
Core Tier 1 ratio ³	8,4%	8,6%	8,1%
Tier 1 ratio ³	11,3%	11,1%	10,7%
BIS ratio ³	15,7%	14,5%	16,7%
Verzekeringsactiviteiten			
Bedrijfskosten-premieverhouding REAAL	11,4%	12,2%	12,2%
Bedrijfskosten-premieverhouding Zwitserleven	10,6%	9,6%	28,1%
Solvabiliteit onder IFRS Verzekeringsactiviteiten	425%	340%	396%
DNB-Solvabiliteitspercentage Verzekeringsactiviteiten	226%	204%	195%
DNB-Solvabiliteitspercentage Leven	261%	213%	205%
DNB-Solvabiliteitspercentage Schade	420%	421%	398%
Aantal uitstaande aandelen ultimo periode	287.619.867	287.619.867	287.619.867
Gewogen gemiddeld aantal uitstaande aandelen	287.619.867	287.619.867	287.619.867

1) Vanaf 1 januari 2001 zijn de business units Property Finance en SNS Bank gehergroepeerd. SNS Bank bestaat uit de subsegmenten SNS Retail Bank en SNS Zakelijk. De vergelijkende cijfers zijn hiervoor aangepast. Voor meer informatie zie de sectie Gehanteerde Grondslagen op bladzijde 46.

2) Met ingang van 1 januari 2011 past SNS REAAL in haar IFRS-rapportages shadow accounting toe. Vergelijkende cijfers zijn aangepast. Voor meer informatie zie de sectie Gehanteerde Grondslagen op bladzijde 46.

3) Cijfers zijn berekend op basis van Basel II, rekening houdend met de 80% ondergrens van Basel I.

Strategische update

In het eerste halfjaar van 2011 boekten we goede vooruitgang met de uitvoering van onze strategische prioriteiten. Onze kernactiviteiten behaalden dit halfjaar een gezonde nettowinst van € 162 miljoen, in zeer volatiele marktomstandigheden, in vergelijking met € 234 miljoen in het eerste halfjaar 2010 en € 149 miljoen in het tweede halfjaar. SNS Bank, bestaande uit onze retail- en mkb-bankactiviteiten, liet een solide eerste halfjaar zien met een hogere nettowinst, ondanks de € 6 miljoen bijzondere waardevermindering op Griekse staatsobligaties en een additionele bijdrage van € 4 miljoen aan het depositogarantiestelsel in relatie tot DSB. Bij onze verzekeringsactiviteiten nam de nettowinst af doordat de waarde van rentederivaten ten behoeve van het beschermen van de solvabiliteit, grote schommelingen vertoonde. Het onderliggende verzekeringsresultaat was echter belangrijk hoger en de Value of New Business is sterk toegenomen. De solvabiliteitsratio's bij zowel onze verzekerings- als bankactiviteiten verbeterden.

Zoals eerder aangekondigd heeft het 'verstevigen van het fundament' van SNS REAAL onze eerste prioriteit. Dit bestaat uit de afbouw van de kredietportefeuille van Property Finance met een gelijktijdige versterking van onze kapitaalpositie gefocust op de toekomstige terugkoop van de core Tier 1 capital securities van de Nederlandse Staat. Onze inspanningen, om op kostenbewuste wijze klanten te winnen, helpen en behouden, vallen onder onze tweede strategische prioriteit, 'bouwen aan de toekomst'.

2.1 AFBOW VASTGOEDFINANCIERINGSACTIVITEITEN

Per 1 januari 2011 is de commerciële vastgoedfinancieringsportefeuille geheralloceerd over de nieuwe segmenten Property Finance en SNS Zakelijk. De kredietportefeuille van Property Finance, bestaande uit alle internationale leningen en een deel van de Nederlandse kredietportefeuille, wordt afgebouwd. Het overgrote deel van de kredietportefeuille van SNS Zakelijk bestaat uit de beleggingsfinancieringsportefeuille van het 'oude' SNS Property Finance waaraan de mkb-portefeuille van SNS Retail Bank is toegevoegd. Ook deze portefeuille wordt gereduceerd, als onderdeel van het programma om kapitaal vrij te maken.

Ondanks de voortdurende moeilijke omstandigheden op de vastgoedmarkten, namen de totale kredietlimieten van Property Finance in het eerste halfjaar van 2011 verder af met € 0,8 miljard tot € 6,0 miljard (–12%), waarvan € 0,6 miljard betrekking had op de internationale portefeuille. De totale uitstaande vorderingen, na aftrek van voorzieningen, daalden van € 5,8 miljard ultimo 2010 tot € 5,2 miljard, waarin voor € 2,0 miljard aan internationale leningen is begrepen.

De afname in kredietlimieten bij Property Finance was het resultaat van een combinatie van de verkoop van leningen, herstructureringen en de uitwinning en daarop volgende overdracht van leningen naar vastgoedprojecten en activa aangehouden voor verkoop. Ultimo juni 2011 bedroegen vastgoedprojecten en activa aangehouden voor verkoop € 582 miljoen, slechts licht hoger dan de € 550 miljoen van ultimo 2010.

De dekkingsgraad (voorzieningen als percentage van de voorziene leningen) daalde tot 37% voor de totale portefeuille van Property Finance (ultimo 2010: 41%), en tot 50% voor de internationale portefeuille (ultimo 2010: 52%). Dit was hoofdzakelijk het gevolg van de uitwinning van voorziene leningen met een hoge dekkingsgraad, die vervolgens werden overgeheveld naar vastgoedprojecten. Ten opzichte van ultimo 2010 daalden de voorziene leningen met € 0,2 miljard tot € 1,6 miljard. Naar verwachting zullen de kredietlimieten bij Property Finance in de tweede helft van 2011 substantieel verder afnemen.

Naast de afname in kredietlimieten bij Property Finance, werden de kredietlimieten bij SNS Zakelijk in de eerste helft van het jaar actief verminderd met € 1,0 miljard tot € 6,4 miljard (–13%), wat overeenkomt met een daling in leningen na aftrek van voorzieningen van € 0,8 miljard. De daling in kredieten bij SNS Zakelijk was het gevolg van zowel aflossingen als de verkoop van een aantal leningen tegen slechts een minimale korting. Voor het tweede halfjaar van 2011 wordt een verdere afname van de kredietlimieten van SNS Zakelijk verwacht, zij het in een lager tempo dan in de eerste helft van 2011.

Hiermee komt de totale afname van kredietlimieten van de 'oude' Property Finance leningportefeuille in de eerste helft van 2011 op € 1,8 miljard (–14%).

In lijn met onze verwachting dat bijzondere waardeverminderingen op leningen bij Property Finance in 2011 fors zouden dalen, daalden de bijzondere waardeverminderingen in het eerste halfjaar naar € 138 miljoen, vergeleken met € 232 miljoen en € 552 miljoen over respectievelijk het eerste en tweede halfjaar van 2010. Dientengevolge nam het nettoverlies van Property Finance af tot € 118 miljoen, vergeleken met een verlies van € 151 miljoen in de eerste helft en € 424 miljoen in de tweede helft van 2010.

2.2 STERK KAPITAALBEHEER

Over het eerste halfjaar van 2011 verbeterden de solvabiliteitsratio's bij zowel onze bank- als verzekeringsactiviteiten. De core Tier 1 ratio van de bankactiviteiten steeg van 8,1% ultimo 2010 naar 8,4%, terwijl de Tier 1 ratio steeg naar 11,3% (ultimo 2010: 10,7%). De verbetering van de core Tier 1 ratio was vooral te danken aan een daling van de risicogewogen activa. Eind juni 2011 had SNS Bank een relatief kleine exposure van € 43 miljoen op Griekse staatsobligaties. We hebben deze obligaties afgeboekt naar marktwaarde waarbij € 8 miljoen ten laste van het resultaat is gebracht in het eerste halfjaar in navolging van het initiatief van de private sector om Griekenland te steunen, zoals aangekondigd op 21 juli 2011. De impact op de solvabiliteit was verwaarloosbaar. Het solvabiliteitspercentage van de verzekeringsactiviteiten verbeterde van 195% ultimo 2010 tot 226%, ondersteund door een in het eerste halfjaar van 2011 afgesloten traditionele herverzekeringstransactie waarmee circa € 225 miljoen aan kapitaal is vrijgemaakt (18 procentpunten in solvabiliteit). Veranderingen in de financiële markten, in het bijzonder de stijging van langetermijnrente, droegen bij aan het grootste deel van de overige 13 procentpunten. Het positieve effect van winstinhouding werd tenietgedaan door een dividenduitkering aan SNS REAAL van € 80 miljoen (6 procentpunten solvabiliteit).

Sinds eind juni 2011 zijn de financiële markten steeds volatieler geworden met een dalende trend van de langetermijnrente voor overheidsschulden met een AAA-rating, een toename van kredietrisico-opslagen en dalende aandelenmarkten. Dientengevolge daalde de solvabiliteit van de verzekeringsactiviteiten eind juli naar 204%. De core Tier 1 ratio van de bankactiviteiten verbeterde echter naar 8,5% en de double leverage naar 113,8% eind juli 2011.

In totaal is sinds de aankondiging in november 2010 van het programma om kapitaal vrij te maken, per eind juni 2011 € 445 miljoen aan kapitaal vrijgemaakt, meer dan 60% van de beoogde € 700 miljoen per eind juni 2012. Deze vrijval van kapitaal vormt een belangrijk element in onze strategie om onze kapitaalpositie te versterken.

2.3 WINNEN, HELPEN EN BEHOUDEN VAN KLANTEN

Met de missie 'Eenvoud in geldzaken' stelt SNS REAAL de klant en zijn belang centraal. SNS REAAL biedt de klant eenvoudige, heldere producten en diensten met een goede prijs-kwaliteitverhouding en uitstekende service. Gedurende 2010 en de eerste helft van 2011 hebben we in lijn met deze ambitie en de beginselen van de Code Banken diverse nieuwe producten geïntroduceerd. Mede dankzij deze innovaties slaagden we erin zowel onze posities in onze kernmarkten als de klanttevredenheid te verbeteren.

De spaarportefeuille van SNS Bank steeg met € 3,0 miljard (+11%) ten opzichte van ultimo 2010, ondersteund door de succesvolle groei in bankspaartegoeden die de mijlpaal van € 1 miljard passeerde. We blijven investeren in de verbetering van onze klantenservice en in de kracht en zichtbaarheid van onze distributie. SNS Bank wordt nu gezien als een van de meest flexibele aanbieders van spaar- en betaalrekeningen. We benaderen onze klanten proactief door ze te informeren als ze een hogere rente op hun spaargeld kunnen krijgen. Ongeveer 300.000 klanten zijn op deze manier benaderd. De klanttevredenheid van SNS Bank is in de eerste helft van 2011 geleidelijk gestegen. Tegelijkertijd behoudt ASN Bank haar positie met een van de hoogste klanttevredensheidscijfers in de markt en breidt haar klantenkring uit, ondersteund door een succesvolle televisiecampagne, waarvoor zij een prijs wonnen. De herpositionering van RegioBank nadert zijn afronding en onze verhoogde aanwezigheid in kleinere gemeenschappen, van waaruit bijna alle andere banken zich hebben teruggetrokken, begint zijn vruchten af te werpen. RegioBank draagt vooral bij aan de groei van SNS Bank vooral op het gebied van banksparen.

Het marktaandeel van REAAL in nieuwe individuele periodieke premies steeg fors, voornamelijk in overlijdensrisicoverzekeringen. REAAL groeide in deze markt en heeft een leidende positie in dit segment. De tevredenheid van onze distributiepartners bleef hoog. De discussie over de beleggingsverzekeringen duurt voort en de invloed hiervan zal in de tweede helft van het jaar mogelijk duidelijker worden. Bij Zwitserleven stegen de inkomsten uit de periodieke pensioenpremies met 4%, ondersteund door een hoge retentiegraad. Zwitserleven heeft met succes nieuwe klanten aangetrokken in zowel het zakelijke als in het mkb segment en is voor het derde jaar op rij gekozen tot beste pensioenverzekeraar.

2.4 VERLAGING VAN DE KOSTENBASIS

In de eerste helft van 2011 zette SNS REAAL verdere stappen om de kostenbasis te verlagen. De totale gecorrigeerde operationele kosten over het eerste halfjaar van 2011 bedroegen € 531 miljoen, wat een daling van 1% vertegenwoordigde ten opzichte van het eerste halfjaar van 2010, en een 4% daling in vergelijking met de tweede helft. In de eerste helft van 2010 profiteerden de lasten van een vrijval van pensioenvoorzieningen van € 15 miljoen. Per het eind van het eerste halfjaar zijn de operationele lasten, ten opzichte van het niveau van 2008, op jaarbasis met circa € 150 miljoen (-12%) teruggebracht, wat overeenkomt met 75% van de beoogde structurele kostenverlaging van € 200 miljoen, waarmee we goed op koers liggen om onze doelstelling te behalen.

2.5 VOORUITZICHTEN

Macro-economische indicatoren geven aan dat de Nederlandse economie de rest van het jaar in absolute termen zwak zal blijven. De koopkracht zal in 2011 naar verwachting afnemen maar de werkloosheid blijft laag.

De staatsschuldencrisis zal de stabiliteit van de financiële markten blijven beïnvloeden en zou om die reden een impact kunnen hebben op bijzondere waardeverminderingen van activa. Rentenniveaus kunnen volatiel blijven waardoor ongerealiseerde marktwaardemutaties mogelijke invloed hebben op de nettowinst in het tweede halfjaar. We verwachten dat de omstandigheden op de markten voor vastgoedontwikkeling en beleggingen, zowel nationaal als internationaal, moeilijk blijven. We voorzien dat het niveau van bijzondere waardeverminderingen op vastgoedfinancieringen in de tweede helft van 2011 hoog blijft, echter fors lager dan in 2010.

We zullen goede vooruitgang blijven maken met onze strategische prioriteiten. We gaan onverminderd door met de afbouw van de portefeuille bij Property Finance. We zullen ons richten op het verhogen van de solvabiliteitsniveaus waar mogelijk en het uitvoeren van onze plannen om kapitaal vrij te maken. De volatiliteit van de rentestanden en de kredietrisico-opslagen zullen echter invloed blijven uitoefenen op onze solvabiliteit.

Het kostenniveau moet verder omlaag. We zullen streven naar het werven van nieuwe klanten en het verder verbeteren van de klanttevredenheid, zodat we bestaande klanten kunnen behouden en onze franchisepositie kunnen versterken.

Financiële analyse SNS REAAL

3.1 NETTO RESULTAAT

3.1.1 Resultaat eerste halfjaar 2011 vergeleken met eerste halfjaar 2010

Over het eerste halfjaar van 2011 rapporteerde SNS REAAL een nettowinst van € 44 miljoen, vergeleken met een nettowinst van € 15 miljoen over het eerste halfjaar van 2010. Deze verbetering was te danken aan de afwezigheid van negatieve incidentele posten en een kleiner verlies bij Property Finance dankzij fors lagere bijzondere waardeverminderingen.

Het netto resultaat uit de kernactiviteiten van SNS REAAL van € 162 miljoen daalde met € 72 miljoen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2010, wat volledig toe te schrijven was aan de forse waardeverminderingen op derivaten die dienen als bescherming van de solvabiliteit bij de verzekeringsactiviteiten tegen een rentedaling.

De nettowinst van SNS Bank nam toe voornamelijk dankzij de gestegen rentemarge, een beter terugkoopresultaat op eigen schuldpapier en lagere bijzondere waardeverminderingen op kredieten. REAAL behaalde een fors lagere nettowinst, wat volledig toe te schrijven is aan de waardeverminderingen op derivaten die dienen ter bescherming van de solvabiliteit tegen dalende rentes, en de afwezigheid van eenmalige baten. Echter, gecorrigeerd voor het netto effect van hedgingresultaten en waardeinstijgingen en -dalingen in de beleggingsportefeuille en incidentele posten, liet het onderliggende resultaat van REAAL (zie tabel 3) een belangrijke verbetering zien, ondersteund door een daling van de operationele lasten.

De nettowinst van Zwitserleven steeg door de afwezigheid van incidentele posten die een negatief effect hadden op de nettowinst in de eerste helft van 2010. Gecorrigeerd voor incidentele posten daalde in het netto resultaat van Zwitserleven grotendeels als gevolg van toevoegingen aan de voorzieningen voor rentegaranties, deels gecompenseerd door hogere gerealiseerde waardeinstijgingen op de vastrentende portefeuille.

Bij Property Finance nam het nettoverlies fors af, deels door de afwezigheid van de bijzondere waardevermindering op goodwill die het eerste halfjaarresultaat van 2010 negatief beïnvloedde. Het resultaat gecorrigeerd voor deze eenmalige post verbeterde ook, als gevolg van lagere bijzondere waardeverminderingen op kredieten die de lagere rentemarge ruimschoots compenseerden.

TABEL 2: EFFECT VAN INCIDENTELE POSTEN OP HET NETTO RESULTAAT VAN SNS REAAL

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010	2 ^e halfjaar 2010
Netto resultaat over de periode SNS Bank	121	109	103
Netto resultaat over de periode REAAL	56	136	70
Netto resultaat over de periode Zwitserleven	19	12	24
Netto resultaat over de periode Groepsactiviteiten	-34	-23	-48
Totaal netto resultaat over de periode SNS REAAL Kernactiviteiten	162	234	149
Netto resultaat over de periode Property Finance	-118	-219	-424
Totaal netto resultaat over de periode SNS REAAL	44	15	-275
Impact incidentele posten bij SNS Bank	—	—	—
Impact incidentele posten bij REAAL	—	20	—
Impact incidentele posten bij Zwitserleven	—	-10	-15
Impact incidentele posten bij Groepsactiviteiten	—	-3	-10
Impact incidentele posten bij Property Finance	—	-68	—
Totaal incidentele posten	—	-61	-25
Gecorrigeerd netto resultaat over de periode SNS Bank	121	109	103
Gecorrigeerd netto resultaat over de periode REAAL	56	116	70
Gecorrigeerd netto resultaat over de periode Zwitserleven	19	22	39
Gecorrigeerd netto resultaat over de periode Groepsactiviteiten	-34	-20	-38
Totaal gecorrigeerd netto resultaat over de periode SNS REAAL Kernactiviteiten ¹	162	227	174
Gecorrigeerd netto resultaat over de periode Property Finance	-118	-151	-424
Totaal gecorrigeerd netto resultaat over de periode SNS REAAL ¹	44	76	-250

¹⁾ Netto resultaat exclusief incidentele posten.

Effect van incidentele posten

Er waren in het eerste halfjaar van 2011 geen incidentele posten, vergeleken met € 61 miljoen negatief in het eerste halfjaar van 2010.

In het eerste halfjaar van 2010 bedroeg het positieve netto effect van incidentele posten bij REAAL € 20 miljoen als gevolg van de nabetaling van AXA die SNS REAAL ontving met betrekking tot de overname van AXA NL in 2007. Dit resulteerde in een positief eenmalig resultaat van € 28 miljoen netto, dat voor een bedrag van € 20 miljoen is toegerekend aan REAAL Leven en voor een bedrag van € 8 miljoen aan Zwitserleven.

In het eerste halfjaar van 2010 was het netto effect van incidentele posten bij Zwitserleven € 10 miljoen negatief. Het eerder genoemde aandeel van € 8 miljoen in het van AXA ontvangen bedrag werd ruimschoots tenietgedaan door een dotatie van € 18 miljoen netto aan een voorziening met betrekking tot beschikbare premieregeling-contracten.

In de eerste helft van 2010 waren de netto incidentele posten bij de Groepsactiviteiten € 3 miljoen negatief. Dit bedrag bestond volledig uit een bijzondere waardevermindering op een strategisch belang.

In het eerste halfjaar van 2010 bedroeg de netto impact van incidentele posten bij Property Finance € 68 miljoen negatief, bestaande uit een bijzondere waardevermindering op goodwill.

Onderliggend resultaat verzekeringsactiviteiten

TABEL 3: ONDERLIGGEND RESULTAAT VERZEKERINGSACTIVITEITEN

In miljoenen euro's	REAAL			Zwitserleven		
	1e halfjaar 2011	1e halfjaar 2010	2e halfjaar 2010	1e halfjaar 2011	1e halfjaar 2010	2e halfjaar 2010
Netto resultaat over de periode	56	136	70	19	12	24
Gerealiseerde winsten, verliezen en bijzondere waardeverminderingen op de aandelenportefeuille ¹	-10	-5	7	1	7	—
Gerealiseerde winsten, verliezen en bijzondere waardeverminderingen op de vastrentende portefeuille	16	10	45	8	-1	36
Resultaat op financiële instrumenten ¹	-24	85	-25	4	-5	18
Mutatie voorziening verzekeringscontracten a.g.v. marktwaardebewegingen ³	6	-15	-3	-13	5	-27
Totaal netto resultaat op de beleggingsportefeuille en hedges	-12	75	24	—	6	27
Impact incidentele posten	—	20	—	—	-10	-15
Netto resultaat exclusief incidentele posten en invloed van beleggingsportefeuille en hedges	68	41	46	19	16	12
Afschrijving VOBA en overige immateriële vaste activa ²	-37	-48	-48	-5	-9	-15
Onderliggend resultaat	105	89	94	24	25	27

1) Resultaten op aandelen hedges zijn begrepen in gerealiseerde winsten/verliezen op de aandelenportefeuille in plaats van resultaat op financiële instrumenten.

2) Na aftrek van geactiveerde externe en interne acquisitiekosten.

3) Inclusief mutatie voorziening onderrente en garanties unit-linked en separate accounts, impact van shadow accounting en de impact van het hedgen van inflatierisico's. Vergelijkende cijfers van Zwitserleven zijn aangepast aan de netto impact.

REAAL

Het onderliggende resultaat van REAAL steeg naar € 105 miljoen, een belangrijke verbetering ten opzichte van € 89 miljoen in de eerste helft van 2010. De stijging was het gevolg van lagere operationele lasten en hogere verzekeringstechnische resultaten bij Leven.

De gerealiseerde waardeinstijgingen en verliezen en bijzondere waardeverminderingen op beleggingen in aandelen waren over het eerste halfjaar van 2011 per saldo negatiever dan over het eerste halfjaar van 2010 door de hogere bijzondere waardeverminderingen en lagere ongerealiseerde resultaten op putopties. Gerealiseerde waardeinstijgingen en verliezen en bijzondere waardeverminderingen op de vastrentende portefeuille hadden een positief netto effect van € 16 miljoen.

Gestegen renteniveaus in het eerste halfjaar van 2011 leidden tot ongerealiseerde verliezen op rentederivaten. Als gevolg daarvan was het resultaat op financiële instrumenten € 24 miljoen negatief. Daarentegen leidden de dalende rentetarieven in het eerste halfjaar van 2010 tot een netto positief resultaat van € 85 miljoen op financiële instrumenten, inclusief een gerealiseerde waardeinstijging van € 41 miljoen op renteswaps.

De mutatie in de verzekeringstechnische voorzieningen door reële waardeveranderingen bedroeg € 6 miljoen positief en was volledig toe te schrijven aan het netto effect van shadow accounting. In het eerste halfjaar van 2010 leidden de hoge waardestijgingen op rentederivaten tot een negatief effect van shadow accounting van € 15 miljoen.

Afschrijvingen op VOBA en andere immateriële vaste activa daalden omdat lagere premie-inkomsten en lagere activering van acquisitiekosten bij recentere levenpolisissen, leidden tot lagere afschrijvingen op acquisitiekosten.

Zwitserleven

Het onderliggende resultaat van Zwitserleven van € 24 miljoen was nagenoeg in lijn met het eerste halfjaar van 2010 omdat hogere operationele lasten grotendeels werden gecompenseerd door betere verzekeringstechnische resultaten en hogere resultaten uit beleggingen.

In het eerste halfjaar van 2011 bleven de gerealiseerde waardestijgingen en verliezen en bijzondere waardeverminderingen op beleggingen in aandelen beperkt tot € 1 miljoen positief, vergeleken met € 7 miljoen positief over de eerste helft van 2010. Gerealiseerde waardestijgingen en verliezen en bijzondere waardeverminderingen op de vastrentende portefeuille zorgden voor een stijging van € 8 miljoen positief, vergeleken met € 1 miljoen negatief in de eerste helft van 2010.

Het resultaat op financiële instrumenten van € 4 miljoen positief steeg met € 9 miljoen ten opzichte van de eerste helft van 2010 door betere resultaten op de vreemde-walutacontracten die werden aangehouden ter afdekking van de valutarisico's in de beleggingsportefeuille en een beter resultaat op inflatieswaps. Laatstgenoemde werd volledig weerspiegeld in de mutatie van de verzekeringstechnische voorzieningen als gevolg van reële waardeveranderingen.

In de eerste helft van 2011 bedroeg de mutatie in de verzekeringstechnische voorzieningen als gevolg van reële waardeveranderingen € 13 miljoen negatief. Deze bestond uit de netto impact van toevoegingen aan de voorzieningen voor rentegaranties (€ 8 miljoen), hoofdzakelijk door een vertraagd effect in het huidige lage renteklimaat en hogere verzekeringstechnische lasten als gevolg van de inflatie (€ 5 miljoen). Het inflatie-effect werd volledig gecompenseerd door het eerder genoemde positieve resultaat op de inflatieswaps. Het effect van shadow accounting was zowel het eerste halfjaar van 2011 als het eerste halfjaar van 2010 nihil. In het eerste halfjaar van 2010 bedroeg de mutatie in de verzekeringstechnische voorzieningen door reële waardeveranderingen € 5 miljoen positief. Deze bestond uit een lagere dotatie voor inflatie (€ 7 miljoen), deels gecompenseerd door netto toevoegingen aan voorzieningen voor rentegaranties (€ 2 miljoen negatief).

Groepsactiviteiten

Het netto resultaat uit Groepsactiviteiten van € 34 miljoen negatief daalde met € 11 miljoen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2010. Gecorrigeerd voor de invloed van incidentele posten in het eerste halfjaar van 2010, daalde het netto resultaat met € 14 miljoen. Deze daling was deels het gevolg van hogere rentelasten van kortetermijnfinanciering en een lager resultaat uit van doorgeplaatste achtergestelde leningen naar de verzekeringsactiviteiten. Daarnaast stegen de operationele lasten met € 9 miljoen bruto als gevolg van projecten als Solvency II en Bazel III en aanpassingen in kostenallocaties naar bedrijfsonderdelen. In het eerste halfjaar van 2011 is het belang van 5% in Van Lanschot afgewaardeerd met € 3 miljoen.

Baten

De totale baten bedroegen in het eerste halfjaar van 2011 € 2.978 miljoen, een daling van € 684 miljoen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2010 (€ 3.662 miljoen).

De totale baten bij SNS Bank stegen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2010. Een hogere rentemarge en hogere winsten op de terugkoop van eigen schuld papier boden ruimschoots compensatie voor lagere gerealiseerde resultaten op de vastrentende portefeuille en lagere handelsresultaten.

De totale baten bij REAAL daalden beduidend als gevolg van dalingen in koopsommen, resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders en het resultaat financiële instrumenten. Ook betaalde REAAL hogere herverzekeringspremies als gevolg van het in het eerste kwartaal van 2011 gesloten herverzekeringscontract. Periodieke levenpremies daalden licht, terwijl het resultaat uit beleggingen voor eigen rekening en risico nagenoeg gelijk bleef.

De totale baten bij Zwitserleven toonden een sterke daling, voornamelijk door een lager resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van de polishouders. Het totale premie-inkomen lag in lijn met het eerste halfjaar van 2010 doordat hogere periodieke premies compensatie boden voor een daling in de baten uit koopsommen.

Bij Property Finance namen de totale baten fors af omdat de afgenomen kredietportefeuille en hogere interne financieringslasten de rentemarge onder druk zetten.

Lasten

Totale lasten daalden in het eerste halfjaar tot € 2.923 miljoen, een daling van € 703 miljoen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2010. Dit was voornamelijk het gevolg van een daling in lasten voor rekening en risico van polishouders overeenkomstig met de daling in het resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders. Daarnaast namen bijzondere waardeverminderingen sterk af en daalden de verzekeringstechnische lasten in lijn met lagere baten uit koopsompolissen en door de positieve invloed van de herverzekeringstransactie.

Operationele lasten

De operationele lasten stegen met € 11 miljoen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2010. Na correctie voor herstructureringslasten, het aandeel van SNS Retail Bank in het depositogarantiestelsel en uitgaven voor het afbouwen van de portefeuille van Property Finance, daalden de totale operationele lasten met € 7 miljoen (-1%), ondanks de afwezigheid van een vrijval van een voorziening voor pensioenverplichtingen bij Zwitserleven met € 15 miljoen die de kostenbasis positief beïnvloedde in het eerste halfjaar 2010. Deze afname was het gevolg van een kostendaling bij SNS Bank (-€ 7 miljoen), bij REAAL (-€ 18 miljoen) en bij Property Finance (-€ 3 miljoen). Bij Zwitserleven stegen de gecorrigeerde operationele lasten met € 12 miljoen door de afwezigheid van de eerder genoemde vrijval van een voorziening. De gecorrigeerde operationele lasten bij de groepsactiviteiten stegen met € 9 miljoen, voornamelijk door projecten als Solvency II en Bazel III, en aanpassingen in de kostenallocatie aan bedrijfsonderdelen.

De beoogde jaarlijkse kostenbesparing van € 35 miljoen bij SNS Retail Bank als gevolg van de nieuwe distributiestrategie is eind juni 2011 grotendeels gerealiseerd. Bij de verzekeringsactiviteiten werd de integratie van AXA NL eind 2010 afgerond en is de integratie van Zwitserleven in volle gang. De beoogde jaarlijkse kostenbesparingen door de integraties van AXA NL, DBV en Zwitserleven bedroegen oorspronkelijk € 95 miljoen; eind juni was al € 111 miljoen (op jaarbasis) gerealiseerd.

Eind juni hadden we circa € 150 miljoen, ofwel 75%, van onze kostenreductiedoelstelling van € 200 miljoen op jaarbasis behaald. We blijven gecommiteerd om de overige € 50 miljoen aan kostenbesparingen te verwezenlijken. In de toekomst zullen we daarom absolute kostenniveaus per bedrijfsonderdeel rapporteren en de overige € 50 miljoen kostenbesparingen niet langer verdelen.

Het totale aantal interne werknemers daalde vergeleken met ultimo 2010 met 101 fte naar 7.012 (-1,4%) en met 357 fte (-4,8%) vergeleken met eind juni 2010.

TABEL 4: TOTALE OPERATIONELE LASTEN SNS REAAL

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010	Mutatie	2 ^e halfjaar 2010	Mutatie
Totale operationele lasten SNS REAAL	560	549	2%	591	-5%
Correcties					
Reorganisatiekosten SNS Bank (SNS Zakelijk)	—	—		4	
SNS Retail Bank's aandeel in depositogarantiestelsel DSB	6	—		—	
Afbouw portefeuille Property Finance	23	11		25	
Reorganisatiekosten REAAL	—	—		9	
Totale correcties	29	11	—	38	—
Totaal gecorrigeerde operationele lasten SNS REAAL	531	538	-1%	553	-4%

Bijzondere waardeverminderingen

De totale bijzondere waardeverminderingen van SNS REAAL waren aanzienlijk lager dan in het eerste halfjaar van 2010, voornamelijk door de afwezigheid van de bijzondere waardevermindering op goodwill en lagere bijzondere waardeverminderingen op kredieten bij Property Finance. SNS Bank boekte haar Griekse staatsobligaties af naar marktwaarde, de impact was € 8 miljoen. De bijzondere waardeverminderingen op kredieten bleven stabiel. Bij REAAL waren de totale bijzondere waardeverminderingen van € 7 miljoen voornamelijk het gevolg van bijzondere waardeverminderingen op aandelen. In het eerste halfjaar van 2010 compenseerden terugnames van eerdere bijzondere waardeverminderingen in de vastrentende portefeuille voor de bijzondere waardeverminderingen op aandelen en overige activa. Bij Zwitserleven namen de bijzondere waardeverminderingen iets af door een daling in bijzondere waardeverminderingen op beleggingen in aandelen en kredieten aan tussenpersonen terwijl bijzondere waardeverminderingen in de vastrentende portefeuille toenamen.

3.1.2 Winst per aandeel en dividend

De nettowinst van € 44 miljoen is voor € 39 miljoen toewijsbaar aan gewone aandelen en voor € 5 miljoen aan de core Tier 1 capital securities uitgegeven aan Stichting Beheer SNS REAAL (de Stichting). Dit laatste bedrag is een gedeeltelijke terugname van verliezen over 2010 geabsorbeerd door deze capital securities.

De nettowinst per gewoon aandeel steeg van € 0,05 in het eerste halfjaar van 2010 naar € 0,14 positief in het eerste halfjaar van 2011. Rekening houdend met onze focus op de versterking van onze vermogenspositie en vooruitlopend op toekomstige wet- en regelgeving, heeft de Raad van Bestuur, na goedkeuring van de Raad van Commissarissen, besloten geen interim-dividend over 2011 uit te keren.

3.1.3 Resultaat eerste halfjaar 2011 vergeleken met het tweede halfjaar van 2010

De nettowinst van SNS REAAL over het eerste halfjaar van 2011 bedroeg € 44 miljoen, vergeleken met een nettoverlies van € 275 miljoen over de tweede helft van 2010. De belangrijkste reden achter dit herstel was het aanzienlijk lagere nettoverlies bij Property Finance, na de uitzonderlijke hoge bijzondere waardeverminderingen in de tweede helft van 2010. Het nettoverlies bij Property Finance daalde met € 306 miljoen. Exclusief Property Finance, bedroeg het resultaat uit de kernactiviteiten van SNS REAAL € 162 miljoen, vergeleken met € 149 miljoen over de tweede helft van 2010.

De nettowinst van SNS Bank over het eerste halfjaar van 2011 steeg belangrijk ten opzichte van het tweede halfjaar van 2010. De nettowinst van SNS Retail Bank verbeterde door een stijging in resultaat op financiële instrumenten, als gevolg van hogere terugkoopresultaten op eigen schuld papier en lagere operationele lasten. Bij SNS Zakelijk steeg de nettowinst iets door lagere operationele lasten en bijzondere waardeverminderingen die compensatie boden voor de lagere rentemarge en lagere resultaten op financiële instrumenten. In de tweede helft van 2010 waren de bijzondere waardeverminderingen bij SNS Zakelijk relatief hoog door dotaties aan de IBNI voorziening. Operationele lasten werden in 2010 beïnvloed door een getroffen voorziening voor afvloeiing van personeel. De daling van de rentemarge werd voornamelijk veroorzaakt door de harmonisatie van de financieringlasten tussen SNS Retail Bank en SNS Zakelijk en een afgenomen kredietportefeuille.

Bij REAAL daalde de nettowinst, vooral veroorzaakt door lagere gerealiseerde waardeinstijgingen op de vastrentende portefeuille en hogere verliezen op de aandelenportefeuille. Het onderliggende resultaat van REAAL van € 105 miljoen steeg ten opzichte van de € 94 miljoen over de tweede helft van 2010. Voornamelijk door lagere operationele lasten en betere verzekeringstechnische resultaten bij Schade verbeterde de schadequote na de slechte weersomstandigheden en hoge claims in brandverzekeringen over het tweede halfjaar van 2010.

De nettowinst van Zwitserleven daalde sterk vergeleken met de tweede helft van 2010. Dat werd vooral veroorzaakt door fors lagere gerealiseerde waardeinstijgingen op de vastrentende portefeuille en hogere toevoegingen aan voorzieningen voor rentegaranties. Dit werd deels gecompenseerd door de afwezigheid van een bijzondere waardevermindering op het distributienetwerk van Zwitserleven dat het tweede halfjaar van 2010 negatief had beïnvloed en een lager negatief effect van shadow accounting. Het onderliggende resultaat van Zwitserleven van € 24 miljoen was iets lager vergeleken met € 27 miljoen over het tweede halfjaar van 2010.

Bij Property Finance nam het nettoverlies in de eerste helft van 2011 fors af ten opzichte van de tweede helft van 2010, voornamelijk als gevolg van fors lagere bijzondere waardeverminderingen, gedeeltelijk tenietgedaan door lagere netto rentebaten. De rentemarge was fors lager als gevolg van een kleinere kredietportefeuille en hogere financieringskosten. Het resultaat op financiële instrumenten was minder negatief als gevolg van lagere verkopen van niet voorziene leningen met een korting. De totale operationele lasten waren iets lager dan in de tweede helft van 2010, waarbij beide perioden beïnvloed werden door kosten in verband met de uitfasering van de kredietportefeuille.

3.2 KAPITAALBEHEER

TABEL 5: KAPITALISATIE

In miljoenen euro's	Juni 2011	December 2010	Juni 2010
SNS REAAL			
Totaal eigen vermogen	4.475	4.719	5.465
Double leverage	114,7%	115,0%	112,1%
Bankactiviteiten			
Core Tier 1 ratio ¹	8,4%	8,1%	8,6%
Tier 1 ratio ¹	11,3%	10,7%	11,1%
BIS ratio ¹	15,7%	16,7%	14,5%
Core Tier 1-kapitaal	1.804	1.781	2.106
Tier 1-kapitaal	2.406	2.375	2.734
BIS kapitaal	3.358	3.694	3.567
Risicogewogen activa (Basel II rekening houdend met een 80% ondergrens)	21.380	22.131	24.540
Verzekeringsactiviteiten			
Solvabiliteit onder IFRS Verzekeringsactiviteiten	425%	396%	340%
DNB-Solvabiliteitspercentage Verzekeringsactiviteiten	226%	195%	204%
DNB-Solvabiliteitspercentage Leven	261%	205%	213%
DNB-Solvabiliteitspercentage Schade	420%	398%	421%
Aanwezig kapitaal	2.665	2.994	3.331
Overwaarde Liability Adequacy Test	2.669	2.503	1.481
Kapitaaldekking	5.334	5.497	4.812
Prudentie t.o.v. best estimate	-2.494	-2.782	-1.926
Aanwezig toetsingskapitaal	2.840	2.715	2.886
Vereiste solvabiliteit	1.255	1.390	1.415

1) Cijfers zijn berekend op basis van Basel II, rekening houdend met de 80% ondergrens van Basel I.

3.2.1 SNS REAAL

Het totale eigen vermogen van SNS REAAL daalde ten opzichte van ultimo 2010 met € 244 miljoen tot € 4.475 miljoen, voornamelijk door de hogere rentestanden. Bovendien liepen door de crisis in Zuid-Europa de kredietrisico-opslagen op schuld papier van deze landen op. Als gevolg daarvan daalde de reële-waardereserve van de vastrentende portefeuille met € 352 miljoen tot € 131 miljoen negatief ultimo juni 2011. De daling van de cashflow hedge reserve met € 23 miljoen door hogere rentestanden had ook een nadelig effect op het totale eigen vermogen. Deze negatieve factoren werden deels gecompenseerd door de netto winst van € 44 miljoen in de eerste helft van 2011, het effect van shadow accounting van € 55 miljoen en de reële-waardereserve van de aandelenportefeuille, die met € 24 miljoen steeg naar € 195 miljoen positief.

De double leverage van de Groep daalde licht tot 114,7% profiterend van een dividenduitkering van € 102 miljoen aan SNS REAAL, waarvan € 80 miljoen afkomstig was van de verzekeringsactiviteiten en € 22 miljoen van SNS Asset Management.

3.2.2 Kapitaal vrijvalprogramma

Als onderdeel van het programma van SNS REAAL om € 700 miljoen aan kapitaal vrij te maken, werd in het eerste halfjaar van 2011 een traditionele herverzekeringstransactie gesloten waarbij ongeveer € 225 miljoen aan kapitaal vrijviel. Door deze transactie is het risico van circa 77% van de spaarverzekeringsportefeuille van REAAL Leven proportioneel herverzekerd door een quota share contract.

Verder resulteerde de reductie van de kredietportefeuille bij SNS Zakelijk in het eerste halfjaar van 2011 met € 0,8 miljard in een daling van de risicogewogen activa van circa € 0,7 miljard, waardoor € 60 miljoen aan kapitaal werd vrijgespeeld.

In het vierde kwartaal van 2010 was al € 160 miljoen aan kapitaal vrijgemaakt bij de bankactiviteiten door de verkoop aan derden van de meest achtergestelde tranches van op de balans gehouden securitisaties en de overheveling van € 0,9 miljard aan particuliere hypotheeklen naar de verzekeringsactiviteiten.

In totaal werd eind juni 2011 al € 445 miljoen aan kapitaal vrijgemaakt, meer dan 60% van de beoogde € 700 miljoen die ultimo juni 2012 vrijgemaakt moet zijn.

3.2.3 Bankactiviteiten

Solvabiliteit

In de eerste helft van 2011 verbeterden de solvabiliteitsratio's van de bankactiviteiten. Eind juni 2011 was de Tier 1 ratio 11,3% (ultimo 2010: 10,7%) en de core Tier 1 ratio 8,4% (ultimo 2010: 8,1%). Deze verbetering werd vooral veroorzaakt door de daling in risicogewogen activa, veroorzaakt door de afname in kredietlimieten bij Property Finance en SNS Zakelijk. Eind juni 2011 bedroegen de risicogewogen activa € 21,4 miljard, vergeleken met € 22,1 miljard ultimo 2010.

De BIS-ratio daalde van 16,7% ultimo 2010 tot 15,7% als gevolg van aflossingen van Tier 2 kapitaal in het eerste halfjaar van 2011. Vooruitlopend op deze aflossingen, trok SNS Bank in het vierde kwartaal van 2010 € 500 miljoen aan Tier 2 kapitaal aan.

Eind juli 2011 was de core Tier 1 ratio van de bankactiviteiten licht hoger op 8,5%.

Nieuwe regelgeving voor bankactiviteiten

In december 2010 en juni 2011 publiceerde het Bazels Comité definitieve documenten gericht op de versterking van mondiale kapitaal- en liquiditeitsregelgeving (Bazel III). Het betreft maatregelen op het gebied van (de kwaliteit van) het aansprakelijk vermogen, een countercyclisch kapitaalraamwerk, leverage ratio en minimum liquiditeitsnormen. Op 20 juli is de Europese Commissie met voorstellen gekomen om de solvabiliteitsrichtlijn (CRD IV) te wijzigen in lijn met de voorstellen van het Bazels Comité. Door de wisselwerking tussen Bazel III, CRD IV en andere potentiële nationale en internationale wijzigingen in wet- en regelgeving bestaat er echter nog steeds onzekerheid over enkele zaken.

Deze wijzigingen in de wet- en regelgeving zullen leiden tot hogere kapitaal- en liquiditeitsnormen. Discretionaire bevoegdheden op nationaal niveau binnen Pillar 2, gekoppeld aan de eerder genoemde onzekerheden zoals het beleid ten aanzien van belangrijke systeembanken, zouden kunnen leiden tot hogere eisen. SNS REAAL heeft onlangs haar Bazel III-migratieplan aan de toezichthouder gepresenteerd. Op basis van de huidige eisen toont dit plan aan dat er geen belangrijke maatregelen nodig zijn om te kunnen voldoen aan de nieuwe eisen.

3.2.4 Verzekeringsactiviteiten

Solvabiliteit

De DNB-solvabiliteit van de verzekeringsactiviteiten verbeterde tot 226% (ultimo 2010: 195%) waarbij 18 procentpunten van de stijging voor rekening kwam van de herverzekeringstransactie. Wijzigingen in de rentecurve en kredietrisico-opslagen droegen bij aan het grootste deel van de overige 13 procentpunten. Het negatieve effect van een dividenduitkering van € 80 miljoen (6%) was bijna gelijk aan het positieve effect van de nettowinst van € 75 miljoen van de verzekeringsactiviteiten.

De in de DNB-toereikendheidstoets gehanteerde ECB-AAA staatscurve liet een opwaartse trend zien, vooral voor looptijden van 20 jaar en langer. Dit had een positief effect op het kapitaalsurplus op basis van de DNB-toereikendheidstoets door een lagere marktwaarde van verzekeringstechnische voorzieningen, deels tenietgedaan door het negatieve effect op de reële-waarderreserve van de vastrentende portefeuille.

Eind juli 2011 was de DNB-solvabiliteit van de verzekeringsactiviteiten gedaald tot 204%. De oorzaken lagen bij de volatiliteit van de financiële markten, vooral door gestegen kredietrisico-opslagen en gedaalde rentestanden.

Vanuit de Europese Autoriteit voor Verzekeringen en Bedrijfspensioenen (European Insurance and Occupational Pensions Authority, EIOPA) werd in maart 2011 een stresstest voor de Europese verzekeringssector uitgezet. De verzekeringsactiviteiten van SNS REAAL participeerden vrijwillig in deze stresstest. Het doel van de stresstest was om informatie te verzamelen over de kwetsbaarheid van de Europese verzekeringssector als geheel en de solvabiliteit van de individuele verzekeringsmaatschappijen door (negatieve) economische ontwikkelingen. De beoordeling vond plaats op basis van het Solvency II-raamwerk en de vijfde kwantitatieve impactstudie (QIS-5). De uitkomst van deze toets (waarvan de geaggregeerde resultaten op 4 juli werden gepubliceerd) bevestigde de veerkracht van de verzekeringsactiviteiten van SNS REAAL. In alle scenario's overtrof onze solvabiliteitsratio (Solvency Capital Requirement, SCR) het 100%-niveau met een ruime marge.

Bovendien lag onze Minimum Capital Requirement ratio (MCR) ruim boven het gemiddelde van de deelnemende Europese instellingen.

Nieuwe regelgeving voor verzekeringsactiviteiten

In het eerste halfjaar van 2011 ondernam SNS REAAL verdere stappen in de voorbereidingen voor Solvency II, het nieuwe op marktwaarde en risico gebaseerde regelgevingskader voor Europese levensverzekeringsmaatschappijen dat in 2013 of 2014 zal worden ingevoerd. Verder verbeterde SNS REAAL het ORSA-proces. Daarnaast nam SNS REAAL deel aan de door EIOPA geleide hiervoor vermelde stresstest, gebaseerd op het Solvency II raamwerk. Er bestaan echter nog steeds enige onzekerheden zoals het effect van kalibraties, waaronder disconteringsvoeten en wijzigingen in de concept rapportagesjablonen.

3.3 FINANCIERINGSACTIVITEITEN

Bankactiviteiten

In het eerste halfjaar van 2011 waren de nieuwe wholesale financieringsactiviteiten te verwaarlozen omdat SNS bank in staat was haar activiteiten volledig via de retailmarkt te financieren. Spaartegoeden stegen met € 3,0 miljard (+11%), vergeleken met ultimo 2010 door een grote instroom aan nieuwe tegoeden, terwijl de retentiegraad hoog bleef. Banksparen, deel van de totale spaartegoeden, steeg met € 330 miljoen naar € 1.033 miljoen. Hierdoor verbeterde de loan-to-deposit ratio van de bankactiviteiten van 172% ultimo 2010 naar 160%.

De totale liquiditeit van de bankactiviteiten steeg van € 11,9 miljard eind 2010 naar € 12,7 miljard door een hogere liquiditeitspositie als gevolg van de stijging in spaartegoeden in combinatie met een beperkte groei in hypotheek en de afname van kredietlimieten bij SNS Zakelijk en Property Finance.

TABEL 6: ONTWIKKELING LIQUIDITEITSPOSITIE SNS BANK

In miljoenen euro's	Juni 2011	December 2010	Juni 2010
Kasmiddelen	4.078	2.980	3.594
Liquide activa ¹	8.626	8.939	9.358
Totale liquiditeitspositie	12.704	11.919	12.952

1) De definitie van liquide activa is aangepast en omvat activa die beleenbaar zijn bij de ECB en hiervoor op korte termijn beschikbaar zijn. De vergelijkende cijfers zijn hierop aangepast.

In het eerste halfjaar van 2011 verlaagde Moody's de credit rating van SNS REAAL en haar dochterondernemingen met 1 notch en verhoogde gelijktijdig het ratingvoorzicht van negatief naar stabiel. Ook verlaagde Fitch de rating voor SNS Bank terwijl het voorzicht werd verhoogd naar stabiel. De voornaamste reden voor de verlagingen was het lagere resultaat bij Property Finance in 2010. Dit zou een negatief effect kunnen hebben op de financieringslasten. Gegeven de verwaarloosbare hoeveelheid nieuwe wholesale financieringen, hadden de verlagingen geen materieel effect op de financieringslasten in het eerste halfjaar van 2011.

Verzekeringsactiviteiten

In april 2011 plaatste SRLEV, de juridische entiteit waaronder de meeste levensverzekeringsactiviteiten van SNS REAAL vallen, met succes Tier 2 obligaties met een looptijd van 30 jaar voor een bedrag van € 400 miljoen. Daarnaast plaatste SRLEV in juni eeuwigdurende achtergestelde obligaties ter waarde van CHF 105 miljoen.

3.4 BALANS- EN RISICOBEBEER

In het eerste halfjaar van 2011 groeide de balans van SNS REAAL met € 2,9 miljard tot € 130,6 miljard onder invloed van de herverzekeringstransactie in het eerste kwartaal van 2011, die een stijging met € 3,3 miljard tot gevolg had van zowel herverzekeringstransacties als de overige vorderingen op klanten. Ook de spaartegoeden bleven stijgen (€ 3,0 miljard), deels gecompenseerd door een daling in schuldbewijzen (–€ 2,4 miljard).

3.4.1 Immateriële vaste activa

De waarde van immateriële vaste activa daalde met € 59 miljoen naar € 2.382 miljoen door reguliere afschrijvingen. Eind juni 2011 was de totale goodwill ongewijzigd op € 686 miljoen en bedroeg de VOBA (Value of Business Acquired) van de verzekeringsactiviteiten € 900 miljoen (ultimo 2010: € 939).

3.4.2 Beleggingen

De totale beleggingen voor eigen rekening en risico daalden met € 0,3 miljard vergeleken met ultimo 2010 en bedroegen € 30,7 miljard per 30 juni 2011, waarvan € 28,8 miljard betrekking had op de verzekeringsactiviteiten.

Beleggingen bankactiviteiten

SNS Bank heeft de Griekse staatsobligaties die zijn geclassificeerd als ‘beschikbaar voor verkoop’ afgewaardeerd naar marktwaarde, en heeft de gerelateerde cumulatieve ongerealiseerde verliezen van € 8 miljoen als bijzondere waardeverminderingen in de winst- en verliesrekening opgenomen. De Griekse staatsobligaties lopen af in het eerste halfjaar van 2012. De exposure op overheidsschulden in Ierland (4%) en Spanje (1%) was beperkt en iets lager vergeleken met ultimo 2010. De exposure op Italiaanse overheidsschulden (17%) vertegenwoordigde een hoger percentage, maar dit werd fors omlaag gebracht ten opzichte van ultimo 2010 (22%). Het overgrote deel van de blootstelling aan overheidsschulden betreft Nederland, Duitsland, Oostenrijk en Frankrijk.

TABEL 7: EXPOSURE OP STAATSSCHULDEN IN VASTRENTENDE PORTEFEUILLE BANKACTIVITEITEN

In miljoenen euro's	Juni 2011	Juni 2011	December 2010	December 2010
Ierland	133	4%	156	4%
Griekenland	43	1%	47	1%
Spanje	29	1%	57	2%
Italië	601	17%	762	22%
Nederland	827	24%	791	22%
Duitsland	639	18%	728	21%
Frankrijk	372	11%	390	11%
Oostenrijk	487	14%	405	11%
België	307	9%	200	6%
Overige	27	1%	8	0%
Totaal	3.465	100%	3.544	100%

In juli 2011 rapporteerden de bankactiviteiten van SNS REAAL over de EU-brede stresstest die door de Europese Bankautoriteit (EBA) werd gecoördineerd. Volgens de uitkomst van het basisscenario, zou de geschatte geconsolideerde core Tier 1 capital ratio van SNS Bank N.V. wijzigen naar 10,6% in 2012, vergeleken met 8,4 % ultimo 2010. Als gevolg van de aangenomen schok onder het ongunstige scenario zou de geschatte geconsolideerde core Tier 1 capital ratio wijzigen naar 7,0% in 2012, vergeleken met 8,4% ultimo 2010. In de stresstestresultaten van SNS Bank N.V. is geen rekening gehouden met een eventuele toekomstige vrijval van kapitaal uit het kapitaal vrijvalprogramma dat in november 2010 werd aangekondigd. Noch reflecteren zij andere mogelijke mitigerende maatregelen van het management.

Beleggingen verzekeringsactiviteiten

Van de beleggingsportefeuille voor eigen rekening en risico van de verzekeringsactiviteiten was op 30 juni 2011 95% belegd in vastrentende waarden (ultimo 2010: 95%). Van de vastrentende portefeuille had 75% een rating van A of hoger (ultimo 2010: 73%) en had 56% een AAA rating (ultimo 2010: 54%).

De reële waarderreserve van de verzekeringsactiviteiten met betrekking tot vastrentende waarden bedroeg per eind juni € 36 miljoen positief (ultimo 2010: € 357 miljoen positief). Deze daling was voornamelijk het gevolg van gestegen renteniveaus en kredietrisico-opslagen.

TABEL 8: VASTRENTENDE BELEGGINGSPORTEFEUILLE VERZEKERINGSACTIVITEITEN NAAR SOORT (VOOR EIGEN REKENING)

In miljoenen euro's	Juni 2011	Juni 2011	December 2010	December 2010
Staatsobligaties	14.627	53%	14.222	51%
Bedrijfsobligaties niet-financiële sector	1.468	5%	1.697	6%
Bedrijfsobligaties financiële sector	4.766	17%	5.831	21%
Hypotheken	5.053	19%	4.872	17%
Mortgage backed securities	1.285	5%	1.013	4%
Overige	225	1%	361	1%
Totaal	27.424	100%	27.995	100%

Gedurende het eerste halfjaar van 2011 werd de beperkte exposure op Zuid-Europese overheidsschulden van de verzekeringsactiviteiten verder teruggebracht. De exposure op Italië en Spanje samen vertegenwoordigt 6% van de totale portefeuille in overheidsobligaties. De positie in de Ierse overheidsschulden bleef onder de 1% van de totale positie in overheidsschulden. De exposures op Griekenland en Portugal waren nihil. Ook werden de posities in overheidsschulden van Frankrijk en België werden afgebouwd en herbelegd in Duitsland, Oostenrijk en Nederland. Het overgrote deel van de exposure in overheidsschulden van de verzekeringsactiviteiten betreft nog steeds Duitsland, Nederland en Frankrijk.

TABEL 9: EXPOSURE IN VASTRENTEND STAATSPAPIER BELEGGINGSPORTEFEUILLE VERZEKERINGSACTIVITEITEN (VOOR EIGEN REKENING)

In miljoenen euro's	Juni 2011	Juni 2011	December 2010	December 2010
Ierland	75	1%	89	1%
Griekenland	—	0%	—	0%
Italië	514	3%	563	4%
Spanje	287	2%	286	2%
Duitsland	6.103	42%	5.668	40%
Frankrijk	1.965	13%	2.803	20%
Nederland	3.384	23%	2.764	19%
Oostenrijk	1.457	10%	1.315	9%
België	564	4%	602	4%
Overige	278	2%	132	1%
Totaal	14.627	100%	14.222	100%

De aandelenportefeuille van de verzekeringsactiviteiten bedroeg € 1,4 miljard en is in grote lijnen stabiel ten opzichte van ultimo 2010. De reële-waardereserve van de verzekeringsactiviteiten met betrekking tot aandelen nam gedurende het eerste halfjaar van 2011 licht toe tot € 194 miljoen (ultimo 2010: € 170 miljoen). De aandelenportefeuille van REAAL is gedeeltelijk afgedekt met put opties.

3.4.3 Vorderingen op klanten

De vorderingen op klanten daalden met € 0,7 miljard naar € 68,4 miljard door de daling van € 0,6 miljard bij Property Finance en met € 0,8 miljard bij SNS Bank Zakelijk. De daling bestond voornamelijk uit aflossingen, verkoop van leningen en het versterken van voorzieningen. Deze daling werd deels gecompenseerd door de groei van de hypotheekportefeuille van SNS Retail Bank.

De portefeuille woning hypotheek van SNS Retail Bank van € 51,9 miljard steeg met € 2,6 miljard ten opzichte van ultimo 2010 (€ 49,3 miljard). De overheveling van de hypotheekportefeuille (grotendeels gesecuritiseerd) van DBV per 1 januari 2011 droeg € 2,2 miljard bij aan deze stijging. Aan de andere kant werd per eind juni 2011, € 0,5 miljard van de hypotheekportefeuille van SNS Retail Bank naar de verzekeringsactiviteiten overgeheveld. Deze rendement gedreven transactie bestond uit door REAAL in de eerste helft van 2011 verkochte SNS Retail Bank hypotheek. De woning hypotheekportefeuille van SNS Retail Bank nam door organische groei licht toe met € 0,9 miljard, ondersteund door een hoge retentiegraad.

3.4.4 Passiva

Aan de passivazijde zette de groei van spaartegoeden door met een toename van € 3,0 miljard tot € 30,4 miljard (+11%), inclusief de bankspaatgoeden die met € 330 miljoen toenamen naar € 1.033 miljoen per 30 juni 2011. De stijging was mede toe te rekenen aan een constante toename in spaartegoeden bij ASN Bank en goede prestaties bij SNS Retail Bank en RegioBank.

Participatiecertificaten en achtergestelde schulden bleven stabiel op € 2,4 miljard omdat € 400 miljoen en CHF 105 miljoen aan kapitaal, opgehaald door de uitgifte van Tier 2 obligaties bij de verzekeringsactiviteiten, werd gecompenseerd door aflossingen van Tier 2 kapitaal bij de bankactiviteiten.

De omvang van schuldbewijzen nam af met € 2,4 miljard als gevolg van aflossingen. Nieuwe uitgiftes waren niet nodig door de beperkte groei van particuliere hypotheeklen en de sterke groei van spaartegoeden.

3.4.5 Marktrisico bankactiviteiten

In het eerste halfjaar van 2011 had de schulden crisis in de Zuid-Europese landen invloed op de financiële markten. Gedurende deze periode verkleinde SNS REAAL de blootstelling aan deze landen verder.

De crisis heeft geleid tot een toegenomen volatiliteit op de rentemarkten. Het renterisico van de bankactiviteiten wordt voornamelijk met de duration van het eigen vermogen gestuurd. De duration van het eigen vermogen werd in het eerste halfjaar van 2011 op een laag niveau, tussen 2 en 4, gehouden. Aan het einde van het eerste halfjaar van 2011 was de duration van het eigen vermogen 3,6 (ultimo 2010: 2,3).

De gemiddelde Value at Risk (VaR) met een 99% betrouwbaarheid was € 225 miljoen ten opzichte van een gemiddelde van € 288 miljoen over 2010. Eind juni 2011, was de VaR € 239 miljoen tegenover € 173 miljoen ultimo 2010.

De Earnings at Risk (EaR) meet de gevoeligheid van de rentebaten voor een beperkt aantal extreme rentescenario's. In het eerste halfjaar van 2011 bedroeg de gemiddelde EaR € 11 miljoen. Eind juni 2011 bedroeg de EaR € 8 miljoen vergeleken met € 11 miljoen ultimo 2010.

3.4.6 Marktrisico verzekeringsactiviteiten

In de eerste helft van 2011 zetten de verzekeringsactiviteiten hun inspanningen om de exposure op renterisico te verkleinen onverminderd voort. Dit werd voornamelijk bewerkstelligd door de aankoop van additionele rentederivaten.

De verzekeringsactiviteiten maken gebruik van een Value at Risk (VaR) -benadering om renterisico's en andere ALM-risico's te beheersen. De relatieve VaR, die rekening houdt met alle relevante marktrisico's en wordt uitgedrukt als percentage van de marktwaarde van het eigen vermogen, bedroeg 45,7% ultimo 2010. Gedurende het eerste halfjaar van 2011, daalde de VaR naar 26,8% en kwam daarmee ruimschoots onder de interne grens van 45% uit.

De solvabiliteit van de verzekeringsactiviteiten is gevoelig voor renteschommelingen, vorm van de rentecurve, credit spreads, krediet risico opslagen en aandelenprijzen. De rentegevoeligheid veranderde in het eerste halfjaar van 2011, voornamelijk door de aankoop van rentederivaten en een hogere en steilere AAA ECB-rentecurve met een gunstig effect op de gevoeligheid bij een dalende rente-omgeving.

SNS Bank

Per 1 januari 2011 zijn de activiteiten van SNS Bank onderverdeeld in twee segmenten: SNS Retail Bank en SNS Zakelijk. Deze segmenten worden hierna afzonderlijk behandeld.

TABEL 10: SNS BANK

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010	Mutatie	2 ^e halfjaar 2010	Mutatie
Resultaat					
SNS Bank	121	109	11%	103	17%
SNS Retail Bank	87	66	32%	73	19%
SNS Zakelijk	34	43	-21%	30	13%

SNS Retail Bank

HOOFPUNTEN SNS RETAIL BANK

- *Forse verbetering nettowinst tot €87 miljoen*
- *Marktaandeel sparen zet opwaartse trend door tot 10,2%*
- *Bijzondere waardeverminderingen op Griekse staatsobligaties van €6 miljoen netto*
- *Operationele lasten blijven gelijk; gecorrigeerde operationele lasten 3% lager*
- *Extra voorziening van €6 miljoen voor depositogarantiestelsel inzake DSB Bank*

TABEL 11: SNS RETAIL BANK

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010	Mutatie	2 ^e halfjaar 2010	Mutatie
Resultaat					
Rentemarge	294	270	9%	296	-1%
Netto provisie en beheervergoedingen	42	48	-13%	37	14%
Resultaat uit beleggingen	13	34	-62%	13	0%
Resultaat financiële instrumenten	29	-3	1.067%	12	142%
Overige operationele opbrengsten	2	1	100%	—	—
Totaal baten	380	350	9%	358	6%
Bijzondere waardeverminderingen vorderingen	27	33	-18%	26	4%
Overige waardeverminderingen	8	—	—	4	—
Totaal operationele lasten	229	229	0%	230	0%
Totaal lasten	264	262	1%	260	2%
Resultaat voor belastingen	116	88	32%	98	18%
Belastingen	29	22	32%	25	16%
Belang van derden	—	—	—	—	—
Netto resultaat over de periode	87	66	32%	73	19%
Efficiencyratio	60,3%	65,4%	—	64,2%	—
Bijzondere waardeverminderingen vorderingen als percentage van vorderingen op klanten ¹	0,10%	0,12%	—	0,10%	—
Risicogewogen activa Basel I (80%) ²	11.986	—	—	11.555	4%
Spaargelden	30.426	26.557	15%	27.398	11%
Leningen en vorderingen op klanten	53.848	53.935	0%	52.030	3%

1) Halfjaarcijfers zijn berekend op jaarbasis voor vergelijkingsdoeleinden.

2) Voor de gehergroepeerde segmenten zijn de RWA gegevens niet beschikbaar voor het eerste halfjaar 2010.

5.1 RESULTAAT

5.1.1 Resultaten eerste halfjaar 2011 vergeleken met eerste halfjaar 2010

De nettowinst van SNS Retail Bank nam met € 21 miljoen toe tot € 87 miljoen (+ 32%), voornamelijk door de gestegen totale baten (+9%) en lagere bijzondere waardeverminderingen op leningen. Deze stijging van de totale baten kwam voort uit een fors hogere rentemarge en verbeterde terugkoopresultaten op eigen schuld papier. Hierdoor werden de bijzondere waardevermindering op de Griekse staatsobligaties, lagere gerealiseerde waardeverminderingen op obligaties en lagere netto-inkomsten uit provisies en beheervergoedingen ruimschoots gecompenseerd.

5.1.2 Baten

De rentebaten namen fors toe met € 24 miljoen (+9%). De rentebaten uit spaartegoeden stegen. De rentemarge op hypotheek bleef relatief stabiel. De verkoop van de meest achtergestelde tranches van securitisaties en de verkoop van een hypotheekportefeuille aan REAAL, als onderdeel van het kapitaal vrijval programma, hadden in het vierde kwartaal in 2010 een negatieve invloed op de rentemarge. Daarnaast profiteerde de rentemarge ook van de harmonisatie van de financieringslasten tussen SNS Retail Bank, SNS Zakelijk en Property Finance.

De rentebaten uit sparen stegen in het eerste halfjaar van 2011. Dit hield verband met een duidelijke stijging van de spaarportefeuille met € 3,0 miljard ten opzichte van ultimo 2010 (+11%). Hierbij hield ook de groei van de bankspaarleggingen aan, met een stijging van € 330 miljoen tot € 1.033 miljoen per eind juni 2011. Het marktaandeel van SNS Retail Bank in spaartegoeden steeg naar 10,2% (2010: 9,5%). Als onderdeel van deze marketingcampagne startte SNS Bank in het vierde kwartaal een spaarcampagne. Hierin werd onder meer aangekondigd dat SNS Bank klanten voortaan inlicht als zij via een ander spaarproduct van SNS Bank een hogere rente kunnen krijgen dan op SNS Bank-spaarproducten die de klant al afnam. Samen met de concurrerende rentetarieven van SNS Bank en de uitstekende prestaties van ASN Bank zorgde dit voor een constante instroom van spaartegoeden.

De woninghypotheekportefeuille van SNS Retail Bank nam ten opzichte van ultimo 2010 (€ 49,3 miljard) met € 2,6 miljard in omvang toe tot € 51,9 miljard. Van deze toename met € 2,6 miljard kwam € 2,2 miljard voort uit de overdracht van gesecuritiseerde retailhypotheek van DBV per 1 januari 2011. Daarentegen werd per eind juni 2011 € 0,5 miljard van de hypotheekportefeuille van SNS Retail Bank bij de verzekeringsactiviteiten ondergebracht. Deze bestond uit REAAL's productie van nieuwe SNS Retail Bank-hypotheek van het eerste halfjaar die onder de Nationale Hypotheek Garantie vallen. De woninghypotheekportefeuille van SNS Retail Bank liet dankzij de hoge retentiegraad een autonome groei zien van € 0,9 miljard.

Het marktaandeel van SNS Retail Bank in nieuwe woninghypotheek bedroeg in het eerste halfjaar van 2011 6,4% en bleef daarmee stabiel vergeleken met 2010 als geheel. In het eerste halfjaar van 2011 was het aandeel nieuwe hypotheek die onder de Nationale Hypotheek Garantie (NHG) vallen wederom aanzienlijk (67%). De rentemarge op hypotheek bleef relatief stabiel, ondanks de invloed van de verkoop van meest achtergestelde tranches (e-notes) en de overdracht van € 0,9 miljard aan retailhypotheek aan de verzekeringsactiviteiten in het vierde kwartaal van 2010. De overdracht van de gesecuritiseerde retailhypotheek van DBV had geen wezenlijke gevolgen voor de rentemarge.

Als gevolg van de sterke groei in spaartegoeden en de relatief beperkte groei in hypotheek verbeterde de loan-to-deposit ratio van SNS Retail Bank van 156% ultimo 2010 tot 148%.

De netto-inkomsten uit provisies en beheervergoedingen daalden, vooral vanwege de lagere provisie op verzekeringsproducten en enkele positieve incidentele posten in het eerste halfjaar van 2010. In het eerste halfjaar van 2011 nam het beheerde vermogen toe met € 1,6 miljard tot € 6,4 miljard. Dit kwam doordat de AXA-beleggingsfondsen met een omvang van € 1,2 miljard als ASN en SNS beleggingsfondsen in de markt werden neergezet en door de goede netto-instroom, hoewel deze factor deels door de lagere marktprijzen teniet werd gedaan. Vanwege de lagere marktprijs van aandelen daalde het beheerde vermogen bij SNS Fundcoach met 9% tot € 698 miljoen.

Het resultaat uit beleggingen daalde fors door de lagere gerealiseerde resultaten op de vastrentende portefeuille en de negatieve reële-waardeveranderingen in de hypotheekportefeuille van DBV. Deze reële-waardeveranderingen werden afgedekt en werden gecompenseerd door het positieve resultaat op derivaten opgenomen in het resultaat op financiële instrumenten.

Het resultaat op financiële instrumenten liet een stijging zien van € 32 miljoen, hoofdzakelijk als gevolg van de hogere terugkoopresultaten op eigen schuld papier en de hogere resultaten op derivaten, waardoor de negatieve lagere reële-waardeveranderingen in de eerder genoemde hypotheekportefeuille van DBV ruimschoots werden gecompenseerd.

5.1.3 Lasten

De totale operationele lasten bleven stabiel. Exclusief het aandeel van SNS Retail Bank in het depositogarantiestelsel met betrekking tot DSB (€ 6 miljoen) daalden de totale operationele lasten met 3% als gevolg van de personeelsreductie. SNS Retail Bank heeft haar 'Visie en Vlag'-programma voltooid. De beoogde jaarlijkse kostenbesparingen van € 35 miljoen door de nieuwe

distributiestrategie werden eind juni 2011 grotendeels gerealiseerd en zullen in 2012 gedurende het hele jaar van invloed zijn. Als gevolg van de stabiele operationele lasten in combinatie met hogere totale baten verbeterde de efficiencyratio tot 60,3%.

De bijzondere waardeverminderingen op vorderingen daalden met € 6 miljoen en uitgedrukt als percentage van de uitstaande bruto kredieten 10 basispunten. Dit betekende een daling van 2 basispunten ten opzichte van het eerste halfjaar van 2010.

De Europese Unie kondigde op 21 juli een steunplan voor Griekenland aan. SNS Bank heeft haar Griekse staatsobligaties die als beschikbaar voor verkoop zijn geclassificeerd afgewaardeerd tot marktwaarde en heeft de daarmee samenhangende cumulatieve ongerealiseerde verliezen van € 8 miljoen in de winst- en verliesrekening verwerkt als overige bijzondere waardeverminderingen.

5.2 KREDIETRISICO

Gedurende het gehele eerste halfjaar van 2011 bleven de huizenprijzen in Nederland zwak (met een daling van 0,9% sinds begin dit jaar). De prijsindex voor bestaande woningen liet een daling zien van 1,9% op jaarbasis. Het aantal verkochte woningen nam in het eerste halfjaar van 2011 af met 3% op jaarbasis. Door de zwakke huizenmarkt wordt de verhaalperiode van leningen in default langer en wordt het te verhalen bedrag op hypotheek lager.

In Nederland is per 1 augustus 2011 een nieuwe gedragscode van kracht voor banken die in Nederland actief zijn. In de gedragscode worden nieuwe woninghypotheken beperkt tot 104% (102% van de koopprijs plus 2% overdrachtsbelasting), in plaats van de eerdere limiet van 112% (106% van de koopprijs plus 6% overdrachtsbelasting). Naast een meer gedegen beoordeling van de financiële draagkracht van de kredietverstrekker geldt tevens een verplichte aflossing van 50% van de marktwaarde gedurende de looptijd van 30 jaar. Door de gedragscode zal naar verwachting de gematigde activiteit op de hypotheekmarkt aanhouden. Daarnaast kunnen de onzekere economische vooruitzichten er toe leiden dat potentiële kopers afzien van de aankoop van een nieuwe woning. Het besluit dat de overheid onlangs heeft genomen om de overdrachtsbelasting tijdelijk te verlagen van 6% naar 2%, zou echter wel kunnen leiden tot een stimulans van de woningmarkt.

Bij SNS Bank viel 67% van de nieuwe hypotheekproductie onder de NHG, waarmee een bijdrage werd geleverd aan de kwaliteit van de Nederlandse hypotheekportefeuille. Op dit moment valt 17,3% van de totale hypotheekportefeuille onder de NHG. De gewogen gemiddelde geïndexeerde LtFV bedroeg per eind juni 2011 90%, vergeleken met 88% ultimo 2010.

HOOFPUNTEN SNS ZAKELIJK

- Lagere nettowinst van €34 miljoen onder invloed van hogere bijzondere waardeverminderingen en lagere baten
- Kredietportefeuille verminderd met €0,8 miljard (–12%) ten opzichte van ultimo 2010
- Beperkte daling rentemarge
- Totale operationele lasten licht lager
- Efficiencyratio neemt toe tot 30,0% door lagere totale baten

TABEL 12: SNS ZAKELIJK

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010	Mutatie	2 ^e halfjaar 2010	Mutatie
Resultaat					
Rentemarge	78	82	-5%	86	-9%
Netto provisie en beheervergoedingen	4	4	0%	3	33%
Resultaat uit beleggingen	—	—		—	
Resultaat financiële instrumenten	-2	—		—	
Overige operationele opbrengsten	—	2	-100%	1	
Totaal baten	80	88	-9%	90	-11%
Bijzondere waardeverminderingen vorderingen	11	5	120%	21	-48%
Overige waardeverminderingen	—	—		—	
Totaal operationele lasten	24	25	-4%	28	-14%
Totaal lasten	35	30	17%	49	-29%
Resultaat voor belastingen	45	58	-22%	41	10%
Belastingen	11	15	-27%	11	0%
Belang van derden	—	—		—	
Netto resultaat over de periode	34	43	-21%	30	13%
Efficiencyratio	30,0%	28,4%		31,1%	
Bijzondere waardeverminderingen vorderingen als percentage van vorderingen op klanten ¹	0,35%	0,13%		0,58%	
Risicogewogen activa Basel I (80%) ²	4.568			5.314	-31%
Leningen en vorderingen op klanten	6.352	7.579	-16%	7.199	-12%

1) Halfjaarcijfers zijn berekend op jaarbasis voor vergelijkingsdoeleinden.

2) Voor de gehergroepeerde segmenten zijn de RWA gegevens niet beschikbaar voor het eerste halfjaar 2010.

6.1 RESULTAAT

6.1.1 Resultaten eerste halfjaar 2011 ten opzichte van eerste halfjaar 2010

SNS Zakelijk boekte een nettowinst van € 34 miljoen, tegenover € 43 miljoen over het eerste halfjaar van 2010. Deze daling kwam vooral voort uit de lagere rentebaten en hogere bijzondere waardeverminderingen. In het eerste halfjaar van 2010 kwamen de bijzondere waardeverminderingen vanwege het vrijvallen van voorzieningen lager uit dan de genormaliseerde niveaus. Verder lieten de overige operationele baten en het resultaat op financiële instrumenten in het eerste halfjaar van 2011 een lichte daling zien.

6.1.2 Baten

De totale baten bij SNS Zakelijk daalden met € 8 miljoen als gevolg van dalende overige operationele opbrengsten en een lager resultaat op financiële instrumenten. De rentemarge liet een lichte daling zien doordat de invloed van de harmonisatie in de toerekening van financieringskosten tussen SNS Retail Bank en SNS Zakelijk en een krimpde kredietportefeuille slechts gedeeltelijk werd gecompenseerd door hogere baten uit een groeiende mkb-spaarportefeuille.

De mkb-spaarportefeuille, opgenomen onder 'Overige schulden aan klanten', steeg van € 3,7 miljard ultimo 2010 tot € 3,9 miljard per 30 juni 2011.

Het negatieve resultaat op financiële instrumenten kwam voort uit de verkoop van niet-voorzien leningen net onder de boekwaarde. Er waren geen overige operationele opbrengsten, terwijl in het eerste halfjaar van 2010 nog werd geprofiteerd van enkele waardeinstijgingen op de verkoop van huurobjecten.

6.1.3 Lasten

De totale operationele lasten daalden met € 1 miljoen ondersteund door een personeelsreductie. Als gevolg van de daling in de totale baten steeg de efficiencyratio echter van 28,4% tot 30,0%.

De bijzondere waardeverminderingen op vorderingen stegen met € 6 miljoen. In het eerste halfjaar van 2010 hadden vrijvallen uit voorzieningen een positieve invloed op de bijzondere waardeverminderingen. De bijzondere waardeverminderingen, uitgedrukt als percentage van de uitstaande bruto kredieten in het eerste halfjaar van 2011, bedroegen 35 basispunten, vergeleken met 13 basispunten in het eerste halfjaar van 2010.

TABEL 13: VERDELING PORTEFEUILLE SNS ZAKELIJK

In miljoenen euro's	PF Zakelijk ¹	SNS Retail Bank Zakelijk ¹	SNS Zakelijk
Totale portefeuille juni 2011			
Kredietlimieten	4.817	1.598	6.415
Onbenutte kredietlimiet	-20	—	-20
Uitstaande bruto vorderingen	4.837	1.598	6.435
Balansvoorziening	14	69	83
Uitstaande vorderingen	4.823	1.529	6.352
Vastgoed projecten	10	—	10
Aangehouden voor verkoop	—	—	—
Totaal exposure	4.833	1.529	6.362
Leningen in achterstand	17	203	220
Leningen in achterstand als % van de totale leningportefeuille	0,4%	12,7%	3,4%
Dekkingsgraad	82,4%	34,0%	37,7%

VERDELING PORTEFEUILLE SNS ZAKELIJK (vervolg)

In miljoenen euro's	PF Zakelijk ¹	SNS Retail Bank Zakelijk ¹	SNS Zakelijk
Totale portefeuille december 2010			
Kredietlimieten	5.714	1.661	7.375
Onbenutte kredietlimiet	97	—	97
Uitstaande bruto vorderingen	5.617	1.661	7.278
Balansvoorziening	11	68	79
Uitstaande vorderingen	5.606	1.593	7.199
Vastgoed projecten	11	—	11
Aangehouden voor verkoop	27	—	27
Totaal exposure	5.644	1.593	7.237
Leningen in achterstand	12	205	217
Leningen in achterstand als % van de totale leningportefeuille	0,2%	12,3%	3,0%
Dekkingsgraad	91,7%	33,2%	36,4%

1) De portefeuilles zijn gebaseerd op de voormalige segmentstructuur.

Als onderdeel van het programma van SNS REAAL om kapitaal vrij te maken werden de verplichtingen bij SNS Zakelijk (bruto kredieten inclusief onbenutte kredietlimieten) teruggebracht van € 7,4 miljard ultimo 2010 tot € 6,4 miljard (–13%). De uitstaande vorderingen, na aftrek van voorzieningen, daalden van € 7,2 miljard ultimo 2010 tot € 6,4 miljard. Door de opname van bestaande kredietlimieten was de daling in de totale kredietlimieten groter dan de daling in de uitstaande vorderingen. De daling in de uitstaande vorderingen was het gevolg van aflossingen en de verkoop van een aantal kredieten.

Door de verkopen in het eerste halfjaar van 2011 daalden de activa aangehouden voor verkoop van € 27 miljoen ultimo 2010 tot nul. De vastgoedprojecten bleven stabiel op € 11 miljoen.

Het totaal aan voorziene leningen bleef vrijwel onveranderd. Van de voormalige kredietportefeuille van Property Finance namen de voorziene leningen licht toe, maar bleven met € 17 miljoen per eind juni 2011 zeer beperkt en maakten daarmee slechts 0,4% van de totale portefeuille uit. Bij de voormalige kredietportefeuille van SNS Retail Bank namen de voorziene leningen licht af in vergelijking tot eind juni 2010. Samen met een kleinere kredietportefeuille hield dit in dat het totaal voorziene leningen, uitgedrukt als percentage van de bruto kredietportefeuille steeg van 3,0% ultimo 2010 tot 3,4%.

6.2 KREDIETRISICO

Het totaal aan voorziene leningen bleef nagenoeg stabiel. In de portefeuille vastgoedfinancieringen binnen SNS Zakelijk stegen de voorziene leningen licht maar bleven beperkt tot € 17 miljoen eind juni 2011, slechts 0,4% van de uitstaande kredieten. Bij de voormalige mkb-portefeuille van SNS Retail Bank stegen de voorziene leningen licht vergeleken met eind 2010.

Samen met een lagere kredietportefeuille betekent dit dat de totale voorziene leningen als een percentage van de bruto uitstaande leningen steeg van 3% eind 2010 tot 3,4%,

De gemiddelde LtV van de vroegere kredietportefeuille van Property Finance, thans in SNS Zakelijk opgenomen, steeg licht van 70,2% ultimo 2010 tot 72,6%, doordat de onderpandwaarden werden herzien na een hertaxatie van een representatief deel van de portefeuille. Hoewel de recente waarderingen een zorgvuldige beoordeling van vergelijkbare transacties weerspiegelen, blijven de bandbreedtes van de waarderingen betrekkelijk ruim.

Property Finance

HOOFPUNTEN PROPERTY FINANCE

- *Nettoverlies beperkt tot €118 miljoen dankzij lagere bijzondere waardeverminderingen*
- *Rentemarge fors lager wegens kleinere portefeuille en hogere financieringslasten*
- *Operationele lasten beïnvloed door gemaakte kosten in verband met afbouw kredietportefeuille*
- *Totale kredietlimieten €6,0 miljard: €0,8 miljard lager ten opzichte van ultimo 2010 (-12%)*
- *Dekkingsgraad voorziene leningen licht lager op 37% (ultimo 2010: 41,3%); voorziene leningen €0,2 miljard lager*

TABEL 14: PROPERTY FINANCE

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010	Mutatie	2 ^e halfjaar 2010	Mutatie
Resultaat					
Rentemarge	30	73	-59%	64	-53%
Resultaat uit beleggingen	1	-1	200%	1	0%
Resultaat financiële instrumenten	-5	-3	67%	-26	-81%
Overige operationele opbrengsten	-3	-8	-63%	-1	200%
Totaal baten	23	61	-62%	38	-39%
Totale operationele lasten	35	26	35%	38	-8%
Resultaat activa en passiva gehouden om te verkopen	4	—	—	—	—
Bijzondere waardeverminderingen	138	232	-41%	552	-75%
Bijzondere waardeverminderingen goodwill	—	68	-100%	—	—
Totaal lasten	177	326		590	
Resultaat voor belastingen	-154	-265	-42%	-552	-72%
Belastingen	-36	-46	-22%	-128	-72%
Netto resultaat over de periode	-118	-219	-46%	-424	-72%
Incidentele posten	—	-68	-100%	—	—
Gecorrigeerd netto resultaat over de periode	-118	-151	-22%	-424	-72%
Efficiëncyratio	152,2%	42,6%		100,0%	
Bijzondere waardeverminderingen vorderingen als percentage van vorderingen op klanten ¹	4,34%	5,96%		15,62%	
Risicogewogen activa Basel I (80%) ²	4.826			5.261	-8%
Vorderingen	5.191	6.780	-23%	5.784	-10%
Vastgoedprojecten	561	581	-3%	456	23%
Aangehouden voor verkoop	21	—		94	-78%

1) Halfjaarcijfers zijn berekend op jaarbasis.

2) Voor de gehergroepeerde segmenten zijn de RWA gegevens niet beschikbaar voor het eerste halfjaar 2010.

7.1 RESULTAAT

7.1.1 Resultaten eerste halfjaar 2011 ten opzichte van eerste halfjaar 2010

Property Finance boekte een nettoverlies van € 118 miljoen, ten opzichte van een nettoverlies van € 219 miljoen in het eerste halfjaar van 2010. Gecorrigeerd voor de bijzondere waardevermindering op goodwill van € 68 miljoen die in 2010 plaatsvond, nam het nettoverlies af van € 151 miljoen tot € 118 miljoen. Deze daling was volledig te danken aan de lagere bijzondere waardeverminderingen en boden ruimschoots compensatie voor de lagere rentemarge en hogere operationele lasten.

7.1.2 Baten

De totale rentemarge daalde met 59% ten opzichte van het eerste halfjaar van 2010. De daling werd voor eenderde veroorzaakt door de harmonisatie van de financieringslasten tussen de bankactiviteiten. Daarnaast leidde de daling van de kredietportefeuille tot fors lagere rentebaten. De afbouw van de kredietportefeuille resulteerde ook in lagere rente-gerelateerde provisies en beheersvergoedingen doordat in sommige gevallen de provisies van klanten werden kwijtgescholden bij externe herfinanciering van hun leningen.

Hoewel nog steeds negatief, verbeterde het resultaat op financiële instrumenten als gevolg van lagere verkopen van niet-voorzien leningen onder de boekwaarde. De overige operationele opbrengsten verbeterden door de lagere negatieve resultaten op participaties.

7.1.3 Lasten

De operationele lasten namen met € 9 miljoen toe tot € 35 miljoen, aangezien de advieskosten in verband met de afbouw van de portefeuille met € 23 miljoen toenamen, tegenover € 11 miljoen aan advieskosten in het eerste halfjaar van 2010. Gecorrigeerd voor deze lasten daalden de operationele lasten met € 3 miljoen door een daling in fte's.

De bijzondere waardeverminderingen lieten een daling zien van € 94 miljoen tot € 138 miljoen (– 41%). Uitgedrukt als percentage van de totale bruto uitstaande leningen, vastgoedprojecten en participaties, daalden de bijzondere waardeverminderingen van 596 basispunten in het eerste halfjaar van 2010 tot 434 basispunten in het eerste halfjaar van 2011, beide op jaarbasis. In het eerste halfjaar van 2011 bestonden de bijzondere waardeverminderingen uit bijzondere waardeverminderingen op kredieten van € 113 miljoen, bijzondere waardeverminderingen op vastgoedprojecten van € 33 miljoen en een terugname van eerdere bijzondere waardeverminderingen op participaties van € 8 miljoen. Een bedrag van € 51 miljoen van de voorziening op kredieten werd gedurende het eerste halfjaar aangewend voor de afbouw van de kredietportefeuille. Ten opzichte van ultimo 2010 daalde de kredietvoorziening met € 153 miljoen tot € 575 miljoen vanwege enkele uitwinningen en reclassificaties naar vastgoedprojecten en activa aangehouden voor verkoop van voorziene leningen met een relatief hoge dekkingsgraad.

In de internationale portefeuille daalden de bijzondere waardeverminderingen van € 200 miljoen in het eerste halfjaar van 2010 tot € 90 miljoen. Deze daling hield verband met leningen en vastgoedprojecten in Noord-Amerika en Europa.

De bijzondere waardeverminderingen in de Nederlandse portefeuille bedroegen in het eerste halfjaar van 2011 € 48 miljoen, vergeleken met € 32 miljoen in het eerste halfjaar van 2010.

Verliezen met betrekking tot de verkoop van de projecten die zijn geclassificeerd als aangehouden voor verkoop leidden tot een negatief resultaat uit activa en passiva aangehouden voor verkoop van € 4 miljoen.

7.2 ONTWIKKELING PORTEFEUILLE

7.2.1 Totale portefeuille

Het totale bedrag aan kredietlimieten daalde van € 6,8 miljard ultimo 2010 tot € 6,0 miljard (– 12%). Dit ligt in lijn met een daling in de risicogewogen activa van € 0,6 miljard. De totale uitstaande vorderingen, na aftrek van voorzieningen, namen af van € 5,8 miljard ultimo 2010 tot € 5,2 miljard (– 10%).

Vergeleken met ultimo 2010 namen de vastgoedprojecten (projecten waarover Property Finance zeggenschap heeft gekregen) toe van € 456 miljoen tot € 561 miljoen, met name door nieuwe uitwinningen. Deze werden voor een deel door bijzondere waardeverminderingen gecompenseerd. In het eerste halfjaar van 2011 bestonden de uitwinningen grotendeels uit projecten in de VS en Spanje.

Aangehouden voor verkoop, dat bestaat uit projecten die naar verwachting in de nabije toekomst zullen worden verkocht, daalde van € 94 miljoen ultimo 2010 tot € 21 miljoen. Dit hield hoofdzakelijk verband met de verkoop van het project 55 West in de VS.

De voorziene leningen namen met € 191 miljoen af tot € 1.570 miljoen. Dit kwam met name voort uit de verkoop en de uitwinning van voorziene leningen, die resulteerden in een herclassificatie van leningen naar vastgoedprojecten voor € 345 miljoen bruto en € 138 miljoen netto. Dit werd gedeeltelijk gecompenseerd door de nieuwe instroom, die voor Nederlandse en internationale

kredieten vrijwel gelijk was. De totale voorziene leningen uitgedrukt als percentage van de bruto kredietportefeuille bleven stabiel op 27%.

De dekkingsgraad daalde van 41% naar 37% voornamelijk als gevolg van de uitwinning van voorziene leningen met een relatief hoge dekkingsgraad in de Verenigde Staten en Spanje, die opgenomen werden onder vastgoedprojecten en activa aangehouden voor verkoop. Gecorrigeerd voor dit effect zou de dekkingsgraad stabiel zijn gebleven op 41%.

TABEL 15: VERDELING PORTEFEUILLE PROPERTY FINANCE

In miljoenen euro's	Juni 2011	December 2010
Totale portefeuille		
Kredietlimieten	5.985	6.840
Onbenutte kredietlimiet	219	328
Uitstaande bruto vorderingen	5.766	6.512
Balansvoorziening	575	728
Uitstaande vorderingen	5.191	5.784
 Vastgoed projecten	 561	 456
Aangehouden voor verkoop	21	94
Totaal exposure	5.773	6.334
 Leningen in achterstand	 1.570	 1.761
Leningen in achterstand als % van de totale leningportefeuille	27,2%	27,0%
Dekkingsgraad	36,6%	41,3%
Gemiddelde loan-to-value (LtV)	95,7%	96,4%
Nederlandse portefeuille		
Kredietlimieten	3.540	3.763
Onbenutte kredietlimiet	112	216
Uitstaande bruto vorderingen	3.428	3.547
Balansvoorziening	272	222
Uitstaande vorderingen	3.156	3.325
 Vastgoed projecten	 7	 —
Aangehouden voor verkoop	—	—
Totaal exposure	3.163	3.325
 Leningen in achterstand	 962	 788
Leningen in achterstand als % van de totale leningportefeuille	28,1%	22,2%
Dekkingsgraad	28,3%	28,2%
Gemiddelde loan-to-value (LtV)	98,9%	95,8%

VERDELING PORTEFEUILLE PROPERTY FINANCE (vervolg)

In miljoenen euro's	Juni 2011	December 2010
Internationale portefeuille		
Kredietlimieten	2.445	3.077
Onbenutte kredietlimiet	107	112
Uitstaande bruto vorderingen	2.338	2.965
Balansvoorziening	303	506
Uitstaande vorderingen	2.035	2.459
Vastgoed projecten	554	456
Aangehouden voor verkoop	21	94
Totaal exposure	2.610	3.009
Leningen in achterstand	608	973
Leningen in achterstand als % van de totale leningportefeuille	26,0%	32,8%
Dekkingsgraad	49,8%	52,0%
Gemiddelde loan-to-value (LtV)	91,3%	97,6%

7.2.2 Nederlandse portefeuille

De totale kredietlimieten namen af van € 3,8 miljard ultimo 2010 tot € 3,5 miljard (–6%). De uitstaande kredieten onder aftrek van voorzieningen namen af van € 3,3 miljard ultimo 2010 tot € 3,2 miljard (–5%), met name door aflossingen.

Het totaal aan Nederlandse voorziene leningen steeg in het eerste halfjaar van 2011 met € 174 miljoen. Dit kwam voornamelijk door de nieuwe instroom van voorziene leningen, aangezien de uitstroom beperkt was. Door de stijging in de voorziene leningen namen de totale voorziene leningen uitgedrukt als percentage van de bruto kredietportefeuille toe van 22% ultimo 2010 tot 28%.

Vanwege de versterking van de kredietvoorziening tot € 272 miljoen bleef de dekkingsgraad stabiel op 28%.

7.2.3 Internationale portefeuille

De internationale kredietlimieten namen af van € 3,1 miljard ultimo 2010 tot € 2,4 miljard (–21%). Na aftrek van voorzieningen daalden de uitstaande vorderingen van € 2,5 miljard ultimo 2010 tot € 2,0 miljard (–17%).

De buitenlandse kredietportefeuille werd teruggebracht door aflossingen, de verkoop van een beperkt aantal kredieten, wisselkoerseffecten (–€ 79 miljoen) en reclassificaties van leningen naar vastgoedprojecten.

7.3 KREDIETRISICO

Het totaal aan internationale voorziene leningen daalde in het eerste halfjaar van 2011 met € 365 miljoen. De daling was voornamelijk het gevolg van de verkoop van leningen, uitwinningen en reclassificaties naar vastgoedprojecten en wisselkoerseffecten. Dit werd voor een deel gecompenseerd door de nieuwe instroom van voorziene leningen. De nieuwe instroom in het eerste halfjaar van 2011 betrof uitsluitend Noord-Amerika en Duitsland.

Door de daling in de internationale voorziene leningen namen deze uitgedrukt als percentage van de bruto kredietportefeuille af van 32,8% ultimo 2010 tot 26,0%.

Als gevolg van de reclassificatie naar vastgoedprojecten van sterk afgewaardeerde leningen in de VS en Spanje nam de dekkingsgraad af van 52% naar 50%.

De waarde van vastgoed blijft onder druk staan door de huidige lastige marktomstandigheden, met name in de internationale vastgoedmarkten waar Property Finance actief is. Dit komt tot uitdrukking in de aanhoudende hoge bijzondere waardeverminderingen, echter deze zijn fors lager dan in het tweede halfjaar van 2010. De bijzondere waardeverminderingen geven de veranderingen weer in het verwachte kasstroomprofiel van de onderliggende activa. De verwachte kasstromen zijn gebaseerd op prognoses, volgend uit exitscenario's en inschattingen over de huurinkomsten, prijs per vierkante meter, bouwkosten, rentekosten en exitwaarden op basis van rapporten van professionele taxateurs.

De gemiddelde loan-to-value (LtV) van de totale kredietportefeuille nam af van 96,4% ultimo 2010 tot 95,7% per eind juni 2011. De gemiddelde LtV van de internationale portefeuille daalde van 97,6% tot 91,3%, met name door de uitwinning van voorziene leningen in de Verenigde Staten en Spanje met relatief hoge LtV's. In tegenstelling tot de internationale portefeuille steeg de gemiddelde LtV van de Nederlandse portefeuille van 95,8% tot 98,9%, hoofdzakelijk door lagere prijzen. Op basis van een hertaxatie van een representatief deel van de portefeuille zijn de onderpandwaarden herzien. De marktomstandigheden hebben geleid tot een vermindering van het aantal recente en vergelijkbare transacties, waarbij de recente transacties soms verkopers betroffen met financiële problemen. Daardoor zijn de bandbreedtes in de waarderingen relatief ruim gebleven, ondanks de zorgvuldige beoordeling van vergelijkbare transacties die tot de waarderingen hebben geleid.

De activiteiten van REAAL zijn onderverdeeld in drie segmenten: REAAL Leven, REAAL Schade en REAAL Overig. Deze segmenten worden hierna afzonderlijk behandeld.

TABEL 16: NETTO RESULTAAT REAAL

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010	Mutatie	2 ^e halfjaar 2010	Mutatie
Resultaat					
REAAL	56	136	-59%	70	-20%
REAAL Leven	51	128	-60%	80	-36%
REAAL Schade	11	13	-15%	3	267%
REAAL Overig	-6	-5	-20%	-13	54%

REAAL Leven

HOOFPUNTEN REAAL LEVEN

- Sterke stijging onderliggende nettowinst door kostenbesparingen en hogere verzekeringstechnische resultaten
- Lagere nettowinst van €51 miljoen door ongerealiseerde verliezen op rentederivaten
- Beperkte daling periodieke premies; koopsommen fors lager door focus op marge
- Forse stijging marktaandeel nieuwe individuele periodieke premies tot 21,1%
- Significante daling operationele lasten (16%)

TABEL 17: REAAL LEVEN

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010	Mutatie	2 ^e halfjaar 2010	Mutatie
Resultaat					
Periodieke premies leven	669	702	-5%	662	1%
Premies koopsommen leven	205	290	-29%	180	14%
Premie-inkomen	874	992	-12%	842	4%
Herverzekeringspremies	108	48	125%	34	218%
Netto premie-inkomen	766	944	-19%	808	-5%
Netto provisie en beheervergoedingen	25	26	-4%	30	-17%
Aandeel in het resultaat van geassocieerde deelnemingen	3	2	50%	2	50%
Resultaat uit beleggingen	497	479	4%	538	-8%
Resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders	-11	23	-148%	341	-103%
Resultaat financiële instrumenten	-39	114	-134%	-36	-8%
Overige operationele opbrengsten	—	27	-100%	2	-100%
Baten belegd onderpand inzake verbruikleen	1	—	0%	—	0%
Totaal baten	1.242	1.615	-23%	1.685	-26%
Verzekeringstechnische lasten	979	1.240	-21%	1.379	-29%
Acquisitiekosten verzekeringsactiviteiten	49	64	-23%	60	-18%
Bijzondere waardeverminderingen	7	—	0%	-4	275%
Totale operationele lasten	82	98	-16%	90	-9%
Overige rentelasten	64	53	21%	56	14%
Totaal lasten	1.181	1.455	-19%	1.581	-25%
Resultaat voor belastingen	61	160	-62%	104	-41%
Belastingen	9	32	-72%	23	-61%
Belang van derden	1	—	0%	1	0%
Netto resultaat over de periode	51	128	-60%	80	-36%
Incidentele posten	—	20	-100%	—	0%
Gecorrigeerd netto resultaat over de periode	51	108	-53%	80	-36%
Bedrijfskosten-premieverhouding	8,2%	9,4%		8,2%	
New annual premium equivalent levenbedrijf	52	45	16%	34	53%
Value of New Business	21	7	200%	8	163%

9.1 RESULTAAT

9.1.1 Resultaten eerste halfjaar 2011 ten opzichte van eerste halfjaar 2010

Ten opzichte van het eerste halfjaar van 2010 liet het netto resultaat van REAAL Leven een daling zien. Dit was voornamelijk het gevolg van negatieve resultaten op financiële instrumenten en het feit dat er geen sprake was van een positieve invloed van incidentele posten. Dit werd deels gecompenseerd door belangrijk lagere operationele lasten en een gering gestegen resultaat uit beleggingen.

Het onderliggende netto resultaat van REAAL Leven steeg sterk tot € 99 miljoen, tegenover € 78 miljoen in het eerste halfjaar van 2010. Deze stijging was het gevolg van de lagere operationele lasten en het hogere verzekeringstechnische resultaat.

TABEL 18: ONDERLIGGEND RESULTAAT REAAL LEVEN

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010	Mutatie	2 ^e halfjaar 2010	Mutatie
Netto resultaat over de periode	51	128	-60%	80	-36%
Gerealiseerde winsten, verliezen en bijzondere waardeverminderingen op de aandelenportefeuille ¹	-10	-3	-233%	7	-243%
Gerealiseerde winsten, verliezen en bijzondere waardeverminderingen op de vastrentende portefeuille	14	10	40%	44	-68%
Resultaat financiële instrumenten	-24	85	-128%	-25	4%
Mutatie voorziening verzekeringscontracten a.g.v. marktwaardebewegingen ³	6	-15	140%	-3	300%
Totaal netto resultaat op de beleggingsportefeuille en hedges	-14	77	-118%	23	-161%
Impact incidentele posten	—	20	-100%	—	
Netto resultaat exclusief invloed van incidentele posten en resultaat op de beleggingsportefeuille en hedges	65	31	110%	57	14%
Afschrijving VOBA en overige immateriële vaste activa ²	-34	-47	28%	-45	24%
Onderliggend resultaat	99	78	27%	102	-3%

1) Resultaten op aandelen hedges zijn begrepen in gerealiseerde winsten/verliezen op de aandelenportefeuille in plaats van resultaat op financiële instrumenten.

2) Na aftrek van geactiveerde externe en interne acquisitiekosten.

3) Inclusief mutatie voorziening onderrente en garanties unit-linked en separate accounts en impact van shadow accounting.

Vanwege de invloed van hogere bijzondere waardeverminderingen en lagere ongerealiseerde resultaten op putopties waren de gerealiseerde waardeverminderingen, verliezen en bijzondere waardeverminderingen op de aandelenportefeuille in het eerste halfjaar van 2011 negatiever dan in het eerste halfjaar van 2010. De gerealiseerde waardeverminderingen en verliezen, bijzondere waardeverminderingen op de vastrentende portefeuille van € 14 miljoen in het eerste halfjaar van 2011 hadden vooral betrekking op gerealiseerde waardeverminderingen.

De waardeveranderingen van derivaten die worden aangehouden om de solvabiliteit van de verzekeringsactiviteiten te beschermen tegen de invloed van de dalende rente bleven aanzienlijke invloed op het resultaat uitoefenen. De rentestijgingen in het eerste halfjaar van 2011 leidden tot een netto ongerealiseerd verlies op financiële instrumenten van € 24 miljoen. Dit is sterk in tegenstelling tot het eerste halfjaar van 2010, toen rentedalingen leidden tot een waardevermindering op financiële instrumenten van € 85 miljoen netto, inclusief een gerealiseerde waardevermindering van € 41 miljoen op renteswaps.

De mutatie in de verzekeringstechnische voorzieningen door reële waardeveranderingen bedroeg € 6 miljoen positief en bestond volledig uit de netto invloed van shadow accounting. Deze betrekkelijk lichte invloed is in lijn met het beperkte ongerealiseerde verlies op rentederivaten in het eerste halfjaar van 2011. In het eerste halfjaar van 2010 resulteerde het hoge niveau van waardeverminderingen op rentederivaten in een invloed van shadow accounting van € 15 miljoen negatief.

Lagere premie-inkomsten en lagere geactiveerde acquisitiekosten van recentere levenverzekeringsspolissen leidden tot lagere afschrijvingen op geactiveerde acquisitiekosten en daarmee tot verminderde afschrijvingen op Value of Business Acquired (VOBA) en overige immateriële vaste activa.

9.1.2 Baten

In een krimpende Nederlandse markt voor individueel periodiek leven zijn de periodieke premies bij REAAL Leven licht gedaald ten opzichte van het eerste halfjaar van 2010. Het marktaandeel van nieuwe individuele periodieke premies steeg tot 21,1% (eerste halfjaar 2010: 12,0%). REAAL richtte zich in het bijzonder op de verdere versterking van haar positie in overlijdensrisicoverzekeringen. De koopsommen daalden sterk en het marktaandeel koopsommen nam af van 10,8% in het eerste halfjaar van 2010 tot 8,2% wegens de aanhoudende aandacht voor het beschermen van de winstgevendheid.

REAAL Leven bleef zich richten op groei in de segmenten die de meeste waarde creëren, overlijdensrisico- en spaarhypotheek-producten, en waar de marge op Value of New Business (VNB)-marge goed is. Samen met de invloed van de kostenbeheersingsmaatregelen leidde de focus op de productmix tot een forse verbetering van de Value of New Business (VNB) van € 7 miljoen in het eerste halfjaar van 2010 tot € 21 miljoen.

De betaalde herverzekeringpremies namen toe als gevolg van de nieuwe, traditionele herverzekeringstransactie gesloten in het eerste kwartaal van 2011. Bij deze transactie is het risico van ca. 77% van de spaarverzekeringportefeuille van REAAL Leven met een quota share contract proportioneel herverzekerd. Deze herverzekeringstransactie leidde tevens tot lagere verzekerings-technische lasten, lagere operationele lasten en hogere overige rentelasten met een negatief netto effect op het resultaat van € 4 miljoen in het eerste halfjaar van 2011 en een positieve invloed op de solvabiliteit van 18 procentpunten.

TABEL 19: VERDELING BELEGGINGSBATEN REAAL LEVEN (VOOR EIGEN REKENING EN RISICO)

Bruto bedragen in miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010	Mutatie	2 ^e halfjaar 2010	Mutatie
Totaal resultaat uit beleggingen	497	479	4%	538	-8%
Gerealiseerde winsten/verliezen op aandelen portefeuille	4	2	100%	13	-69%
Gerealiseerde winsten/verliezen op vastrentende portefeuille	19	—	0%	52	-63%
Overige gerealiseerde winsten/verliezen	2	1	100%	-2	200%
Gerealiseerde resultaten	25	3	733%	63	-60%
Ongerealiseerde resultaten	-4	-14	71%	4	-200%
Direct beleggingsresultaat	476	490	-3%	471	1%

De beleggingsbaten voor eigen rekening en risico stegen licht ten opzichte van het eerste halfjaar van 2010 en kwamen beduidend lager uit dan in het tweede halfjaar, waarbij beide mutaties voornamelijk het gevolg waren van schommelingen in de nettobijdrage van de gerealiseerde waardeinstijgingen en verliezen op de aandelenportefeuille en van de vastrentende portefeuille. Het directe beleggingsresultaat kwam licht lager uit ten opzichte van het eerste halfjaar 2010; in vergelijking met het tweede halfjaar van 2010 was het directe beleggingsresultaat marginaal hoger.

De beleggingsbaten voor rekening en risico van polishouders kwamen fors lager uit door de negatieve herwaarderingen van vastrentende waarden na de rentestijgingen in het eerste halfjaar van 2011.

In het eerste halfjaar van 2010 bestonden de overige operationele opbrengsten voornamelijk uit een nabetaling van AXA na de overname van AXA NL in 2007.

9.1.3 Lasten

De verzekeringstechnische lasten daalden, vooral door lagere lasten voor rekening en risico van polishouders vanwege de eveneens lagere beleggingsbaten voor rekening en risico van polishouders en door de daling in koopsommen. Daarnaast leidde de nieuwe herverzekeringstransactie tot licht lagere verzekeringstechnische lasten.

Vanwege een lagere afschrijving op de acquisitiekosten namen de acquisitiekosten van de verzekeringsactiviteiten af.

TABEL 20: VERDELING BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN REAAL LEVEN

Bruto bedragen in miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010	Mutatie	2 ^e halfjaar 2010	Mutatie
Bijzondere waardeverminderingen op aandelen	11	5	120%	2	450%
Bijzondere waardeverminderingen op vastrentende portefeuille	—	-13	100%	-7	100%
Overige bijzondere waardeverminderingen	-4	8	-150%	1	-500%
Totaal bijzondere waardeverminderingen	7	—	0%	-4	275%

Bij REAAL Leven bedroegen de totale bijzondere waardeverminderingen € 7 miljoen, voornamelijk vanwege bijzondere waardeverminderingen op de aandelenportefeuille. In het eerste halfjaar van 2010 bood de terugname van eerdere bijzondere waardeverminderingen in de vastrentende portefeuille compensatie voor de bijzondere waardeverminderingen op aandelen en overige activa.

De operationele lasten daalden fors dankzij kostenbesparende maatregelen. Het aantal medewerkers daalde eveneens. Als gevolg daarvan verbeterde de verhouding operationele lasten/premie van 9,4% tot 8,2%. Daarnaast leidde de herverzekeringstransactie tot een daling in de bedrijfskosten van € 4 miljoen, die niet in de bedrijfskosten-premieverhouding in aanmerking wordt genomen.

De overige rentelasten namen met € 11 miljoen toe, waarvan € 10 miljoen verband hield met de herverzekeringstransactie.

REAAL Schade

HOOFPUNTEN REAAL SCHADE

- Daling nettowinst tot €11 miljoen, met name door hogere schadeclaims
- Marginale stijging bruto premie-inkomen
- Operationele lasten licht hoger
- Combined ratio is 95,5%, gestegen ten opzichte van 93,6% in het eerste halfjaar van 2010

TABEL 21: REAAL SCHADE

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010	Mutatie	2 ^e halfjaar 2010	Mutatie
Resultaat					
Premies schade	413	409	1%	400	3%
Herverzekeringspremies	26	35	-26%	32	-19%
Netto premie-inkomen	387	374	3%	368	5%
Netto provisie en beheervergoedingen	1	1	0%	1	0%
Aandeel in het resultaat van geassocieerde deelnemingen	—	—	0%	2	-100%
Resultaat uit beleggingen	33	31	6%	31	6%
Overige operationele opbrengsten	—	—	0%	—	0%
Totaal baten	421	406	4%	402	5%
Verzekeringstechnische lasten	241	226	7%	250	-4%
Acquisitiekosten verzekeringsactiviteiten	94	92	2%	86	9%
Bijzondere waardeverminderingen	—	—	0%	—	0%
Totale operationele lasten	66	63	5%	57	16%
Overige rentelasten	5	7	-29%	6	-17%
Overige lasten	—	—	0%	—	0%
Totaal lasten	406	388	5%	399	2%
Resultaat voor belastingen	15	18	-17%	3	400%
Belastingen	4	5	-20%	—	0%
Netto resultaat over de periode	11	13	-15%	3	267%
Incidentele posten	—	—	0%	—	0%
Gecorrigeerd netto resultaat over de periode	11	13	-15%	3	267%
Combined ratio schadebedrijf	95,5%	93,6%		103,6%	
Schadequote	56,7%	54,7%		66,9%	

10.1 RESULTAAT

10.1.1 Resultaten eerste halfjaar 2011 ten opzichte van eerste halfjaar 2010

Hogere schadeclaims in motorrijtuigen- en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen in combinatie met gestegen bedrijfskosten wegens hogere afschrijvingslasten leidden tot een daling in de nettowinst tot € 11 miljoen. Ook nam de onderliggende nettowinst bij Schade af vanwege de toegenomen schadequote.

TABEL 22: ONDERLIGGEND RESULTAAT REAAL SCHADE

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010	Mutatie	2 ^e halfjaar 2010	Mutatie
Netto resultaat voor de periode	11	13	-15%	3	267%
Gerealiseerde winsten, verliezen en bijzondere waardeverminderingen op de aandelenportefeuille ¹	—	-2	100%	—	0%
Gerealiseerde winsten, verliezen en bijzondere waardeverminderingen op de vastrentende portefeuille	1	1	0%	—	0%
Resultaat financiële instrumenten ¹	—	—	0%	—	0%
Totaal netto resultaat op de beleggingsportefeuille en hedges	1	-1	200%	—	0%
Impact incidentele posten	—	—	0%	—	0%
Netto resultaat exclusief invloed van incidentele posten en resultaat op de beleggingsportefeuille en hedges	10	14	-29%	3	233%
Afschrijving immateriële vaste activa	-3	—	0%	-1	-200%
Onderliggend resultaat	13	14	-7%	4	225%

1) Resultaten op aandelen hedges zijn begrepen in gerealiseerde winsten/verliezen op de aandelenportefeuille in plaats van resultaat op financiële instrumenten

In het eerste halfjaar van 2011 hadden gerealiseerde waardeinstijgingen en verliezen en bijzondere waardeverminderingen op de vastrentende portefeuille een bescheiden positief effect op de beleggingsbaten, terwijl er in het eerste halfjaar van 2010 sprake was van een klein negatief effect wegens verliezen en bijzondere waardeverminderingen op aandelen.

De afschrijving van immateriële vaste activa steeg tot € 3 miljoen door een gewijzigde afschrijvingsmethode (van lineair naar actuariel) en een verkorte afschrijvingsperiode (van 20 tot 14 jaar).

10.1.2 Baten

In een stabiele schademarkt liet het premie-inkomen van REAAL Schade in nagenoeg alle divisies een lichte stijging zien. De arbeidsongeschiktheidspremies stabiliseerden op € 52 miljoen (+1%). Dit is 13% van de totale schadepremies.

De herverzekeringpremies namen af door lagere herstellpremies als gevolg van het gedaalde aantal grote schadeclaims in het eerste halfjaar van 2011. Verder leidden positieve uitloopresultaten in 2010 ertoe dat minder schadeclaims bij herverzekeraars konden worden ingediend, waardoor de herverzekeringpremies werden verlaagd.

TABEL 23: VERDELING BELEGGINGSBATEN REAAL SCHADE

Bruto bedragen in miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010	Mutatie	2 ^e halfjaar 2010	Mutatie
Totaal resultaat uit beleggingen	33	31	6%	31	6%
Gerealiseerde winsten/verliezen op aandelenportefeuille	—	-3	100%	—	0%
Gerealiseerde winsten/verliezen op vastrentende portefeuille	2	2	0%	—	0%
Gerealiseerde resultaten	2	-1	300%	—	0%
Ongerealiseerde resultaten	—	—	0%	—	0%
Direct beleggingsresultaat	31	32	-3%	31	0%

De totale beleggingsbaten namen licht toe ten opzichte van het eerste halfjaar van 2010, doordat er geen sprake was van gerealiseerde verliezen op aandelen. Het directe beleggingsresultaat was vrijwel gelijk aan het niveau in het eerste en tweede halfjaar van 2010.

10.1.3 Lasten

De verzekeringstechnische lasten kwamen hoger uit door de hogere schadeclaims in motorrijtuigen- en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen, waarbij de laatste werd veroorzaakt door hogere positieve uitloopresultaten in het eerste halfjaar van 2010. Het hogere bedrag aan schadeclaims leidde tot een stijging van de schadequote.

De acquisitiekosten vertoonden een marginale stijging ten opzichte van het eerste halfjaar van 2010. De acquisitieratio bleef nagenoeg stabiel (24,0%, in vergelijking met 24,2% in het eerste halfjaar van 2010). Vanwege hogere afschrijvingslasten stegen de operationele lasten. De bedrijfskosten-premieverhouding kwam echter door het hogere premie-inkomen met 14,7% overeen met het eerste halfjaar van 2010. De hogere combined ratio van 95,5% werd veroorzaakt door de hogere schadequote.

REAAL Overig

De overige activiteiten van REAAL omvatten de activiteiten die niet direct door REAAL Leven of REAAL Schade worden aangestuurd. Het netto resultaat was met € 6 miljoen negatief in lijn met het netto resultaat in het eerste halfjaar van 2010. Per 1 januari 2011 werd voor € 2,2 miljard aan gesecuritiseerde particuliere hypotheek van DBV overgedragen aan SNS Retail Bank. Deze overdracht had geen wezenlijke invloed op het netto resultaat.

HOOFPUNTEN ZWITSERLEVEN

- *Onderliggend resultaat in lijn met eerste halfjaar 2010*
- *Forse stijging nettowinst tot €19 miljoen*
- *Stijging periodieke premies leven; koopsommen lager; in totaal een geringe stijging*
- *VNB lager en NAPE duidelijk hoger*
- *Hogere operationele lasten exclusief vrijval van voorziening in eerste halfjaar 2010 lager*

TABEL 24: ZWITSERLEVEN

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010	Mutatie	2 ^e halfjaar 2010	Mutatie
Resultaat					
Periodieke premies leven	566	542	4%	234	142%
Premies koopsommen leven	110	122	-10%	187	-41%
Premie-inkomen	676	664	2%	421	61%
Herverzekeringspremies	3	1	200%	4	-25%
Netto premie-inkomen	673	663	2%	417	61%
Netto provisie en beheervergoedingen	10	3	233%	3	233%
Aandeel in het resultaat van geassocieerde deelnemingen	—	—	0%	—	0%
Resultaat uit beleggingen	186	176	6%	199	-7%
Resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders	-31	276	-111%	175	-118%
Resultaat financiële instrumenten	5	-7	171%	25	-80%
Baten belegd onderpand inzake verbruikleen	1	2	-50%	—	0%
Overige operationele opbrengsten	—	8	-100%	1	-100%
Totaal baten	844	1.121	-25%	820	3%
Verzekeringstechnische lasten	706	1.016	-31%	664	6%
Acquisitiekosten verzekeringsactiviteiten	15	15	0%	12	25%
Bijzondere waardeverminderingen	10	12	-17%	20	-50%
Totale operationele lasten	69	57	21%	74	-7%
Rentelasten schuld inzake verbruikleen	—	1	-100%	—	0%
Overige rentelasten	19	7	171%	18	6%
Totaal lasten	819	1.108	-26%	788	4%
Resultaat voor belastingen	25	13	92%	32	-22%
Belastingen	6	1	500%	8	-25%
Netto resultaat over de periode	19	12	58%	24	-21%
Incidentele posten	—	-10	100%	-15	100%
Gecorrigeerd netto resultaat over de periode	19	22	-14%	39	-51%
Bedrijfskosten-premieverhouding	10,6%	9,6%		28,1%	
New annual premium equivalent levenbedrijf	169	142	19%	107	58%
Value of New Business	14	19	-26%	-6	-333%

12.1 RESULTAAT

12.1.1 Resultaten eerste halfjaar 2011 ten opzichte van eerste halfjaar 2010

De nettowinst van Zwitserleven steeg fors doordat er geen sprake was van incidentele posten, waardoor in 2010 de nettowinst over het eerste halfjaar werd gedrukt. Gecorrigeerd voor incidentele posten daalde het netto resultaat bij Zwitserleven, met name door dotaties aan de voorzieningen voor rentegaranties.

Het onderliggende resultaat van € 24 miljoen kwam ongeveer overeen met het eerste halfjaar van 2010, doordat de hogere operationele lasten werden gecompenseerd door het hogere verzekeringstechnische resultaat en een hoger direct beleggingsresultaat.

TABEL 25: ONDERLIGGEND RESULTAAT ZWITSERLEVEN

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010	Mutatie	2 ^e halfjaar 2010	Mutatie
Netto resultaat voor de periode	19	12	58%	24	-21%
Gerealiseerde winsten, verliezen en bijzondere waardeverminderingen op de aandelenportefeuille ¹	1	7	-86%	—	0%
Gerealiseerde winsten, verliezen en bijzondere waardeverminderingen op de vastrentende portefeuille ¹	8	-1	900%	36	-78%
Resultaat financiële instrumenten	4	-5	180%	18	-78%
Mutatie voorziening onderrente en garanties unit-linked en separate accounts ²	-13	5	-360%	-27	52%
Totaal netto resultaat op de beleggingsportefeuille en hedges	—	6	-100%	27	-100%
Impact incidentele posten	—	-10	100%	-15	100%
Netto resultaat exclusief invloed van incidentele posten en resultaat op de beleggingsportefeuille en hedges	19	16	19%	12	58%
Afschrijving VOBA en overige immateriële vaste activa ³	-5	-9	44%	-15	67%
Onderliggend resultaat	24	25	-4%	27	-11%

1) Resultaten op aandelen hedges zijn begrepen in gerealiseerde winsten/verliezen op de aandelenportefeuille in plaats van resultaat op financiële instrumenten.

2) Na aftrek van geactiveerde externe en interne acquisitiekosten.

3) Inclusief mutatie voorziening onderrente en garanties unit-linked en separate accounts, de impact van shadow accounting en de impact van hedging van de inflatie. De vergelijkende cijfers van Zwitserleven zijn aangepast voor het effect van hedging van de inflatie.

Het positieve effect van de gerealiseerde waardeinstijgingen en verliezen en bijzondere waardeverminderingen op beleggingen in aandelen was in het eerste halfjaar van 2011 beperkt tot € 1 miljoen, ten opzichte van € 7 miljoen in het eerste halfjaar van 2010. De gerealiseerde waardeinstijgingen en verliezen en bijzondere waardeverminderingen op de vastrentende beleggingsportefeuille hadden een positief effect op het netto resultaat en bedroegen € 8 miljoen, tegenover € 1 miljoen negatief in het eerste halfjaar van 2010.

Het resultaat op financiële instrumenten steeg met € 9 miljoen in vergelijking met het eerste halfjaar van 2010 door de gestegen resultaten op vreemde-walutacontracten ter afdekking van valutarisico's in de beleggingsportefeuille en een winst van € 5 miljoen op inflatieswaps. Deze laatste factor werd volledig weerspiegeld in de gestegen verzekeringstechnische lasten (die zijn verwerkt als mutatie in de verzekeringstechnische voorzieningen door reële waardeveranderingen).

De mutatie in de verzekeringstechnische voorzieningen door reële waardeveranderingen bedroeg in het eerste halfjaar van 2011 € 13 miljoen negatief. Dit bedrag bestond uit de netto invloed van dotaties aan voorzieningen voor rentegaranties (€ 8 miljoen) en hogere verzekeringstechnische lasten wegens ontwikkelingen in de inflatie (€ 5 miljoen, volledig gecompenseerd door het

positieve resultaat op inflatieswaps). De invloed van shadow accounting bedroeg zowel in het eerste halfjaar van 2011 als in het eerste halfjaar van 2010 nul.

De mutatie in de verzekeringstechnische voorzieningen door reële waardeveranderingen bedroeg in het eerste halfjaar van 2010 € 5 miljoen positief. Dit bedrag bestond uit lagere verzekeringstechnische lasten wegens ontwikkelingen in de inflatie (€ 7 miljoen), waarbij deels compensatie werd geboden door de netto invloed van dotaties aan voorzieningen voor rentegaranties (€ 2 miljoen negatief).

12.1.2 Baten

De klantgerichte strategie van Zwitserleven en de sterke focus op zowel nieuwe productie als retentie wierpen in het eerste halfjaar van 2011 hun vruchten af. Het totale premie-inkomen lag in lijn met het eerste halfjaar van 2010 waar minder koopsommen werden gecompenseerd door meer periodieke premies, waardoor de kwaliteit van de baten verbeterde. Binnen het mkb-segment namen de totale nieuwe premies met 24% toe.

Periodieke levenpremies stegen met € 24 miljoen, hoofdzakelijk als gevolg van nieuwe instroom, terwijl het niveau van klant-retentie hoog bleef. De nieuwe instroom werd ondersteund door het succes van het Exclusief Pensioen, een pensioenproduct dat in mei 2010 geïntroduceerd werd. Koopsommen daalden met € 12 miljoen doordat de focus van Zwitserleven op marge lag in plaats van op marktaandeel. Ondanks de lage renteniveaus vertoonde de oversluitmarkt van pensioencontracten naar verzekeringsmaatschappijen tekenen van toegenomen activiteit.

De New Annual Premium Equivalent (NAPE) steeg duidelijk met € 27 miljoen naar € 169 miljoen dankzij de stijging in nieuwe periodieke premies. De VNB viel met € 14 miljoen lager uit dan in de eerste helft van 2010, maar verbeterde aanzienlijk ten opzichte van de tweede helft.

TABEL 26: VERDELING RESULTAAT UIT BELEGGINGEN VOOR EIGEN REKENING EN RISICO
ZWITSERLEVEN

Bruto bedragen in miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010	Mutatie	2 ^e halfjaar 2010	Mutatie
Totaal resultaat uit beleggingen	186	176	6%	199	-7%
Gerealiseerde winsten/verliezen op aandelen portefeuille	2	14	-86%	2	0%
Gerealiseerde winsten/verliezen op vastrentende portefeuille	18	-1	1900%	48	-63%
Overige gerealiseerde winsten/verliezen	—	—	0%	—	—
Gerealiseerde resultaten	20	13	54%	50	-60%
Ongerealiseerde resultaten	—	—	0%	-1	100%
Direct beleggingsresultaat	166	163	2%	150	11%

Het totale resultaat uit beleggingen voor eigen rekening en risico liet een stijging zien van 6% ten opzichte van het eerste halfjaar van 2010. Dit werd veroorzaakt door hogere gerealiseerde waardeinstijgingen en de directe beleggingsbaten. De lagere gerealiseerde waardeinstijgingen op aandelen werden ruimschoots gecompenseerd door de hogere gerealiseerde waardeinstijgingen op de vastrentende portefeuille. De acquisitie van particuliere hypotheeklen eind 2010 had een positieve invloed op de directe beleggingsbaten.

Het resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders kwam lager uit door de negatieve herwaarderingen van vastrentende waarden als gevolg van de hogere rentestanden in het eerste halfjaar van 2011.

Het resultaat op financiële instrumenten nam toe, doordat de lagere ongerealiseerde waardeinstijgingen op rentederivaten werden overtroffen door de gestegen resultaten op vreemde-valutacontracten ter afdekking van valutarisico's in de beleggingsportefeuille en hogere resultaten op inflatieswaps.

12.1.3 Lasten

De operationele lasten kwamen € 12 miljoen hoger uit. In de kosten van het eerste halfjaar van 2010 zat echter een vrijval van een voorziening voor pensioenverplichtingen van € 15 miljoen als gevolg van de harmonisatie van arbeidsvoorwaarden. Gecorrigeerd voor deze vrijval zijn de operationele lasten lager dan in het eerste halfjaar van 2010.

De acquisitiekosten voor de verzekeringsactiviteiten waren op het niveau van het eerste halfjaar van 2010.

TABEL 27: VERDELING BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN ZWITSERLEVEN

Bruto bedragen in miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010	Mutatie	2 ^e halfjaar 2010	Mutatie
Bijzondere waardeverminderingen op aandelen	1	5	-80%	2	-50%
Bijzondere waardeverminderingen op vastrentende portefeuille	8	—	0%	—	0%
Overige bijzondere waardeverminderingen	1	7	-86%	18	-94%
Totaal bijzondere waardeverminderingen	10	12	-17%	20	-50%

Ten opzichte van het eerste halfjaar van 2010 was de daling in de bijzondere waardeverminderingen op aandelen en overige activa (leningen aan tussenpersonen) ruim groter dan de stijging van de bijzondere waardeverminderingen op de vastrentende obligaties. In het tweede halfjaar van 2010 hielden de overige bijzondere waardeverminderingen verband met het distributienetwerk.

Tussentijdse financiële overzichten

13.1 VERKLARING VAN DE RAAD VAN BESTUUR

De verkorte geconsolideerde tussentijdse financiële overzichten van SNS REAAL N.V. zijn opgesteld in overeenstemming met de International Accounting Standard 34 Tussentijdse financiële verslaggeving, zoals aanvaard binnen de Europese Unie.

Voor zover ons bekend, geven de verkorte geconsolideerde tussentijdse financiële overzichten, opgenomen in dit tussentijds financieel verslag over het eerste halfjaar van 2011, een getrouw beeld van de activa, passiva, grootte en samenstelling van het vermogen, de financiële positie per 30 juni 2011 en het financiële resultaat van SNS REAAL N.V. en de met haar in de consolidatie opgenomen ondernemingen.

Het tussentijds financieel verslag geeft voor zover ons bekend een getrouw overzicht van de informatie die krachtens artikel 5:25d lid 8 en 9 van de Wet op het financieel toezicht is vereist.

Utrecht, 24 augustus 2011

Ronald Latenstein van Voorst
Rien Hinssen
FERENCE Lamp
Dick Okhuijsen

13.2 ALGEMENE INFORMATIE

13.2.1 Groepsstructuur

SNS REAAL N.V., opgericht en gevestigd in Nederland, is een naamloze vennootschap naar Nederlands recht. Het adres van de statutaire zetel van SNS REAAL N.V. is Croeselaan 1, 3521 BJ Utrecht. SNS REAAL N.V. is de moedermaatschappij van SNS Bank N.V., REAAL N.V., SNS REAAL Invest N.V., SNS Asset Management N.V. en hun groepsmaatschappijen (hierna te noemen 'SNS REAAL'). De verkorte geconsolideerde tussentijdse financiële overzichten van SNS REAAL omvatten de gegevens van alle maatschappijen waar SNS REAAL overheersende zeggenschap in heeft en de belangen van SNS REAAL in geassocieerde deelnemingen en entiteiten. Stichting Beheer SNS REAAL heeft een belang van 50,00001% in SNS REAAL.

De geconsolideerde jaarrekening van SNS REAAL over het boekjaar 2010 is op aanvraag beschikbaar via de statutaire zetel van de vennootschap op Croeselaan 1, postbus 8444, 3503 RK Utrecht, of via www.snsreaal.nl.

De verkorte geconsolideerde tussentijdse financiële overzichten zijn op 24 augustus 2011 door de Raad van Commissarissen goedgekeurd. Op deze verkorte geconsolideerde tussentijdse financiële overzichten heeft geen accountantscontrole plaatsgevonden en deze verkorte geconsolideerde tussentijdse financiële overzichten zijn ook niet beoordeeld door een externe accountant.

13.2.2 Verbonden partijen

Partijen worden als verbonden beschouwd wanneer één partij bij de besluitvorming over financiële of operationele kwesties zeggenschap of invloed van betekenis kan uitoefenen over de andere partij. SNS REAAL onderhoudt in het kader van haar gewone bedrijfsvoering verschillende soorten normale zakelijke relaties met verbonden ondernemingen en partijen, vooral op het gebied van verzekeringen, bancaire activiteiten en vermogensbeheer. Andere verbonden partijen van SNS REAAL zijn het Ministerie van Financiën, deelnemingen, niet geconsolideerde deelnemingen, joint ventures en het topkader inclusief naaste familieleden.

In het eerste halfjaar 2011 heeft SNS Retail Bank voor een bedrag van €518 miljoen aan hypotheek (nominale waarde €504 miljoen) verkocht aan REAAL Leven als onderdeel van het 'Verantwoord wonen' programma.

De belangrijkste transacties met verbonden partijen in deze rapportageperiode betreffen de inbreng van een deel van de door SNS REAAL gehouden core Tier 1 capital securities als agio stortingen in het eigen vermogen van SNS Bank en REAAL. De inbreng betreft het naar SNS Bank en REAAL doorgezette core Tier 1 securities capital van Stichting Beheer SNS REAAL. De transactie heeft plaatsgevonden per 1 januari 2011 en heeft geen effect op het core Tier 1 securities capital van SNS REAAL.

13.3 GEHANTEERDE GRONDSLAGEN

13.3.1 Overeenstemmingverklaring IFRS

SNS REAAL stelt de verkorte geconsolideerde tussentijdse financiële overzichten op conform International Accounting Standard 34 Tussentijdse financiële verslaggeving, zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU).

Belangrijke grondslagen voor de financiële verslaggeving

In deze verkorte geconsolideerde tussentijdse financiële overzichten zijn dezelfde grondslagen voor financiële verslaggeving, presentatie en berekeningsmethoden gevolgd als bij het opstellen van de jaarrekening van SNS REAAL voor het jaar eindigend op 31 december 2010, met uitzondering van de invloed die het aanvaarden van de hierna beschreven IFRS standaarden, interpretaties en grondslagwijzigingen daarop heeft.

De presentatiewijzigingen en stelselwijzigingen zoals vermeld in de grondslagen voor de financiële verslaggeving zijn in deze verkorte geconsolideerde tussentijdse financiële overzichten op de vergelijkende cijfers toegepast.

Wijzigingen in gepubliceerde standaarden en interpretaties effectief in 2011

Nieuwe of gewijzigde standaarden worden effectief op de datum zoals vermeld door IFRS, waarbij eerdere toepassing soms wordt toegestaan. In 2011 werden de volgende standaarden en interpretaties, uitgegeven door respectievelijk de International Accounting Standards Board (IASB) en de IFRS Interpretations Committee verplicht, en zijn door de EU aanvaard. Tenzij anders aangegeven, hebben de wijzigingen geen materiële invloed op de verkorte geconsolideerde tussentijdse financiële overzichten van SNS REAAL.

- Aanpassing van IFRS 1 First-time Adoption of International Financial Reporting Standards – ‘Limited Exemption from Comparative IFRS 7 Disclosures for First-time Adopters’.
- Herziening van IAS 24 Related Party Disclosures.
- Aanpassing van IAS 32 Financial Instruments: Presentation – ‘Classification of Rights Issues’.
- Aanpassing van IFRIC 14 Prepayments of a Minimum Funding Requirement.
- IFRIC 19 Extinguishing Financial Passiva with Equity Instruments.
- Improvements to IFRSs’ 2010.

13.3.2 Wijzigingen in grondslagen, schattingen en presentatie

Presentatiewijziging

Het bedrijfsonderdeel Property Finance is per 1 januari 2011 opgedeeld in twee aparte onderdelen. Property Finance behoudt de internationale kredietportefeuille en een deel van de Nederlandse kredietportefeuille. Dit onderdeel ‘af te bouwen activiteiten’ wordt in de komende twee tot vier jaar afgebouwd. Het resterende deel van de Nederlandse portefeuille van Property Finance wordt samengevoegd met de huidige mkb-activiteiten van SNS Retail Bank in het nieuwe bedrijfsonderdeel SNS Zakelijk.

Voor de aangepaste cijfers zie de tabellen 43-46.

Als gevolg van de vorming van het nieuwe SNS Zakelijk is de tenaamstelling van het primaire segment SNS Retail Bank gewijzigd in SNS Bank, dat nu bestaat uit de subsegmenten SNS Retail Bank en SNS Zakelijk.

SNS REAAL heeft met ingang van januari 2011 een presentatiewijziging doorgevoerd in de segmentinformatie zodat dit beter aansluit op de manier waarop het management de resultaten van de segmenten beoordeelt. De correcties op eenmalige, vanuit de groep aangestuurde, intercompany transacties aangestuurd waarvoor in het geconsolideerde resultaat eliminaties en/of correcties noodzakelijk zijn, worden reeds direct in het betreffende segment verwerkt. Voorheen vonden deze correcties plaats in de eliminatiekolom. Deze wijziging heeft geen impact op de vergelijkende cijfers in de segmentinformatie.

Stelselwijziging

Met ingang van 1 januari 2011 past SNS REAAL shadow accounting toe in de IFRS-rapportage. Deze stelselwijziging leidt ertoe dat de financiële resultaten van SNS REAAL een beter beeld geven van de economische aansluiting van activa en passiva in de verzekeringsbalans en beperkt hierdoor de bestaande asymmetrie in de toereikendheidstoets van de Verzekeringsactiviteiten. Een deel van de waardeveranderingen van activa, waaronder derivaten die veranderingen in de verzekeringsverplichtingen weerspiegelen, wordt eveneens in de waardering van deze verzekeringsverplichtingen opgenomen, ongeacht of deze gerealiseerd of ongerealiseerd zijn en ongeacht of deze ongerealiseerde waardeveranderingen in de resultatenrekening zijn opgenomen of direct in het eigen vermogen worden verwerkt middels de reële waardereserve. Hierdoor wordt de volatiliteit in de resultatenrekening als gevolg resultaten op activa, waaronder derivaten die verzekeringsverplichtingen weerspiegelen, deels beperkt. Het DNB-solvabiliteitspercentage van de Verzekeringsactiviteiten ondervindt geen materiële invloed van deze stelselwijziging. Als gevolg van de stelselwijziging neemt het aangepaste netto groepsresultaat voor het eerste halfjaar van 2010 af met € 14 miljoen, waarvan € 15 miljoen negatief betrekking heeft op REAAL Leven en € 1 miljoen positief op Zwitserleven. Het aangepaste

netto resultaat van SNS REAAL voor het tweede halfjaar van 2010 daalde met € 21 miljoen, dat volledig betrekking heeft op Zwitserleven. De invloed van shadow accounting over het eerste halfjaar van 2011 bedroeg € 6 miljoen positief en heeft volledig betrekking op REAAL.

Voor de berekening van de winst per aandeel over 2010 is de daling van het netto resultaat volledig toegewezen aan de gewone aandeelhouders. De aandeelhouders van aandelen B en core Tier 1 capital securities delen niet de daling als gevolg van grondslagwijzigingen.

Voor de aangepaste cijfers zie de tabellen 47-50

Profiel

SNS REAAL is een innovatieve dienstverlener op het gebied van bankieren en verzekeren die zich vooral richt op de Nederlandse retailmarkt, inclusief het mkb. Het aanbod bestaat uit drie kernproductgroepen: hypotheeken en vastgoedfinanciering, sparen en beleggen, en verzekeren. Vanuit een lange traditie voelt SNS REAAL zich verbonden met de Nederlandse samenleving. Met een balanstotaal van bijna € 131 miljard (ultimo juni 2011) is SNS REAAL een van de grote bankverzekeraars in Nederland. De onderneming heeft bijna 7.000 medewerkers (fte's) en heeft haar hoofdkantoor in Utrecht.

Disclaimer

VOORBEHOUD INZAKE UITSPRAKEN DIE EEN VERWACHTING BEVATTEN

In dit tussentijds financieel verslag zijn verwachtingen over toekomstige gebeurtenissen opgenomen. Deze verwachtingen zijn gebaseerd op de huidige inzichten en veronderstellingen van het management van SNS REAAL met betrekking tot bekende en onbekende risico's en onzekerheden.

De uitspraken over verwachtingen betreffen geen vaststaande feiten en zijn onderhevig aan risico's en onzekerheden. De feitelijke resultaten kunnen hiervan aanzienlijk afwijken als gevolg van de risico's en onzekerheden die verband houden met de verwachtingen van SNS REAAL ten aanzien van, onder andere, inschattingen van het marktrisico of mogelijke acquisities, groei van de onderneming en premiegroei en beleggingsinkomsten, kasstroom verwachtingen en andere ontwikkelingen in de onderneming of, meer in het algemeen, het economische klimaat en juridische en fiscale ontwikkelingen.

SNS REAAL benadrukt dat de verwachtingen enkel van kracht zijn op de specifieke data en aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor het herzien of bijwerken van enige informatie naar aanleiding van veranderingen in beleid, ontwikkelingen, verwachtingen of dergelijke.

DISCLAIMER

Dit tussentijds financieel verslag bevat uitsluitend feitelijke informatie en dient niet te worden opgevat als een opinie of aanbeveling met betrekking tot de koop of verkoop van aandelen of andere effecten die zijn uitgegeven door SNS REAAL N.V. en SNS Bank N.V. Dit tussentijds financieel verslag bevat geen waardeoordeel of voorspelling met betrekking tot de financiële resultaten van SNS REAAL N.V. en SNS Bank N.V. of andere groepsmaatschappijen.

TABEL 28: GECONSOLIDEERDE BALANS

Voor resultaatverdeling en in miljoenen euro's	Juni 2011	December 2010
Activa		
Immateriële vaste activa	2.382	2.441
Materiële vaste activa	344	350
Geassocieerde deelnemingen	68	60
Vastgoedbeleggingen	201	194
Beleggingen	30.707	31.001
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	12.534	12.637
Belegd onderpand inzake verbruikleen	140	176
Derivaten	2.073	2.579
Uitgestelde belastingvorderingen	623	481
Herverzekeringscontracten	3.561	355
Vastgoedprojecten	571	467
Vorderingen op klanten	68.366	69.117
Vorderingen op banken	2.853	2.029
Vennootschapsbelasting	235	159
Overige activa	1.062	875
Kas en kasequivalenten	4.862	4.671
Activa aangehouden voor verkoop	21	121
Totaal activa	130.603	127.713
Passiva		
Aandelenkapitaal	469	469
Overige reserves	2.982	3.509
Onverdeeld resultaat	44	-260
Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeelhouders	3.495	3.718
Eigen vermogen toe te schrijven aan houders van securities	979	999
Belang van derden	1	2
Totaal eigen vermogen	4.475	4.719
Participatiecertificaten en achtergestelde schulden	2.398	2.396
Schuldbewijzen	29.058	31.460
Verzekeringscontracten	38.964	38.814
Voorziening voor personeelsverplichtingen	304	404
Overige voorzieningen	74	83
Schuld ontvangen onderpand inzake verbruikleen	144	182
Derivaten	2.482	2.968
Uitgestelde belastingverplichtingen	852	813
Spaargelden	30.425	27.397
Overige schulden aan klanten	12.633	9.267
Schulden aan banken	6.334	6.528
Vennootschapsbelasting	67	—
Overige verplichtingen	2.393	2.682
Totaal passiva	130.603	127.713

De presentatie van de vergelijkende cijfers is aangepast vanwege een stelselwijziging (implementatie van shadow accounting).

TABEL 29: GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010
Baten		
Rentebaten	1.410	1.222
Rentelasten	971	767
Rentemarge	439	455
Premie-inkomen	1.963	2.065
Herverzekeringspremies	137	84
Netto premie-inkomen	1.826	1.981
Provisie en beheervergoedingen	114	112
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen	32	22
Netto provisie en beheervergoedingen	82	90
Resultaat deelnemingen	-1	-5
Resultaat uit beleggingen	683	702
Resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders	-42	299
Resultaat financiële instrumenten	-11	101
Baten belegd onderpand inzake verbruikleen	1	2
Overige operationele opbrengsten	1	37
Totaal baten	2.978	3.662
Lasten		
Verzekeringstechnische lasten	1.432	1.755
Lasten voor rekening en risico van polishouders	494	727
Acquisitiekosten verzekeringsactiviteiten	155	168
Personeelskosten	344	348
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	60	57
Overige operationele lasten	156	144
Bijzondere waardeverminderingen	205	355
Rentelasten schuld inzake verbruikleen	—	1
Overige rentelasten	76	70
Overige lasten	-3	1
Resultaat activa en passiva gehouden om te verkopen	4	—
Totaal lasten	2.923	3.626
Resultaat voor belastingen	55	36
Belastingen	10	21
Resultaat uit voortgezette activiteiten	45	15
Netto resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten	—	—
Netto resultaat over de periode	45	15
Verdeling:		
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders	44	15
Netto resultaat toewijsbaar aan houders van securities	—	—
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders en houders van securities	44	15
Netto resultaat toewijsbaar aan derden	1	—
Netto resultaat over de periode	45	15

De presentatie van de vergelijkende cijfers is aangepast vanwege een stelselwijziging (implementatie van shadow accounting).

TABEL 30: NETTO RESULTAAT PER AANDEEL / SECURITY

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010
Netto resultaat per gewoon aandeel voortgezette bedrijfsactiviteiten	0,14	0,05
Netto resultaat per gewoon aandeel niet-voortgezette bedrijfsactiviteiten	—	—
Netto resultaat per gewoon aandeel	0,14	0,05
Netto resultaat per B aandeel voortgezette bedrijfsactiviteiten	—	—
Netto resultaat per B aandeel niet-voortgezette bedrijfsactiviteiten	—	—
Netto resultaat per B aandeel	—	—
Netto resultaat per security geplaatst bij de Stichting Beheer voortgezette bedrijfsactiviteiten	1,08	—
Netto resultaat per security geplaatst bij de Stichting Beheer niet-voortgezette bedrijfsactiviteiten	—	—
Netto resultaat per security geplaatst bij de Stichting Beheer	1,08	—
Netto resultaat per security geplaatst bij de Nederlandse Staat voortgezette bedrijfsactiviteiten	—	—
Netto resultaat per security geplaatst bij de Nederlandse Staat niet-voortgezette bedrijfsactiviteiten	—	—
Netto resultaat per security geplaatst bij de Nederlandse Staat	—	—
Verwaterd netto resultaat per gewoon aandeel voortgezette bedrijfsactiviteiten	0,10	0,04
Verwaterd netto resultaat per gewoon aandeel niet-voortgezette bedrijfsactiviteiten	—	—
Verwaterd netto resultaat per gewoon aandeel	0,10	0,04
Verwaterd netto resultaat per B aandeel voortgezette bedrijfsactiviteiten	—	—
Verwaterd netto resultaat per B aandeel niet-voortgezette bedrijfsactiviteiten	—	—
Verwaterd netto resultaat per B aandeel	—	—

De presentatie van de vergelijkende cijfers is aangepast vanwege een stelselwijziging (implementatie van shadow accounting).

TABEL 31: GECONSOLIDEERD TOTAALRESULTAAT

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010
Netto resultaat over de periode	45	15
Mutatie herwaarderingsreserve	-1	-2
Mutatie cash flow hedge reserve	-24	7
Mutatie reële waarde reserve	-263	456
Mutatie overig totaalresultaat (na belastingen)	-2	—
Overig totaalresultaat (na belasting)	-290	461
Totaalresultaat over de periode	-245	476
Verdeling:		
Totaalresultaat toewijsbaar aan aandeelhouders	-244	476
Totaalresultaat toewijsbaar aan houders van securities	—	—
Totaalresultaat toewijsbaar aan aandeelhouders en houders van securities	-244	476
Totaalresultaat toewijsbaar aan minderheidsbelangen	-1	—
Totaalresultaat over de periode	-245	476

1) De presentatie van de vergelijkende cijfers is aangepast vanwege een stelselwijziging (implementatie van shadow accounting).

TABEL 32: GECONSOLIDEERD OVERZICHT MUTATIES EIGEN VERMOGEN

In miljoenen euro's	Geplaatst kapitaal gewone aandelen & aandelen B	Agioreserve gewone aandelen & aandelen B	Herwaarderingsreserve	Cash flow hedge reserve	Reële-waarde reserve	Winstdelingsreserve	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeelhouders	Securities capital	Belang van derden	Totaal eigen vermogen
Stand per 1 januari 2010	469	1.363	46	112	296	—	1.695	10	3.991	999	20	5.010
Overboeking netto resultaat 2009	—	—	—	—	—	—	17	-17	—	—	—	—
Overboeking uitgekeerde coupon op securities capital 2009	—	—	—	—	—	—	-7	7	—	—	—	—
	—	—	—	—	—	—	10	-10	—	—	—	—
Ongerealiseerde herwaarder-ingen uit hoofde van cash flow hedges	—	—	—	47	—	—	—	—	47	—	—	47
Ongerealiseerde herwaarder-ingen	—	—	-2	—	587	—	—	—	585	—	—	585
Realisatie herwaarde-ingen via de winst- en verliesrekening	—	—	—	-40	9	—	—	—	-31	—	—	-31
Mutatie winstdelingsreserve	—	—	—	—	-109	102	7	—	—	—	—	—
Mutatie shadow accounting	—	—	—	—	-31	-102	-7	—	-140	—	—	-140
Overige mutaties	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-19	-19
Rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen	—	—	-2	7	456	—	—	—	461	—	-19	442
Netto resultaat 1 ^e halfjaar 2010	—	—	—	—	—	—	—	15	15	—	—	15
Totaal resultaat 1 ^e halfjaar 2010	—	—	-2	7	456	—	—	15	476	—	-19	457
Transacties met aandeel-houders en houders van securities capital	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal mutaties eigen vermogen 1 ^e halfjaar 2010	—	—	-2	7	456	—	10	5	476	—	-19	457
Stand per 30 juni 2010	469	1.363	44	119	752	—	1.705	15	4.467	999	1	5.467

1) De presentatie van de vergelijkende cijfers is aangepast vanwege een stelselwijziging (implementatie van shadow accounting).

GECONSOLIDEERD OVERZICHT MUTATIES EIGEN VERMOGEN (vervolg)

In miljoenen euro's	Geplaatst kapitaal gewone aandelen & aandelen B	Agioreserve gewone aandelen & aandelen B	Herwaarderingsreserve	Cash flow hedge reserve	Reële-waarde reserve	Winstdelingsreserve	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeelhouders	Securities capital	Belang van derden	Totaal eigen vermogen
Stand per 1 juli 2010	469	1.363	44	119	752	—	1.705	15	4.467	999	1	5.467
Ongerealiseerde herwaarder- ingen uit hoofde van cash flow hedges	—	—	—	-22	—	—	—	—	-22	—	—	-22
Uitgesteld renteresultaat uit hoofde van cash flow hedges	—	—	—	-2	—	—	—	—	-2	—	—	-2
Ongerealiseerde herwaarderingsen	—	—	4	—	-428	—	—	—	-424	—	—	-424
Bijzondere waardeverminderingen	—	—	—	—	-12	—	—	—	-12	—	—	-12
Realisatie herwaarde- ringen via de winst- en verliesrekening	—	—	—	-6	-118	—	—	—	-124	—	—	-124
Mutatie winstdelingsreserve	—	—	—	—	42	-62	20	—	—	—	—	—
Mutatie shadow accounting	—	—	—	—	71	62	-20	—	113	—	—	113
Overige mutaties	—	—	—	—	—	—	-3	—	-3	—	1	-2
Rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen	—	—	4	-30	-445	—	-3	—	-474	—	1	-473
Netto resultaat 2 ^e halfjaar 2010	—	—	—	—	—	—	—	-275	-275	—	—	-275
Totaalresultaat 2 ^e halfjaar 2010	—	—	4	-30	-445	—	-3	-275	-749	—	1	-748
Transacties met aandeel- houders en houders van securities capital	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal mutaties eigen vermogen 2 ^e halfjaar 2010	—	—	4	-30	-445	—	-3	-275	-749	—	1	-748
Stand per 31 december 2010	469	1.363	48	89	307	—	1.702	-260	3.718	999	2	4.719

GECONSOLIDEERD OVERZICHT MUTATIES EIGEN VERMOGEN (vervolg)

In miljoenen euro's	Geplaatst kapitaal gewone aandelen & aandelen B	Agioreserve gewone aandelen & aandelen B	Herwaarderingsreserve	Cash flow hedge reserve	Reële-waarde reserve	Winstdelingsreserve	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeelhouders	Securities capital	Belang van derden	Totaal eigen vermogen
Stand per 1 januari 2011	469	1.363	48	89	307	—	1.702	-260	3.718	999	2	4.719
Overboeking netto resultaat 2010	—	—	—	—	—	—	-239	260	21	-21	—	—
	—	—	—	—	—	—	-239	260	21	-21	—	—
Ongerealiseerde herwaarder-ingen uit hoofde van cash flow hedges	—	—	—	-23	—	—	—	—	-23	—	—	-23
Uitgesteld renteresultaat uit hoofde van cash flow hedges	—	—	—	3	—	—	—	—	3	—	—	3
Ongerealiseerde herwaarder-ingen	—	—	-1	—	-291	—	—	—	-292	—	—	-292
Bijzondere waardeverminderingen	—	—	—	—	21	—	—	—	21	—	—	21
Realisatie herwaarde-ingen via de winst- en verliesrekening	—	—	—	-3	-39	—	—	—	-42	—	—	-42
Mutatie shadow accounting	—	—	—	—	46	—	—	—	46	—	—	46
Overige mutaties	—	—	—	-1	—	—	—	—	-1	—	-2	-3
Rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen	—	—	-1	-24	-263	—	—	—	-288	—	-2	-290
Netto resultaat 1 ^e halfjaar 2011	—	—	—	—	—	—	—	44	44	—	1	45
Totaal resultaat 1 ^e halfjaar 2011	—	—	-1	-24	-263	—	—	44	-244	—	-1	-245
Transacties met aandeel-houders en houders van securities capital	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Totaal mutaties eigen vermogen 1 ^e halfjaar 2011	—	—	-1	-24	-263	—	-239	304	-223	-20	-1	-244
Stand per 30 juni 2011	469	1.363	47	65	44	—	1.463	44	3.495	979	1	4.475

TABEL 33: VERKORT GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

In miljoenen euro's	1 ^e halfjaar 2011	1 ^e halfjaar 2010
Geldmiddelen en kasequivalenten op 1 januari	4.671	3.472
Netto kasstroom uit bedrijfsactiviteiten	2.899	1.230
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten	-246	316
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten	-2.462	-295
Geldmiddelen en kasequivalenten op 30 juni	4.862	4.723

TABEL 34: GESEGMENTEERDE BALANS

In miljoenen euro's	SNS Bank	Property Finance	REAAL	Zwitserleven	Groeps-activiteiten	Eliminatie	Totaal
Juni 2011							
Activa							
Immateriële vaste activa	161	—	1.538	666	17	—	2.382
Materiële vaste activa	100	6	127	35	17	59	344
Geassocieerde deelnemingen	1	16	51	—	2	-2	68
Vastgoedbeleggingen	1	—	227	32	—	-59	201
Beleggingen	4.180	—	21.130	7.906	73	-2.582	30.707
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	—	—	5.860	6.685	—	-11	12.534
Belegd onderpand inzake verbruikleen	—	—	—	140	—	—	140
Derivaten	1.830	—	111	111	21	—	2.073
Uitgestelde belastingvorderingen	264	6	136	183	34	—	623
Herverzekeringscontracten	—	—	3.558	3	—	—	3.561
Vastgoedprojecten	10	561	—	—	—	—	571
Vorderingen op klanten ¹	60.200	5.191	1.963	825	561	-374	68.366
Vorderingen op banken	8.110	—	503	39	141	-5.940	2.853
Vennootschapsbelasting	40	43	244	3	100	-195	235
Overige activa	666	437	198	63	109	-411	1.062
Kas en kasequivalenten	4.534	79	768	207	-2	-724	4.862
Activa aangehouden voor verkoop	—	21	—	—	—	—	21
Totaal activa	80.097	6.360	36.414	16.898	1.073	-10.239	130.603
Passiva							
Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeelhouders	1.329	315	1.421	1.549	-1.119	—	3.495
Eigen vermogen toe te schrijven aan houders van securities	156	—	383	17	423	—	979
Belang van derden	—	—	3	—	—	-2	1
Totaal eigen vermogen	1.485	315	1.807	1.566	-696	-2	4.475
Participatiecertificaten en achtergestelde schulden	1.532	—	793	175	587	-689	2.398
Schuldbewijzen	28.996	—	—	—	300	-238	29.058
Verzekeringscontracten	—	—	26.059	12.905	—	—	38.964
Voorziening voor personeelsverplichtingen	—	—	20	192	92	—	304
Overige voorzieningen	36	2	23	4	9	—	74
Schuld ontvangen onderpand inzake verbruikleen	—	—	—	144	—	—	144
Derivaten	2.461	—	17	—	4	—	2.482
Uitgestelde belastingverplichtingen	280	6	380	186	—	—	852
Spaargelden	30.426	—	—	—	—	-1	30.425
Overige schulden aan klanten	10.378	183	4.157	5	716	-2.806	12.633
Schulden aan banken	3.050	5.799	2.323	1.016	30	-5.884	6.334
Vennootschapsbelasting	15	—	214	32	2	-196	67
Overige verplichtingen	1.438	55	621	673	29	-423	2.393
Totaal passiva	80.097	6.360	36.414	16.898	1.073	-10.239	130.603

1) De leningsportefeuille van Property Finance genoemd in de hoofdttekst, verschilt van dit getal vanwege de classificatie van een lening onder 'vorderingen op banken'.

GESEGMENTEERDE BALANS (vervolg)

In miljoenen euro's	SNS Bank	Property Finance	REAAL	Zwitserleven	Groeps-activiteiten	Eliminatie	Totaal
December 2010							
Activa							
Immateriële vaste activa	164	—	1.585	675	17	—	2.441
Materiële vaste activa	110	—	135	35	11	59	350
Geassocieerde deelnemingen	1	5	55	—	1	-2	60
Vastgoedbeleggingen	1	—	220	32	—	-59	194
Beleggingen	4.249	—	21.756	8.454	77	-3.535	31.001
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	—	—	6.199	6.442	—	-4	12.637
Belegd onderpand inzake verbruikleen	—	—	—	176	—	—	176
Derivaten	2.317	—	118	107	37	—	2.579
Uitgestelde belastingvorderingen	258	9	80	119	15	—	481
Herverzekeringscontracten	—	—	354	1	—	—	355
Vastgoedprojecten	11	456	—	—	—	—	467
Vorderingen op klanten ¹	59.229	5.784	3.752	858	991	-1.497	69.117
Vorderingen op banken	8.461	—	348	8	440	-7.228	2.029
Vennootschapsbelasting	49	53	104	1	95	-143	159
Overige activa	511	828	252	126	84	-926	875
Kas en kasequivalenten	3.812	209	2.002	52	107	-1.511	4.671
Activa aangehouden voor verkoop	27	94	—	—	—	—	121
Totaal activa	79.200	7.438	36.960	17.086	1.875	-14.846	127.713
Passiva							
Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeelhouders	1.148	432	1.459	1.443	-760	-4	3.718
Eigen vermogen toe te schrijven aan houders van securities	256	—	678	47	14	4	999
Belang van derden	—	—	3	—	—	-1	2
Totaal eigen vermogen	1.404	432	2.140	1.490	-746	-1	4.719
Participatiecertificaten en achtergestelde schulden	2.022	—	866	119	603	-1.214	2.396
Schuldbewijzen	29.523	—	1.771	—	303	-137	31.460
Verzekeringscontracten	—	—	26.341	12.503	—	-30	38.814
Voorziening voor personeelsverplichtingen	—	—	142	191	41	30	404
Overige voorzieningen	38	3	30	4	8	—	83
Schuld ontvangen onderpand inzake verbruikleen	—	—	—	182	—	—	182
Derivaten	2.880	—	83	1	4	—	2.968
Uitgestelde belastingverplichtingen	316	7	348	142	—	—	813
Spaargelden	27.398	—	—	—	—	-1	27.397
Overige schulden aan klanten	10.292	190	578	1.051	1.257	-4.101	9.267
Schulden aan banken	3.279	6.785	3.433	1.073	276	-8.318	6.528
Vennootschapsbelasting	—	—	136	7	—	-143	—
Overige verplichtingen	2.048	21	1.092	323	129	-931	2.682
Totaal passiva	79.200	7.438	36.960	17.086	1.875	-14.846	127.713

1) De leningportefeuille van Property Finance genoemd in de hoofdstekst, verschilt van dit getal vanwege de classificatie van een lening onder 'vorderingen op banken'.

TABEL 35: GESEGMENTEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

In miljoenen euro's	SNS Bank	Property Finance	REAAL	Zwitser-leven	Groeps-activiteiten	Eliminatie	Totaal
1° halfjaar 2011							
Baten							
Rentebaten externe partijen	1.309	101	—	—	—	—	1.410
Rentebaten groepsonderdelen	79	4	—	—	—	-83	—
Rentelasten externe partijen	971	—	—	—	—	—	971
Rentelasten groepsonderdelen	44	75	—	—	—	-119	—
Rentemarge	373	30	—	—	—	36	439
Premie-inkomen	—	—	1.287	676	—	—	1.963
Herverzekeringspremies	—	—	134	3	—	—	137
Netto premie-inkomen	—	—	1.153	673	—	—	1.826
Provisie en beheervergoedingen externe partijen	62	—	34	7	9	2	114
Provisie en beheervergoedingen groepsonderdelen	9	—	6	3	14	-32	—
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen externe partijen	20	—	6	—	3	3	32
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen groepsonderdelen	6	—	6	—	—	-12	—
Netto provisie en beheervergoedingen	45	—	28	10	20	-21	82
Resultaat deelnemingen	—	-2	3	—	-2	—	-1
Resultaat uit beleggingen	13	1	532	186	31	-80	683
Resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders	—	—	-11	-31	—	—	-42
Resultaat financiële instrumenten	27	-5	-39	5	-4	5	-11
Baten belegd onderpand inzake verbruikleen	—	—	—	1	—	—	1
Overige operationele opbrengsten	2	-1	—	—	—	—	1
Totaal baten	460	23	1.666	844	45	-60	2.978
Lasten							
Verzekeringstechnische lasten	—	—	1.046	386	—	—	1.432
Lasten voor rekening en risico van polishouders	—	—	174	320	—	—	494
Acquisitiekosten verzekeringsactiviteiten	—	—	142	15	—	-2	155
Personeelskosten	113	15	59	23	134	—	344
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	15	—	29	13	3	—	60
Overige operationele lasten	125	20	71	33	-81	-12	156
Bijzondere waardeverminderingen	46	138	7	10	4	—	205
Rentelasten schuld inzake verbruikleen	—	—	—	—	—	—	—
Overige rentelasten	—	—	71	19	36	-50	76
Overige lasten	—	—	—	—	—	-3	-3
Resultaat activa en passiva gehouden om te verkopen	—	4	—	—	—	—	4
Totaal lasten	299	177	1.599	819	96	-67	2.923
Resultaat voor belastingen	161	-154	67	25	-51	7	55
Belastingen	40	-36	10	6	-12	2	10
Netto resultaat uit voortgezette activiteiten	121	-118	57	19	-39	5	45
Netto resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten	—	—	—	—	—	—	—
Netto resultaat over de periode	121	-118	57	19	-39	5	45
Belang van derden	—	—	1	—	—	—	1
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders en houders van securities	121	-118	56	19	-39	5	44

GESEGMENTEERDE WINST- EN VERLIESREKENING (vervolg)

In miljoenen euro's	SNS Bank	Property Finance	REAAL	Zwitser- leven	Groeps- activiteiten	Eliminatie	Totaal
1^e halfjaar 2010							
Baten							
Rentebaten externe partijen	1.101	121	—	—	—	—	1.222
Rentebaten groepsonderdelen	64	—	—	—	—	-64	—
Rentelasten externe partijen	767	—	—	—	—	—	767
Rentelasten groepsonderdelen	46	48	—	—	—	-94	—
Rentemarge	352	73	—	—	—	30	455
Premie-inkomen	—	—	1.401	664	—	—	2.065
Herverzekeringspremies	—	—	83	1	—	—	84
Netto premie-inkomen	—	—	1.318	663	—	—	1.981
Provisie en beheervergoedingen externe partijen	63	—	43	6	6	—	118
Provisie en beheervergoedingen groepsonderdelen	9	—	—	—	17	-32	-6
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen externe partijen	12	—	13	3	5	—	33
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen groepsonderdelen	8	—	—	—	—	-19	-11
Netto provisie en beheervergoedingen	52	—	30	3	18	-13	90
Resultaat deelnemingen	—	-7	2	—	—	—	-5
Resultaat uit beleggingen	34	-1	533	176	40	-80	702
Resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders	—	—	23	276	—	—	299
Resultaat financiële instrumenten	-3	-3	114	-7	—	—	101
Baten belegd onderpand inzake verbruikleen	—	—	—	2	—	—	2
Overige operationele opbrengsten	3	-1	27	8	—	—	37
Totaal baten	438	61	2.047	1.121	58	-63	3.662
Lasten							
Verzekeringstechnische lasten	—	—	1.226	529	—	—	1.755
Lasten voor rekening en risico van polishouders	—	—	240	487	—	—	727
Acquisitiekosten verzekeringsactiviteiten	—	—	155	15	—	-2	168
Personeelskosten	117	10	66	18	137	—	348
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	18	—	25	12	2	—	57
Overige operationele lasten	119	16	86	27	-95	-9	144
Bijzondere waardeverminderingen	38	300	—	12	5	—	355
Rentelasten schuld inzake verbruikleen	—	—	—	1	—	—	1
Overige rentelasten	—	—	77	7	38	-52	70
Overige lasten	—	—	1	—	—	—	1
Totaal lasten	292	326	1.876	1.108	87	-63	3.626
Resultaat voor belastingen	146	-265	171	13	-29	—	36
Belastingen	37	-46	35	1	-6	—	21
Netto resultaat uit voortgezette activiteiten	109	-219	136	12	-23	—	15
Netto resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten	—	—	—	—	—	—	—
Netto resultaat over de periode	109	-219	136	12	-23	—	15
Belang van derden	—	—	—	—	—	—	—
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders en houders van securities	109	-219	136	12	-23	—	15

TABEL 36: GESEGMENTEERDE BALANS BANKACTIVITEITEN

In miljoenen euro's	SNS Retail Bank	SNS Zakelijk	Property Finance	Eliminatie	Totaal
Juni 2011					
Activa					
Immateriële vaste activa	113	48	—	—	161
Materiële vaste activa	100	—	6	—	106
Geassocieerde deelnemingen	—	1	16	—	17
Vastgoedbeleggingen	1	—	—	—	1
Beleggingen	4.180	—	—	—	4.180
Derivaten	1.830	—	—	—	1.830
Uitgestelde belastingvorderingen	261	3	6	—	270
Vastgoedprojecten	—	10	561	—	571
Vorderingen op klanten	53.848	6.352	5.191	—	65.391
Vorderingen op banken	12.964	19	—	-10.647	2.336
Vennootschapsbelasting	40	—	43	—	83
Overige activa	600	3.789	437	-4.060	766
Kas en kasequivalenten	4.508	480	79	-534	4.533
Activa aangehouden voor verkoop	—	—	21	—	21
Totaal activa	78.445	10.702	6.360	-15.241	80.266
Passiva					
Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeelhouders	823	506	315	—	1.644
Eigen vermogen toe te schrijven aan houders van securities	156	—	—	—	156
Belang van derden	—	—	—	—	—
Totaal eigen vermogen	979	506	315	—	1.800
Participatiecertificaten en achtergestelde schulden	916	616	—	—	1.532
Schuldbewijzen	28.996	—	—	—	28.996
Overige voorzieningen	33	3	2	—	38
Derivaten	2.461	—	—	—	2.461
Uitgestelde belastingverplichtingen	278	2	6	—	286
Spaargelden	30.426	—	—	—	30.426
Overige schulden aan klanten	6.072	4.305	183	—	10.560
Schulden aan banken	3.504	4.873	5.799	-11.181	2.995
Vennootschapsbelasting	—	15	—	—	15
Overige verplichtingen	4.780	382	55	-4.060	1.157
Totaal passiva	78.445	10.702	6.360	-15.241	80.266

GESEGMENTEERDE BALANS BANKACTIVITEITEN (vervolg)

In miljoenen euro's	SNS Retail Bank	SNS Zakelijk	Property Finance	Eliminatie	Totaal
December 2010					
Activa					
Immateriële vaste activa	116	48	—	—	164
Materiële vaste activa	109	1	—	—	110
Geassocieerde deelnemingen	—	1	5	—	6
Vastgoedbeleggingen	1	—	—	—	1
Beleggingen	4.249	—	—	—	4.249
Derivaten	2.317	—	—	—	2.317
Uitgestelde belastingvorderingen	258	—	9	—	267
Vastgoedprojecten	—	11	456	—	467
Vorderingen op klanten	52.030	7.199	5.784	—	65.013
Vorderingen op banken	14.050	10	—	-12.379	1.681
Vennootschapsbelasting	97	-46	53	-2	102
Overige activa	530	182	828	-953	587
Kas en kasequivalenten	3.813	768	209	-957	3.833
Activa aangehouden voor verkoop	—	27	94	—	121
Totaal activa	77.570	8.201	7.438	-14.291	78.918
Passiva					
Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeelhouders	823	325	432	—	1.580
Eigen vermogen toe te schrijven aan houders van securities	256	—	—	—	256
Belang van derden	—	—	—	—	—
Totaal eigen vermogen	1.079	325	432	—	1.836
Participatiecertificaten en achtergestelde schulden	1.858	164	—	—	2.022
Schuldbewijzen	29.523	—	—	—	29.523
Overige voorzieningen	35	3	3	—	41
Derivaten	2.880	—	—	—	2.880
Uitgestelde belastingverplichtingen	313	3	7	—	323
Spaargelden	27.398	—	—	—	27.398
Overige schulden aan klanten	5.942	4.350	190	—	10.482
Schulden aan banken	7.071	2.576	6.785	-13.336	3.096
Vennootschapsbelasting	2	—	—	-2	—
Overige verplichtingen	1.469	780	21	-953	1.317
Totaal passiva	77.570	8.201	7.438	-14.291	78.918

TABEL 37: GESEGMENTEERDE WINST- EN VERLIESREKENING BANKACTIVITEITEN

In miljoenen euro's	SNS Retail Bank	SNS Zakelijk	Property Finance	Eliminatie	Totaal
1^e halfjaar 2011					
Baten					
Rentebaten	1.252	256	105	-200	1.413
Rentelasten	958	178	75	-200	1.011
Rentemarge	294	78	30	—	402
Provisie en beheervergoedingen	68	4	—	—	72
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen	26	—	—	—	26
Netto provisie en beheervergoedingen	42	4	—	—	46
Resultaat deelnemingen	—	—	-2	—	-2
Resultaat uit beleggingen	13	—	1	—	14
Resultaat financiële instrumenten	29	-2	-5	—	22
Overige operationele opbrengsten	2	—	-1	—	1
Totaal baten	380	80	23	—	483
Lasten					
Personeelskosten	100	13	15	—	128
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	15	—	—	—	15
Overige operationele lasten	114	11	20	—	145
Bijzondere waardeverminderingen	35	11	138	—	184
Resultaat activa en passiva gehouden om te verkopen	—	—	4	—	4
Totaal lasten	264	35	177	—	476
Resultaat voor belastingen	116	45	-154	—	7
Belastingen	29	11	-36	—	4
Netto resultaat uit voortgezette activiteiten	87	34	-118	—	3
Netto resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten	—	—	—	—	—
Netto resultaat over de periode	87	34	-118	—	3
Belang van derden	—	—	—	—	—
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders en houders van securities	87	34	-118	—	3

GESEGMENTEERDE WINST- EN VERLIESREKENING BANKACTIVITEITEN (vervolg)

In miljoenen euro's	SNS Retail Bank	SNS Zakelijk	Property Finance	Eliminatie	Totaal
1^e halfjaar 2010					
Baten					
Rentebaten	1.041	198	121	-131	1.229
Rentelasten	771	116	48	-131	804
Rentemarge	270	82	73	—	425
Provisie en beheervergoedingen	68	4	—	—	72
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen	20	—	—	—	20
Netto provisie en beheervergoedingen	48	4	—	—	52
Resultaat deelnemingen	—	—	-7	—	-7
Resultaat uit beleggingen	34	—	-1	—	33
Resultaat financiële instrumenten	-3	—	-3	—	-6
Overige operationele opbrengsten	1	2	-1	—	2
Totaal baten	350	88	61	—	499
Lasten					
Personeelskosten	104	13	10	—	127
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	17	1	—	—	18
Overige operationele lasten	108	11	16	—	135
Bijzondere waardeverminderingen	33	5	300	—	338
Totaal lasten	262	30	326	—	618
Resultaat voor belastingen	88	58	-265	—	-119
Belastingen	22	15	-46	—	-9
Netto resultaat uit voortgezette activiteiten	66	43	-219	—	-110
Netto resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten	—	—	—	—	—
Netto resultaat over de periode	66	43	-219	—	-110
Belang van derden	—	—	—	—	—
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders en houders van securities	66	43	-219	—	-110

TABEL 38: GESEGMENTEERDE BALANS VERZEKERINGSACTIVITEITEN

In miljoenen euro's	Zwitserleven	REAAL Leven	REAAL Schade	Overige activiteiten	Eliminatie	Totaal
Juni 2011						
Activa						
Immateriële vaste activa	666	1.317	215	6	—	2.204
Materiële vaste activa	35	101	—	25	—	161
Geassocieerde deelnemingen	—	47	5	—	—	52
Vastgoedbeleggingen	32	227	—	—	—	259
Beleggingen	7.906	19.190	1.857	619	-795	28.777
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	6.684	5.860	—	—	—	12.544
Belegd onderpand inzake verbruikleen	140	—	—	—	—	140
Derivaten	111	111	—	—	—	222
Uitgestelde belastingvorderingen	183	123	2	11	—	319
Herverzekeringscontracten	3	3.369	190	—	—	3.562
Vorderingen op klanten	825	1.959	4	—	—	2.788
Vorderingen op banken	39	487	8	8	—	542
Vennootschapsbelasting	3	105	6	133	—	247
Overige activa	63	799	226	605	-1.544	149
Kas en kasequivalenten	208	704	54	10	—	976
Totaal activa	16.898	34.399	2.567	1.417	-2.339	52.942
Passiva						
Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeelhouders	1.549	1.895	669	-1.143	—	2.970
Eigen vermogen toe te schrijven aan houders van securities	17	41	—	342	—	400
Belang van derden	—	3	—	—	—	3
Totaal eigen vermogen	1.566	1.939	669	-801	—	3.373
Participatiecertificaten en achtergestelde schulden	175	667	102	25	-1	968
Schuldbewijzen	—	—	—	—	—	—
Verzekeringscontracten	12.905	24.715	1.413	—	-69	38.964
Voorziening voor personeelsverplichtingen	192	14	—	6	—	212
Overige voorzieningen	4	6	—	17	—	27
Schuld ontvangen onderpand inzake verbruikleen	144	—	—	—	—	144
Derivaten	—	17	—	—	—	17
Uitgestelde belastingverplichtingen	186	326	46	8	—	566
Overige schulden aan klanten	5	3.883	30	780	-794	3.904
Schulden aan banken	1.016	1.664	—	658	—	3.338
Vennootschapsbelasting	32	1	4	209	—	246
Overige verplichtingen	673	1.167	303	515	-1.475	1.183
Totaal passiva	16.898	34.399	2.567	1.417	-2.339	52.942

GESEGMENTEERDE BALANS VERZEKERINGSACTIVITEITEN (vervolg)

In miljoenen euro's	Zwitserleven	REAAL Leven	REAAL Schade	Overige activiteiten	Eliminatie	Totaal
December 2010						
Activa						
Immateriële vaste activa	675	1.359	218	8	—	2.260
Materiële vaste activa	35	108	—	27	—	170
Geassocieerde deelnemingen	—	50	5	—	—	55
Vastgoedbeleggingen	32	220	—	—	—	252
Beleggingen	8.454	20.280	1.785	742	-1.931	29.330
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	6.442	6.199	—	—	—	12.641
Belegd onderpand inzake verbruikleen	176	—	—	—	—	176
Derivaten	107	117	—	1	—	225
Uitgestelde belastingvorderingen	119	57	2	21	—	199
Herverzekeringscontracten	1	150	204	—	—	355
Vorderingen op klanten	858	1.492	4	2.256	—	4.610
Vorderingen op banken	8	335	5	8	—	356
Vennootschapsbelasting	1	94	10	—	—	105
Overige activa	126	542	233	2.998	-3.643	256
Kas en kasequivalenten	52	1.568	299	150	-15	2.054
Totaal activa	17.086	32.571	2.765	6.211	-5.589	53.044
Passiva						
Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeelhouders	1.443	2.053	623	-1.217	—	2.902
Eigen vermogen toe te schrijven aan houders van securities	47	108	—	570	—	725
Belang van derden	—	3	—	—	—	3
Totaal eigen vermogen	1.490	2.164	623	-647	—	3.630
Participatiecertificaten en achtergestelde schulden	119	705	162	141	-167	960
Schuldbewijzen	—	110	—	1.766	-105	1.771
Verzekeringscontracten	12.503	25.036	1.373	—	-68	38.844
Voorziening voor personeelsverplichtingen	191	15	—	127	—	333
Overige voorzieningen	4	6	—	24	—	34
Schuld ontvangen onderpand inzake verbruikleen	182	—	—	—	—	182
Derivaten	1	2	—	81	—	84
Uitgestelde belastingverplichtingen	142	289	52	7	—	490
Overige schulden aan klanten	1.051	534	31	819	-1.661	774
Schulden aan banken	1.073	2.363	76	994	—	4.506
Vennootschapsbelasting	7	—	—	136	—	143
Overige verplichtingen	323	1.347	448	2.763	-3.588	1.293
Totaal passiva	17.086	32.571	2.765	6.211	-5.589	53.044

TABEL 39: GESEGMENTEERDE WINST- EN VERLIESREKENING VERZEKERINGSACTIVITEITEN

In miljoenen euro's	Zwitserleven	REAAL Leven	REAAL Schade	Overige activiteiten	Eliminatie	Totaal
1^e halfjaar 2011						
Baten						
Premie-inkomen	676	874	413	—	—	1.963
Herverzekeringspremies	3	108	26	—	—	137
Netto premie-inkomen	673	766	387	—	—	1.826
Provisie en beheervergoedingen	10	30	1	10	—	51
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen	—	5	—	7	—	12
Netto provisie en beheervergoedingen	10	25	1	3	—	39
Resultaat deelnemingen	—	3	—	—	—	3
Resultaat uit beleggingen	186	497	33	11	-11	716
Resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders	-31	-11	—	—	—	-42
Resultaat financiële instrumenten	5	-39	—	—	—	-34
Baten belegd onderpand inzake verbruikleen	1	1	—	—	—	2
Overige operationele opbrengsten	—	—	—	—	—	—
Totaal baten	844	1.242	421	14	-11	2.510
Lasten						
Verzekeringstechnische lasten	386	805	241	—	—	1.432
Lasten voor rekening en risico van polishouders	320	174	—	—	—	494
Acquisitiekosten verzekeringsactiviteiten	15	49	94	-1	—	157
Personeelskosten	23	28	28	4	—	83
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	13	20	9	—	—	42
Overige operationele lasten	33	34	29	8	—	104
Bijzondere waardeverminderingen	10	7	—	—	—	17
Rentelasten schuld inzake verbruikleen	—	—	—	—	—	—
Overige rentelasten	19	64	5	11	-11	88
Overige lasten	—	—	—	—	—	—
Totaal lasten	819	1.181	406	22	-11	2.417
Resultaat voor belastingen	25	61	15	-8	—	93
Belastingen	6	9	4	-2	—	17
Netto resultaat uit voortgezette activiteiten	19	52	11	-6	—	76
Netto resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten	—	—	—	—	—	—
Netto resultaat over de periode	19	52	11	-6	—	76
Belang van derden	—	1	—	—	—	1
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders en houders van securities	19	51	11	-6	—	75

GESEGMENTEERDE WINST- EN VERLIESREKENING VERZEKERINGSACTIVITEITEN (vervolg)

In miljoenen euro's	Zwitserleven	REAAL Leven	REAAL Schade	Overige activiteiten	Eliminatie	Totaal
1^e halfjaar 2010						
Baten						
Premie-inkomen	664	992	409	—	—	2.065
Herverzekeringspremies	1	48	35	—	—	84
Netto premie-inkomen	663	944	374	—	—	1.981
Provisie en beheervergoedingen	6	31	1	11	—	49
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen	3	5	—	8	—	16
Netto provisie en beheervergoedingen	3	26	1	3	—	33
Resultaat deelnemingen	—	2	—	—	—	2
Resultaat uit beleggingen	176	479	31	30	-7	709
Resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders	276	23	—	—	—	299
Resultaat financiële instrumenten	-7	114	—	—	—	107
Baten belegd onderpand inzake verbruikleen	2	—	—	—	—	2
Overige operationele opbrengsten	8	27	—	—	—	35
Totaal baten	1.121	1.615	406	33	-7	3.168
Lasten						
Verzekeringstechnische lasten	529	1.000	226	—	—	1.755
Lasten voor rekening en risico van polishouders	487	240	—	—	—	727
Acquisitiekosten verzekeringsactiviteiten	15	64	92	-1	—	170
Personeelskosten	18	35	25	6	—	84
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	12	19	6	—	—	37
Overige operationele lasten	27	44	32	10	—	113
Bijzondere waardeverminderingen	12	—	—	—	—	12
Rentelasten schuld inzake verbruikleen	1	—	—	—	—	1
Overige rentelasten	7	53	7	24	-7	84
Overige lasten	—	—	—	1	—	1
Totaal lasten	1.108	1.455	388	40	-7	2.984
Resultaat voor belastingen	13	160	18	-7	—	184
Belastingen	1	32	5	-2	—	36
Netto resultaat uit voortgezette activiteiten	12	128	13	-5	—	148
Netto resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten	—	—	—	—	—	—
Netto resultaat over de periode	12	128	13	-5	—	148
Belang van derden	—	—	—	—	—	—
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders en houders van securities	12	128	13	-5	—	148

TABEL 40: VERDELING FINANCIËLE INSTRUMENTEN TEGEN REËLE WAARDE

In miljoenen euro's	Gebaseerd op gepubliceerde koersen in een actieve markt (Level 1)	Gebaseerd op beschikbare marktinformatie (Level 2)	Niet gebaseerd op beschikbare marktinformatie (Level 3)	Totaal
Juni 2011				
Financiële activa				
Beleggingen	18.571	8.019	93	26.683
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	6.305	6.229	—	12.534
Belegd onderpand inzake verbruikleen	—	140	—	140
Derivaten	11	2.062	—	2.073
Vorderingen op klanten	—	2.329	—	2.329
Financiële passiva				
Schuldbewijzen tegen reële waarde via de winst en verlies rekening	—	1.647	—	1.647
Derivaten	—	2.483	—	2.483
December 2010				
Financiële activa				
Beleggingen	18.522	8.316	85	26.923
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	6.470	6.167	—	12.637
Belegd onderpand inzake verbruikleen	—	176	—	176
Derivaten	30	2.549	—	2.579
Vorderingen op klanten	—	2.256	—	2.256
Financiële passiva				
Schuldbewijzen tegen reële waarde via de winst en verlies rekening	—	1.771	—	1.771
Derivaten	43	2.925	—	2.968
Ten opzichte van het vorig boekjaar hebben geen verschuivingen plaatsgevonden tussen de level 1, 2 en 3 instrumenten.				

TABEL 41: GERAPPORTEERDE GESEGMENTEERDE BALANS BANKACTIVITEITEN

In miljoenen euro's	SNS Retail Bank	Property Finance	Eliminatie	Totaal
December 2010				
Activa				
Immateriële vaste activa	116	48	—	164
Materiële vaste activa	109	1	—	110
Geassocieerde deelnemingen	—	6	—	6
Vastgoedbeleggingen	1	—	—	1
Beleggingen	4.249	—	—	4.249
Derivaten	2.317	—	—	2.317
Uitgestelde belastingvorderingen	258	9	—	267
Vastgoedprojecten	—	467	—	467
Vorderingen op klanten	53.635	11.378	—	65.013
Vorderingen op banken	14.050	10	-12.379	1.681
Vennootschapsbelasting	97	7	-2	102
Overige activa	530	279	-222	587
Kas en kasequivalenten	3.813	977	-957	3.833
Activa aangehouden voor verkoop	—	121	—	121
Totaal activa	79.175	13.303	-13.560	78.918
Passiva				
Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeelhouders	936	644	-4	1.576
Eigen vermogen toe te schrijven aan houders van securities	256	—	4	260
Belang van derden	—	—	—	—
Totaal eigen vermogen	1.192	644	—	1.836
Participatiecertificaten en achtergestelde schulden	2.022	—	—	2.022
Schuldbewijzen	29.523	—	—	29.523
Overige voorzieningen	35	6	—	41
Derivaten	2.880	—	—	2.880
Uitgestelde belastingverplichtingen	313	10	—	323
Spaargelden	27.398	—	—	27.398
Overige schulden aan klanten	10.292	190	—	10.482
Schulden aan banken	4.049	12.383	-13.336	3.096
Vennootschapsbelasting	2	—	-2	—
Overige verplichtingen	1.469	70	-222	1.317
Totaal passiva	79.175	13.303	-13.560	78.918

TABEL 42: AANGEPASTE GESEGMENTEERDE BALANS BANKACTIVITEITEN

In miljoenen euro's	SNS Retail Bank	SNS Zakelijk	Property Finance	Eliminatie	Totaal
December 2010					
Activa					
Immateriële vaste activa	116	48	—	—	164
Materiële vaste activa	109	1	—	—	110
Geassocieerde deelnemingen	—	1	5	—	6
Vastgoedbeleggingen	1	—	—	—	1
Beleggingen	4.249	—	—	—	4.249
Derivaten	2.317	—	—	—	2.317
Uitgestelde belastingvorderingen	258	—	9	—	267
Vastgoedprojecten	—	11	456	—	467
Vorderingen op klanten	52.030	7.199	5.784	—	65.013
Vorderingen op banken	14.050	10	—	-12.379	1.681
Vennootschapsbelasting	97	-46	53	-2	102
Overige activa	530	182	828	-953	587
Kas en kasequivalenten	3.813	768	209	-957	3.833
Activa aangehouden voor verkoop	—	27	94	—	121
Totaal activa	77.570	8.201	7.438	-14.291	78.918
Passiva					
Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeelhouders	823	325	432	—	1.580
Eigen vermogen toe te schrijven aan houders van securities	256	—	—	—	256
Belang van derden	—	—	—	—	—
Totaal eigen vermogen	1.079	325	432	—	1.836
Participatiecertificaten en achtergestelde schulden	1.858	164	—	—	2.022
Schuldbewijzen	29.523	—	—	—	29.523
Overige voorzieningen	35	3	3	—	41
Derivaten	2.880	—	—	—	2.880
Uitgestelde belastingverplichtingen	313	3	7	—	323
Spaargelden	27.398	—	—	—	27.398
Overige schulden aan klanten	5.942	4.350	190	—	10.482
Schulden aan banken	7.071	2.576	6.785	-13.336	3.096
Vennootschapsbelasting	2	—	—	-2	—
Overige verplichtingen	1.469	780	21	-953	1.317
Totaal passiva	77.570	8.201	7.438	-14.291	78.918

TABEL 43: GERAPPORTEERDE GESEGMENTEERDE WINST- EN VERLIESREKENING BANKACTIVITEITEN

In miljoenen euro's	SNS Retail Bank	Property Finance	Eliminatie	Totaal
1^e halfjaar 2010				
Baten				
Rentebaten	1.121	239	-131	1.229
Rentelasten	818	117	-131	804
Rentemarge	303	122	—	425
Provisie en beheervergoedingen	72	—	—	72
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen	20	—	—	20
Netto provisie en beheervergoedingen	52	—	—	52
Resultaat deelnemingen	—	-7	—	-7
Resultaat uit beleggingen	34	-1	—	33
Resultaat financiële instrumenten	-3	-3	—	-6
Overige operationele opbrengsten	1	1	—	2
Totaal baten	387	112	—	499
Lasten				
Personeelskosten	110	17	—	127
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	17	1	—	18
Overige operationele lasten	114	21	—	135
Bijzondere waardeverminderingen	40	298	—	338
Totaal lasten	281	337	—	618
Resultaat voor belastingen	106	-225	—	-119
Belastingen	27	-36	—	-9
Netto resultaat uit voortgezette activiteiten	79	-189	—	-110
Netto resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten	—	—	—	—
Netto resultaat over de periode	79	-189	—	-110
Belang van derden	—	—	—	—
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders en houders van securities	79	-189	—	-110

TABEL 44: AANGEPASTE GESEGMENTEERDE WINST- EN VERLIESREKENING BANKACTIVITEITEN

In miljoenen euro's	SNS Retail Bank	SNS Zakelijk	Property Finance	Eliminatie	Totaal
1^e halfjaar 2010					
Baten					
Rentebaten	1.041	198	121	-131	1.229
Rentelasten	771	116	48	-131	804
Rentemarge	270	82	73	—	425
Provisie en beheervergoedingen	68	4	—	—	72
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen	20	—	—	—	20
Netto provisie en beheervergoedingen	48	4	—	—	52
Resultaat deelnemingen	—	—	-7	—	-7
Resultaat uit beleggingen	34	—	-1	—	33
Resultaat financiële instrumenten	-3	—	-3	—	-6
Overige operationele opbrengsten	1	2	-1	—	2
Totaal baten	350	88	61	—	499
Lasten					
Personeelskosten	104	13	10	—	127
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	17	1	—	—	18
Overige operationele lasten	108	11	16	—	135
Bijzondere waardeverminderingen	33	5	300	—	338
Totaal lasten	262	30	326	—	618
Resultaat voor belastingen	88	58	-265	—	-119
Belastingen	22	15	-46	—	-9
Netto resultaat uit voortgezette activiteiten	66	43	-219	—	-110
Netto resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten	—	—	—	—	—
Netto resultaat over de periode	66	43	-219	—	-110
Belang van derden	—	—	—	—	—
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders en houders van securities	66	43	-219	—	-110

TABEL 45: GERAPPORTEERDE GESEGMENTEERDE BALANS VERZEKERINGSACTIVITEITEN

In miljoenen euro's	Zwitserleven	REAAL Leven	REAAL Schade	REAAL Overige activiteiten	Eliminatie	Totaal
December 2010						
Activa						
Uitgestelde belastingvorderingen	93	44	2	21	—	160
Totaal activa	17.060	32.558	2.765	6.211	-5.589	53.005
Passiva						
Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeelhouders	1.518	2.092	623	-1.217	—	3.016
Eigen vermogen toe te schrijven aan houders van securities	47	108	—	570	—	725
Belang van derden	—	3	—	—	—	3
Totaal eigen vermogen	1.565	2.203	623	-647	—	3.744
Verzekeringscontracten	12.402	24.984	1.373	—	-68	38.691
Totaal passiva	17.060	32.558	2.765	6.211	-5.589	53.005

TABEL 46: AANGEPASTE GESEGMENTEERDE BALANS VERZEKERINGSACTIVITEITEN

In miljoenen euro's	Zwitserleven	REAAL Leven	REAAL Schade	REAAL Overige activiteiten	Eliminatie	Totaal
December 2010						
Activa						
Uitgestelde belastingvorderingen	119	57	2	21	—	199
Totaal activa	17.086	32.571	2.765	6.211	-5.589	53.044
Passiva						
Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeelhouders	1.443	2.053	623	-1.217	—	2.902
Eigen vermogen toe te schrijven aan houders van securities	47	108	—	570	—	725
Belang van derden	—	3	—	—	—	3
Totaal eigen vermogen	1.490	2.164	623	-647	—	3.630
Verzekeringscontracten	12.503	25.036	1.373	—	-68	38.844
Totaal passiva	17.086	32.571	2.765	6.211	-5.589	53.044

TABEL 47: GERAPPORTEERDE GESEGMENTEERDE WINST- EN VERLIESREKENING
VERZEKERINGSACTIVITEITEN

In miljoenen euro's	Zwitserleven	REAAL Leven	REAAL Schade	REAAL Overige activiteiten	Eliminatie	Totaal
1 ^e halfjaar 2010						
Baten						
Totaal baten	1.121	1.615	406	33	-7	3.168
Lasten						
Verzekeringstechnische lasten	530	980	226	—	—	1.736
Overige lasten	579	455	162	40	-7	1.229
Totaal lasten	1.109	1.435	388	40	-7	2.965
Resultaat voor belastingen	12	180	18	-7	—	203
Belastingen	1	37	5	-2	—	41
Netto resultaat uit voortgezette activiteiten	11	143	13	-5	—	162
Netto resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten	—	—	—	—	—	—
Netto resultaat over de periode	11	143	13	-5	—	162
Belang van derden	—	—	—	—	—	—
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders en houders van securities	11	143	13	-5	—	162

TABEL 48: AANGEPASTE GESEGMENTEERDE WINST- EN VERLIESREKENING
VERZEKERINGSACTIVITEITEN

In miljoenen euro's	Zwitserleven	REAAL Leven	REAAL Schade	REAAL Overige activiteiten	Eliminatie	Totaal
1 ^e halfjaar 2010						
Baten						
Totaal baten	1.121	1.615	406	33	-7	3.168
Lasten						
Verzekeringstechnische lasten	529	1.000	226	—	—	1.755
Overige lasten	579	455	162	39	-7	1.228
Totaal lasten	1.108	1.455	388	39	-7	2.983
Resultaat voor belastingen	13	160	18	-6	—	185
Belastingen	1	32	5	-2	—	36
Netto resultaat uit voortgezette activiteiten	12	128	13	-4	—	149
Netto resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten	—	—	—	—	—	—
Netto resultaat over de periode	12	128	13	-4	—	149
Belang van derden	—	—	—	—	—	—
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders en houders van securities	12	128	13	-4	—	149

TABEL 49: GERAPPORTEERDE GESEGMENTEERDE BALANS

In miljoenen euro's	SNS Retail Bank	Property Finance	REAAL	Zwitserleven	Groeps-activiteiten	Eliminatie	Totaal
December 2010							
Activa							
Immateriële vaste activa	116	48	1.585	675	17	—	2.441
Materiële vaste activa	109	1	135	35	11	59	350
Geassocieerde deelnemingen	—	6	55	—	1	-2	60
Vastgoedbeleggingen	1	—	220	32	—	-59	194
Beleggingen	4.249	—	21.756	8.454	77	-3.535	31.001
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	—	—	6.199	6.442	—	-4	12.637
Belegd onderpand inzake verbruikleen	—	—	—	176	—	—	176
Derivaten	2.317	—	118	107	37	—	2.579
Uitgestelde belastingvorderingen	258	9	67	93	15	—	442
Herverzekeringscontracten	—	—	354	1	—	—	355
Vastgoedprojecten	—	467	—	—	—	—	467
Vorderingen op klanten	53.635	11.378	3.752	858	991	-1.497	69.117
Vorderingen op banken	14.050	10	348	8	440	-12.827	2.029
Vennootschapsbelasting	97	7	104	1	95	-145	159
Overige activa	530	279	252	126	84	-396	875
Kas en kasequivalenten	3.813	977	2.002	52	107	-2.280	4.671
Activa aangehouden voor verkoop	—	121	—	—	—	—	121
Totaal activa	79.175	13.303	36.947	17.060	1.875	-20.686	127.674
Passiva							
Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeelhouders	936	644	1.498	1.518	-760	-4	3.832
Eigen vermogen toe te schrijven aan houders van securities	256	—	678	47	14	4	999
Belang van derden	—	—	3	—	—	-1	2
Totaal eigen vermogen	1.192	644	2.179	1.565	-746	-1	4.833
Participatiecertificaten en achtergestelde schulden	2.022	—	866	119	603	-1.214	2.396
Schuldbewijzen	29.523	—	1.771	—	303	-137	31.460
Verzekeringscontracten	—	—	26.289	12.402	—	-30	38.661
Voorzieningen voor personeelsverplichtingen	—	—	142	191	41	30	404
Overige voorzieningen	35	6	30	4	8	—	83
Schuld ontvangen onderpand inzake verbruikleen	—	—	—	182	—	—	182
Derivaten	2.880	—	83	1	4	—	2.968
Uitgestelde belastingverplichtingen	313	10	348	142	—	—	813
Spaargelden	27.398	—	—	—	—	-1	27.397
Overige schulden aan klanten	10.292	190	578	1.051	1.257	-4.101	9.267
Schulden aan banken	4.049	12.383	3.433	1.073	276	-14.686	6.528
Vennootschapsbelasting	2	—	136	7	—	-145	—
Overige verplichtingen	1.469	70	1.092	323	129	-401	2.682
Totaal passiva	79.175	13.303	36.947	17.060	1.875	-20.686	127.674

TABEL 50: AANGEPASTE GESEGMENTEERDE BALANS

In miljoenen euro's	SNS Bank	Property Finance	REAAL	Zwitserleven	Groeps-activiteiten	Eliminatie	Totaal
December 2010							
Activa							
Immateriële vaste activa	164	—	1.585	675	17	—	2.441
Materiële vaste activa	110	—	135	35	11	59	350
Geassocieerde deelnemingen	1	5	55	—	1	-2	60
Vastgoedbeleggingen	1	—	220	32	—	-59	194
Beleggingen	4.249	—	21.756	8.454	77	-3.535	31.001
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	—	—	6.199	6.442	—	-4	12.637
Belegd onderpand inzake verbruikleen	—	—	—	176	—	—	176
Derivaten	2.317	—	118	107	37	—	2.579
Uitgestelde belastingvorderingen	258	9	74	100	15	—	456
Herverzekeringscontracten	—	—	354	1	—	—	355
Vastgoedprojecten	11	456	—	—	—	—	467
Vorderingen op klanten	59.229	5.784	3.752	858	991	-1.497	69.117
Vorderingen op banken	14.060	—	348	8	440	-12.827	2.029
Vennootschapsbelasting	51	53	104	1	95	-145	159
Overige activa	712	97	252	126	84	-396	875
Kas en kasequivalenten	4.581	209	2.002	52	107	-2.280	4.671
Activa aangehouden voor verkoop	27	94	—	—	—	—	121
Totaal activa	85.771	6.707	36.954	17.067	1.875	-20.686	127.688
Passiva							
Eigen vermogen toe te schrijven aan aandeelhouders	1.148	432	1.459	1.443	-760	-4	3.718
Eigen vermogen toe te schrijven aan houders van securities	256	—	678	47	14	4	999
Belang van derden	—	—	3	—	—	-1	2
Totaal eigen vermogen	1.404	432	2.140	1.490	-746	-1	4.719
Participatiecertificaten en achtergestelde schulden	2.022	—	866	119	603	-1.214	2.396
Schuldbewijzen	29.523	—	1.771	—	303	-137	31.460
Verzekeringscontracten	—	—	26.335	12.484	—	-30	38.789
Voorzieningen voor personeelsverplichtingen	—	—	142	191	41	30	404
Overige voorzieningen	38	3	30	4	8	—	83
Schuld ontvangen onderpand inzake verbruikleen	—	—	—	182	—	—	182
Derivaten	2.880	—	83	1	4	—	2.968
Uitgestelde belastingverplichtingen	316	7	348	142	—	—	813
Spaargelden	27.398	—	—	—	—	-1	27.397
Overige schulden aan klanten	10.292	190	578	1.051	1.257	-4.101	9.267
Schulden aan banken	9.647	6.785	3.433	1.073	276	-14.686	6.528
Vennootschapsbelasting	2	—	136	7	—	-145	—
Overige verplichtingen	2.249	-710	1.092	323	129	-401	2.682
Totaal passiva	85.771	6.707	36.954	17.067	1.875	-20.686	127.688

TABEL 51: GERAPPORTEERDE GESEGMENTEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

In miljoenen euro's	SNS Retail Bank	Property Finance	REAAL	Zwitsersleven	Groeps-activiteiten	Eliminatie	Totaal
1° halfjaar 2010							
Baten							
Rentebaten externe partijen	998	224	—	—	—	—	1.222
Rentebaten groepsonderdelen	123	15	—	—	—	-138	—
Rentelasten externe partijen	767	—	—	—	—	—	767
Rentelasten groepsonderdelen	51	117	—	—	—	-168	—
Rentemarge	303	122	—	—	—	30	455
Premie-inkomen	—	—	1.401	664	—	—	2.065
Herverzekeringspremies	—	—	83	1	—	—	84
Netto premie-inkomen	—	—	1.318	663	—	—	1.981
Provisie en beheervergoedingen externe partijen	63	—	43	6	6	—	118
Provisie en beheervergoedingen groepsonderdelen	9	—	—	—	17	-32	-6
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen externe partijen	12	—	13	3	5	—	33
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen groepsonderdelen	8	—	—	—	—	-19	-11
Netto provisie en beheervergoedingen	52	—	30	3	18	-13	90
Resultaat deelnemingen	—	-7	2	—	—	—	-5
Resultaat uit beleggingen	34	-1	533	176	40	-80	702
Resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders	—	—	23	276	—	—	299
Resultaat financiële instrumenten	-3	-3	114	-7	—	—	101
Baten belegd onderpand inzake verbruikleen	—	—	27	2	—	—	29
Overige operationele opbrengsten	1	1	—	8	—	—	10
Totaal baten	387	112	2.047	1.121	58	-63	3.662
Lasten							
Verzekeringstechnische lasten	—	—	1.206	530	—	—	1.736
Lasten voor rekening en risico van polishouders	—	—	240	487	—	—	727
Acquisitiekosten verzekeringsactiviteiten	—	—	155	15	—	-2	168
Personeelskosten	110	17	66	18	137	—	348
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	17	1	25	12	2	—	57
Overige operationele lasten	114	21	86	27	-95	-9	144
Bijzondere waardeverminderingen	40	298	—	12	5	—	355
Rentelasten schuld inzake verbruikleen	—	—	—	1	—	—	1
Overige rentelasten	—	—	77	7	38	-52	70
Overige lasten	—	—	1	—	—	—	1
Totaal lasten	281	337	1.856	1.109	87	-63	3.607
Resultaat voor belastingen	106	-225	191	12	-29	—	55
Belastingen	27	-36	40	1	-6	—	26
Netto resultaat uit voortgezette activiteiten	79	-189	151	11	-23	—	29
Netto resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten	—	—	—	—	—	—	—
Netto resultaat over de periode	79	-189	151	11	-23	—	29
Belang van derden	—	—	—	—	—	—	—
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders en houders van securities	79	-189	151	11	-23	—	29

TABEL 52: AANGEPASTE GESEGMENTEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

In miljoenen euro's	SNS Bank	Property Finance	REAAL	Zwitsersleven	Groeps-activiteiten	Eliminatie	Totaal
1° halfjaar 2010							
Baten							
Rentebaten externe partijen	1.101	121	—	—	—	—	1.222
Rentebaten groepsonderdelen	64	—	—	—	—	-64	—
Rentelasten externe partijen	767	—	—	—	—	—	767
Rentelasten groepsonderdelen	46	48	—	—	—	-94	—
Rentemarge	352	73	—	—	—	30	455
Premie-inkomen	—	—	1.401	664	—	—	2.065
Herverzekeringspremies	—	—	83	1	—	—	84
Netto premie-inkomen	—	—	1.318	663	—	—	1.981
Provisie en beheervergoedingen externe partijen	63	—	43	6	6	—	118
Provisie en beheervergoedingen groepsonderdelen	9	—	—	—	17	-32	-6
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen externe partijen	12	—	13	3	5	—	33
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen groepsonderdelen	8	—	—	—	—	-19	-11
Netto provisie en beheervergoedingen	52	—	30	3	18	-13	90
Resultaat deelnemingen	—	-7	2	—	—	—	-5
Resultaat uit beleggingen	34	-1	533	176	40	-80	702
Resultaat uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders	—	—	23	276	—	—	299
Resultaat financiële instrumenten	-3	-3	114	-7	—	—	101
Baten belegd onderpand inzake verbruikleen	—	—	—	2	—	—	2
Overige operationele opbrengsten	3	-1	27	8	—	—	37
Totaal baten	438	61	2.047	1.121	58	-63	3.662
Lasten							
Verzekeringstechnische lasten	—	—	1.226	529	—	—	1.755
Lasten voor rekening en risico van polishouders	—	—	240	487	—	—	727
Acquisitiekosten verzekeringsactiviteiten	—	—	155	15	—	-2	168
Personeelskosten	117	10	66	18	137	—	348
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	18	—	25	12	2	—	57
Overige operationele lasten	119	16	86	27	-95	-9	144
Bijzondere waardeverminderingen	38	300	—	12	5	—	355
Rentelasten schuld inzake verbruikleen	—	—	—	1	—	—	1
Overige rentelasten	—	—	77	7	38	-52	70
Overige lasten	—	—	1	—	—	—	1
Totaal lasten	292	326	1.876	1.108	87	-63	3.626
Resultaat voor belastingen	146	-265	171	13	-29	—	36
Belastingen	37	-46	35	1	-6	—	21
Netto resultaat uit voortgezette activiteiten	109	-219	136	12	-23	—	15
Netto resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten	—	—	—	—	—	—	—
Netto resultaat over de periode	109	-219	136	12	-23	—	15
Belang van derden	—	—	—	—	—	—	—
Netto resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders en houders van securities	109	-219	136	12	-23	—	15

TABEL 53: NETTO RESULTAAT OVER DE PERIODE

In miljoenen euro's	Kwartaal						Halfjaar			
	Q2 2011	Q1 2011	Q4 2010	Q3 2010	Q2 2010	Q1 2010	1HY 2011	2HY 2010	1HY 2010	FY 2010
Netto resultaat over de periode										
Netto resultaat over de periode SNS Bank (Core)	60	61	41	62	62	47	121	103	109	212
waarvan SNS Retail Bank	45	42	28	45	39	27	87	73	66	139
waarvan SNS Zakelijk	15	19	13	17	23	20	34	30	43	73
Netto resultaat over de periode REAAL	42	14	-25	95	68	68	56	70	136	206
waarvan REAAL Leven	36	15	-16	96	60	68	51	80	128	208
waarvan REAAL Schade	10	1	-2	5	10	3	11	3	13	16
waarvan REAAL Overig	-4	-2	-7	-6	-2	-3	-6	-13	-5	-18
Netto resultaat over de periode Zwitserleven	4	15	4	20	12	0	19	24	12	36
Netto resultaat over de periode Groepsactiviteiten	-22	-12	-24	-24	-8	-15	-34	-48	-23	-71
Netto resultaat over de periode SNS REAAL Kernactiviteiten	84	78	-4	153	134	100	162	149	234	383
Netto resultaat over de periode Property Finance	-61	-57	-317	-107	-159	-60	-118	-424	-219	-643
Netto resultaat over de periode SNS REAAL	23	21	-321	46	-25	40	44	-275	15	-260

TABEL 54: VERDELING VASTRENTENDE BELEGGINGSPORTEFEUILLE (GEOGRAFISCH)

In miljoenen euro's	Verzekeringsactiviteiten		Bankactiviteiten		Totaal	
Juni 2011						
Ierland	352	1%	132	3%	484	2%
Griekenland	0	0%	43	1%	43	0%
Portugal	25	0%	0	0%	25	0%
Italië	693	3%	643	16%	1.336	4%
Spanje	680	2%	29	1%	709	2%
Duitsland	6.637	24%	678	17%	7.315	23%
Frankrijk	2.608	10%	438	11%	3.046	10%
Nederland	11.307	41%	1.142	28%	12.449	40%
Oostenrijk	1.495	6%	519	13%	2.014	6%
België	627	2%	307	8%	934	3%
Overig	3.000	11%	90	2%	3.090	10%
Totaal	27.424	100%	4.021	100%	31.445	100%
December 2010						
Ierland	412	1%	166	4%	578	2%
Griekenland	0	0%	47	1%	47	0%
Portugal	50	0%	0	0%	50	0%
Italië	823	3%	804	20%	1.627	5%
Spanje	718	3%	57	1%	775	2%
Duitsland	6.219	22%	767	19%	6.986	22%
Frankrijk	3.507	13%	473	12%	3.980	12%
Nederland	11.117	40%	1.068	26%	12.185	38%
Oostenrijk	1.379	5%	437	10%	1.816	6%
België	688	2%	200	5%	888	3%
Overig	3.082	11%	74	2%	3.156	10%
Totaal	27.995	100%	4.093	100%	32.088	100%

TABEL 55: VERDELING VASTRENTENDE BELEGGINGSPORTEFEUILLE (SECTOR)

In miljoenen euro's	Verzekeringsactiviteiten		Bankactiviteiten		Totaal	
Juni 2011						
Staatsobligaties	14.627	53%	3.465	86%	18.092	58%
Bedrijfsobligaties financiële sector	4.766	17%	233	6%	4.999	16%
Hypotheken	5.053	19%	0	0%	4.785	15%
Bedrijfsobligaties niet-financiële sector	1.468	5%	55	1%	784	2%
Mortgage backed securities	1.285	5%	227	6%	1.512	5%
Overige	225	1%	41	1%	1.273	4%
Totaal	27.424	100%	4.021	100%	31.445	100%
December 2010						
Staatsobligaties	14.222	51%	3.544	87%	17.766	55%
Bedrijfsobligaties financiële sector	5.831	21%	290	7%	6.121	19%
Hypotheken	4.872	17%	0	0%	4.639	14%
Bedrijfsobligaties niet-financiële sector	1.697	6%	52	1%	891	3%
Mortgage backed securities	1.013	4%	161	4%	1.174	4%
Overige	361	1%	46	1%	1.497	5%
Totaal	27.995	100%	4.093	100%	32.088	100%

TABEL 56: VERDELING VASTRENTENDE BELEGGINGSPORTEFEUILLE (LOOPTIJD)

In € millions	Verzekeringsactiviteiten		Bankactiviteiten		Totaal	
Juni 2011						
≤ 3 maanden	563	2%	47	1%	610	2%
≤ 1 jaar	1.281	5%	233	6%	1.514	5%
≤ 3 jaar	2.099	8%	174	4%	2.273	7%
≤ 5 jaar	2.347	8%	680	17%	3.027	10%
≤ 10 jaar	6.160	22%	1.384	34%	7.544	24%
≤ 15 jaar	13.705	50%	546	14%	14.251	45%
> 15 jaar	1.269	5%	946	24%	2.215	7%
Geen looptijd	0	0%	11	0%	11	0%
Totaal	27.424	100%	4.021	100%	31.445	100%
December 2010						
≤ 3 maanden	857	3%	96	2%	953	3%
≤ 1 jaar	1.494	5%	15	0%	1.509	5%
≤ 3 jaar	2.161	8%	327	8%	2.488	8%
≤ 5 jaar	1.883	7%	807	20%	2.690	8%
≤ 10 jaar	6.114	22%	1.033	25%	7.147	22%
≤ 15 jaar	14.235	51%	447	11%	14.682	46%
> 15 jaar	1.251	4%	1.358	33%	2.609	8%
Geen looptijd	0	0%	10	0%	10	0%
Totaal	27.995	100%	4.093	100%	32.088	100%

TABEL 57: VERDELING VASTRENTENDE BELEGGINGSPORTEFEUILLE (RATING)

In miljoenen euro's	Verzekeringsactiviteiten		Bankactiviteiten		Totaal	
Juni 2011						
AAA	15.489	56%	2.516	62%	18.005	57%
AA	2.804	10%	356	9%	3.160	10%
A	2.396	9%	922	23%	3.318	11%
BBB	1.266	5%	146	4%	1.412	4%
< BBB	120	0%	43	1%	163	1%
Geen rating	5.349	20%	38	1%	5.387	17%
Totaal	27.424	100%	4.021	100%	31.445	100%
December 2010						
AAA	15.135	54%	2.519	61%	17.654	55%
AA	2.571	9%	280	7%	2.851	9%
A	2.856	10%	1.011	25%	3.867	12%
BBB	2.182	8%	199	5%	2.381	7%
< BBB	151	1%	51	1%	202	1%
Geen rating	5.100	18%	33	1%	5.133	16%
Totaal	27.995	100%	4.093	100%	32.088	100%